

**Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.**
Πληροφορίες: ΒΑΚΙΡΤΖΗ ΔΑΦΝΗ
Τηλέφωνο: 2103382236
Fax: 2103616464
E-mail: vakirtzi@acci.gr

Αθήνα, 03/10/2019
Αριθ.Πρωτ.: 1762431

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**ΑΡΗΤΗ Ανώνυμη Εταιρεία Φαρμακευτικών και Ιατρικών Προϊόντων**».

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**
Ανακοινώνει ότι :

Την **27/09/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΑΡΗΤΗ Ανώνυμη Εταιρεία Φαρμακευτικών και Ιατρικών Προϊόντων**, το διακριτικό τίτλο ΑΡΗΤΗ και αριθμό ΓΕΜΗ **551101000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1899381 οι εγκεκριμένες από την 10/09/2019 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2018 έως 31/12/2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1899382 η από 10/09/2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019:

- Η ελεγκτική εταιρεία «**AUDITASK ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**», με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 987678.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ. 2, του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α) και την Οδηγία με ΑΔΑ: 6470465ΧΙ8-ΞΦ5 (αρ. πρωτ. 141372/ 28- 12-2018) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.3419/2005 όπως ισχύει».

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το <https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx>

**ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Λεωφ. Τατοΐου 52, Αχαρνές Αττικής

Αρ. ΓΕΜΗ: 000551101000

**ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31/12/2018**

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Αχαρνές Αττικής 25/7/2019

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» την 25/7/2019. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιοποιηθέντα στο ΓΕΜΗ οικονομικά στοιχεία στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη ορισμένα γενικά οικονομικά στοιχεία αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρίας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Κύρκος
ΑΔΤ ΑΚ 121631

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Γενικές πληροφορίες	23
2	Πλαίσιο κατάρτισης των ετησίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	23
3	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	39
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	44
5	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.....	46
6	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	48
7	Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη	49
8	Συμμετοχές σε συνδεδεμένες.....	50
9	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.....	50
10	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	51
11	Αποθέματα & Κόστος πωλήσεων	51
12	Εμπορικές απαιτήσεις	52
13	Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	52
14	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	53
15	Μετοχικό κεφάλαιο.....	54
16	Αποθεματικά εύλογης αξίας.....	54
17	Λοιπά αποθεματικά.....	54
18	Δικαιώματα μειοψηφίας	55
19	Δανεισμός	56
20	Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	57
21	Δαπάνες προσωπικού - Υποχρέωση για παροχές λόγω αφυπηρέτησης.....	57
22	Λοιπές προβλέψεις	59
23	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	59
24	Υποχρεώσεις από φόρους	60
25	Κύκλος εργασιών	61
26	Λοιπά συνήθη έσοδα	61
27	Λειτουργικές δαπάνες	62
28	Λοιπά έξοδα & ζημίες.....	63
29	Χρηματοοικονομικά έσοδα	63
30	Χρηματοοικονομικά έξοδα.....	64
31	Φόρος εισοδήματος.....	65
32	Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή.....	66
33	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	67
34	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	68

35	Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές	69
36	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	69

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31/12/2018

Αξιότιμοι κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με το άρθρο 43^ο του Κ.Ν. 2190/20, υποβάλουμε στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση τις ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ» (στο εξής η «Εταιρία»). Η Εταιρία καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες μετέχουν οι εταιρείες που αναφέρονται στη Σημείωση υπ' αριθμόν 2.1 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων (στο εξής ο «Όμιλος»). Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και των γενικά παραδεκτών Λογιστικών Αρχών, όπως αυτές προδιαγράφονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση του Ομίλου, πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των σημαντικών χρηματοοικονομικών κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, πληροφορίες σχετικά με τις μετοχές και το μετοχικό κεφάλαιο.

1. Εισαγωγή (Έδρα - Υποκαταστήματα -Σκοπός - Αντικείμενο Δραστηριότητας)

Η Εταιρία εδρεύει στις Αχαρνές Αττικής, επί της Λεωφ. Τατοΐου, αρ. 52. Οι κύριες εγκαταστάσεις της Εταιρίας βρίσκονται σε ιδιόκτητο οικόπεδο 10.000 τ.μ. περίπου στην ως άνω διεύθυνση. Η Εταιρία διαθέτει επίσης ιδιόκτητο αποθηκευτικό χώρο στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται εν γένει στο εμπόριο ιατροτεχνολογικών προϊόντων, φαρμάκων, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού και ιατρικών μηχανημάτων. Ο καταστατικός σκοπός της Εταιρίας αναλύεται στη Σημείωση υπ' αριθμόν 1 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

2. Εξωτερικό περιβάλλον

Δυσμενείς εν γένει χαρακτηρίζονται οι εξωτερικοί παράγοντες που επηρεάζουν τις επιδόσεις της Εταιρίας, δεδομένου ότι η Ελλάδα, όπου εδρεύει και δραστηριοποιείται ως επί το πλείστον η Εταιρία, εξακολουθεί να βρίσκεται σε βαθιά και μακρά ύφεση. Αρνητικά επηρεάζουν τις επιδόσεις της Εταιρίας η δυσπραγία του Δημοσίου, η κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος και η επιβολή περιορισμών στις κινήσεις κεφαλαίων.

3. Αποτελέσματα και επιδόσεις κλειόμενης χρήσης

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών πριν την αφαίρεση των rebate και clawback διαμορφώθηκε στα 34.239.107,29 ευρώ (30.756.151,65 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback) , έναντι 31.898.412,81 ευρώ (29.774.498,25 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback) κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Ο κύκλος εργασιών της Εταιρίας πριν την αφαίρεση των rebate και clawback διαμορφώθηκε στα 27.246.639,11 ευρώ (25.344.708,15 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback), έναντι 27.030.295,70 ευρώ (25.747.563,15 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback) κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση.

Ο Όμιλος κατά τη χρήση που έκλεισε εμφάνισε κέρδη μετά από φόρους 3.214.633,99 ευρώ, έναντι 6.301.348,79 ευρώ κατά την αμέσως προηγούμενη εταιρική χρήση. Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρία είναι 3.095.454,27 ευρώ, έναντι 6.027.089,30 ευρώ.

Οι αριθμοδείκτες κερδοφορίας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Περιθώριο μικτού κέρδους	57,2%	54,0%
Περιθώριο EBITDA	25,4%	40,3%
Περιθώριο EBIT	21,1%	36,5%
Περιθώριο κερδοφορίας προ φόρων	16,6%	30,3%
Περιθώριο καθαρής κερδοφορίας	10,5%	21,2%
% λειτουργικών δαπανών επί πωλήσεων	37,1%	32,8%
% συνολικών δαπανών επί πωλήσεων	37,5%	34,2%

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων	9,7%	15,7%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	13,6%	27,6%

Οι αριθμοδείκτες κερδοφορίας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Περιθώριο μικτού κέρδους	45,1%	45,3%
Περιθώριο EBITDA	24,3%	42,0%
Περιθώριο EBIT	21,3%	38,7%
Περιθώριο κερδοφορίας προ φόρων	17,6%	32,6%
Περιθώριο καθαρής κερδοφορίας	12,2%	23,4%
% λειτουργικών δαπανών επί πωλήσεων	25,0%	24,8%
% συνολικών δαπανών επί πωλήσεων	25,3%	25,5%

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων	9,2%	15,2%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	12,2%	26,2%

4. Περιουσιακά στοιχεία, ίδια κεφάλαια, δάνεια, υποχρεώσεις

Το σύνολο του ενοποιημένου ενεργητικού διαμορφώθηκε στα 57.386.658,70 ευρώ, έναντι 66.620.640,07 ευρώ κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρία είναι 53.991.402,79 ευρώ, έναντι 64.049.758,51 ευρώ.

Οι μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της χρήσης στα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρίας απεικονίζονται λεπτομερώς στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, και συγκεκριμένα στη Σημείωση υπ' αριθμόν 5 και στις επόμενες αυτής.

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Γενική ρευστότητα	4,34	4,75
Άμεση ρευστότητα	3,27	4,06
Κεφάλαιο κίνησης	4,34	4,74
Ταμειακή ρευστότητα	1,15	1,77

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων	1,89	1,37
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων	4,96	4,16
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	1,88	2,45
Μέσο διάστημα είσπραξης απαιτήσεων	194	267
Μέσο διάστημα εξόφλησης υποχρεώσεων	74	88
Μέσο διάστημα ρευστοποίησης αποθεμάτων	194	149

Οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Ίδια προς Ξένα κεφάλαια	2,05	1,22
Ίδια προς Συνολικά κεφάλαια	0,67	0,55

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Γενική ρευστότητα	5,42	5,26
Άμεση ρευστότητα	3,86	4,47
Κεφάλαιο κίνησης	6,90	5,91
Ταμειακή ρευστότητα	0,98	1,93

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων	1,50	1,21
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων	5,81	3,70
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	1,89	2,49
Μέσο διάστημα είσπραξης απαιτήσεων	243	302
Μέσο διάστημα εξόφλησης υποχρεώσεων	63	99
Μέσο διάστημα ρευστοποίησης αποθεμάτων	193	146

Οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Ίδια προς Ξένα κεφάλαια	2,26	1,25
Ίδια προς Συνολικά κεφάλαια	0,69	0,56

Ο συντελεστής μόχλευσης του Ομίλου διαμορφώθηκε ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συνολικός δανεισμός	12.377.912,13	23.505.807,09
Μείον: Χρηματικά Διαθέσιμα	(8.615.119,05)	(15.410.368,98)
<i>Καθαρό χρέος</i>	<u>3.762.793,08</u>	<u>8.095.438,11</u>
Ίδια κεφάλαια	38.586.975,83	36.621.763,24
<i>Συνολικά κεφάλαια</i>	<u>42.349.768,91</u>	<u>44.717.201,35</u>
Συντελεστής μόχλευσης	8,9%	18,1%

Ο συντελεστής μόχλευσης της Εταιρίας διαμορφώθηκε ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συνολικός δανεισμός	12.377.912,13	23.598.241,34
Μείον: Χρηματικά Διαθέσιμα	(5.432.898,21)	(14.750.466,59)
<i>Καθαρό χρέος</i>	<u>6.945.013,92</u>	<u>8.847.774,75</u>
Ίδια κεφάλαια	37.418.540,25	35.572.507,38
<i>Συνολικά κεφάλαια</i>	<u>44.363.554,17</u>	<u>44.420.282,13</u>
Συντελεστής μόχλευσης	15,7%	19,9%

5. Προοπτικές

Οι προοπτικές της Εταιρείας είναι άμεσα συνυφασμένες με τη γενικότερη πολιτική αντιμετώπισης του τομέα υγείας αλλά και γενικότερα με τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες είναι ενθαρρυντικές. Από την πλευρά της, η Εταιρία προχωρεί σε νέες επενδύσεις για την κατασκευή Μονάδων Χρόνιας Αιμοκάθαρσης, οι οποίες θα αναλώνουν αποκλειστικά προϊόντα της. Περαιτέρω, πραγματοποιούνται νέες συνεργασίες στους τομείς δραστηριοποίησης της Εταιρίας και εκτιμάται ότι τα παραπάνω θα δώσουν μεγάλη ώθηση στην ανάπτυξή της.

6. Διαχείριση κινδύνων και χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση των εταιρειών του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για την γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών συναλλαγών του Ομίλου γίνονται με το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος (νόμισμα λειτουργίας), το οποίο είναι το ΕΥΡΩ. Ως εκ τούτου, δεν

υφίσταται σημαντικός κίνδυνος βάσει του οποίου η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές των χρηματοοικονομικών μέσων της εταιρείας ενδέχεται να παρουσιάσουν αξιοσημείωτες διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Κίνδυνος επιτοκίου

Οι δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας βαρύνονται με σταθερά αλλά και με κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία έχουν ως δείκτη αναφοράς το Euribor. Αποτελεί πάγια πολιτική του Ομίλου η διατήρηση των δανειακών υποχρεώσεων του στα κατά το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα. Η ευαισθησία των αποτελεσμάτων της Εταιρίας σε μεταβολές των επιτοκίων αναλύεται στη Σημείωση υπ' αριθμόν 3 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από τιμές επιτοκίων.

Κίνδυνος τιμών

Η Εταιρία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο από μεταβολές στις τιμές των χρεογράφων.

Κίνδυνος αποθεμάτων

Ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει ενδεχόμενες ζημιές από διάφορες αιτίες των αποθεμάτων του (ζημιές από φυσικές καταστροφές, κλοπές κλπ.).

Επιπρόσθετα, η Διοίκηση επανεξετάζει περιοδικά την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και σχηματίζει κατάλληλες προβλέψεις, ώστε η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους στις οικονομικές καταστάσεις να ταυτίζεται με την πραγματική. Επιπλέον, διενεργούνται περιοδικά καταστροφές των τυχόν ληγμένων ή μη εμπορεύσιμων προϊόντων, εμπορευμάτων ή ακρήστων παγίων, που ούτως διαγράφονται από τα αποθέματα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Οι πωλήσεις γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

Ωστόσο, οι παρεχόμενες από τον Όμιλο πιστώσεις (σε ποσοστό 45% παρέχονται προς το Δημόσιο ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Νοσοκομεία - Ασφαλιστικά Ταμεία), εξοφλούνται σχετικά σύντομα σε σχέση με παλαιότερα έτη. Η Εταιρεία επιδιώκει με κάθε μέσο, εξώδικο ή δικαστικό, την είσπραξη των απαιτήσεων της.

Στις περιπτώσεις ενδείξεων επισφάλειας των απαιτήσεων, διενεργούνται σχετικές προβλέψεις απομειώσεων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Λόγω της δύσκολης οικονομικής κατάστασης η οποία επικρατεί, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι υπαρκτός. Όμως, παρά την αναδιάταξη του Ελληνικού Χρέους λόγω του PSI και του κουρέματος, στη χρήση 2011, των Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που είχε στην κατοχή της η Εταιρία, ο Όμιλος διατηρεί πολύ καλή σχέση κυκλοφορούντων στοιχείων του Ενεργητικού σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες του σε ρευστότητα της με προσεκτική παρακολούθηση βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Οι ανάγκες

ρευστότητας παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση και ο προγραμματισμός πληρωμών σε εβδομαδιαία και μηνιαία βάση.

7. Εργασιακά και περιβαλλοντικά θέματα

Στον Όμιλο απασχολούνται 197 εργαζόμενοι, έναντι 194 κατά το προηγούμενο έτος. Στην Εταιρεία απασχολούνται 94 εργαζόμενοι, έναντι 92 κατά το προηγούμενο έτος. Οι εταιρείες του Ομίλου απασχολούν τεχνικό ασφαλείας και η Διοίκηση συνεργάζεται μαζί του και με τους εργαζομένους για θέματα ασφαλείας στο χώρο εργασίας.

Η Εταιρεία τυγχάνει εγγεγραμμένη σε συλλογικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2939/2001 και του π.δ. 117/2004, ήδη από 7/11/2005, με αριθμό Μητρώου Παραγωγού 00716, δίδοντας έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε αρμονία με το περιβάλλον. Επίσης συμμορφώνεται με όλα τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα ποιότητας, που έχουν καταστεί και εθνικά πρότυπα, που αποδεικνύουν συμμόρφωση της Εταιρείας και των παραγόμενων ή διακινούμενων από αυτήν in vitro ιατροτεχνολογικών προϊόντων με τις διατάξεις της οδηγίας 98/79/EK (EN ISO 13485:2003, EN ISO 9001:2003, Υπουργ. Αποφ. ΔΥ8δ/Γ.Π. οικ./1348 «Αρχές και κατευθυντήριες γραμμές ορθής πρακτικής διανομής ιατροτεχνολογικών προϊόντων»).

Αχαρνές Αττικής, 25/7/2019

Ο Πρόεδρος του ΔΣ
& Δ/νων Σύμβουλος

Το μέλος
του Δ.Σ.

Το μέλος
του Δ.Σ.

Ο Διευθυντής
Οικ/κών Υπηρεσιών

Ο Προϊστάμενος
Λογιστηρίου

Ιωάννης Κύρκος
ΑΔΤ ΑΚ 121631

Σεραφείμ Κύρκος
ΑΔΤ ΑΖ 549403

Ανδρομάχη Χασόγια
ΑΔΤ ΑΚ 821510

Λουκάς Βλαχάκης
ΑΔΤ ΑΕ 119592
ΑΜΑ 1378

Θεμιστ. Μαρινόπουλος
ΑΔΤ Φ 090045
ΑΜΑ 0100675

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εταιρείας **«ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»** (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας **«ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»** και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη

δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία **«ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ»** και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές -
 Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε
 Λεωφόρος Μεσογείων 396
 153 41 Αγία Παρασκευή, Αθήνα
 Α.Μ./ΣΟΕΛ: 174 Α.Μ./ΕΛΤΕ: 045

Αθήνα, 06/09/2019

Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Χρυσούλα Γ. Τσακαλογιάννη
 Α.Μ./ΣΟΕΛ: 23811

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ποσά σε €)

31/12/2018

31/12/2017

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία**

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	17.414.756,44	17.719.071,90
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	539.199,85	719.061,78
Υπεραξία	3.485.300,57	3.485.300,57
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.134.947,17	1.156.160,32
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.156.104,03	2.121.804,02
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	62.228,25	93.885,25
	<u>24.792.536,31</u>	<u>25.295.283,84</u>

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Αποθέματα	8.008.123,30	5.999.524,60
Εμπορικές απαιτήσεις	13.971.274,35	18.647.722,69
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	1.999.605,69	1.267.739,96
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	8.615.119,05	15.410.368,98
	<u>32.594.122,39</u>	<u>41.325.356,23</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**57.386.658,70** **66.620.640,07****ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ****Ίδια κεφάλαια**

Κεφάλαιο	10.000.000,00	10.000.000,00
Αποθεματικά εύλογης αξίας	1.198.865,59	2.448.286,99
Λοιπά αποθεματικά	3.081.333,32	2.783.645,37
Αποτελέσματα εις νέον	24.112.957,53	21.211.373,77
Δικαιώματα μειοψηφίας	193.819,39	178.457,11
	<u>38.586.975,83</u>	<u>36.621.763,24</u>

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.400.000,00	20.259.038,62
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	107.404,25	132.982,92
Πρόβλεψη παροχών προσωπικού	583.011,21	533.478,30
Λοιπές προβλέψεις	200.000,00	364.255,64
	<u>11.290.415,46</u>	<u>21.289.755,48</u>

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.977.912,13	3.246.768,47
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	4.768.873,84	4.380.601,97
Υποχρεώσεις από φόρους	762.481,44	1.081.750,91
	<u>7.509.267,41</u>	<u>8.709.121,35</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**57.386.658,70** **66.620.640,07**

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ποσά σε €)

31/12/2018

31/12/2017

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία**

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	15.694.401,37	15.471.950,63
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	535.416,43	716.483,15
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες	4.360.700,00	4.360.700,00
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.134.947,17	1.156.160,32
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.128.290,97	2.121.804,02
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12.366,04	44.011,04
	<u>23.866.121,98</u>	<u>23.871.109,16</u>

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Αποθέματα	8.693.696,35	6.002.533,36
Εμπορικές απαιτήσεις	14.918.025,14	18.871.662,89
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	1.080.661,11	553.986,51
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.432.898,21	14.750.466,59
	<u>30.125.280,81</u>	<u>40.178.649,35</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

53.991.402,79	64.049.758,51
----------------------	----------------------

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**Ίδια κεφάλαια**

Κεφάλαιο	10.000.000,00	10.000.000,00
Αποθεματικά εύλογης αξίας	1.198.865,59	2.448.286,99
Λοιπά αποθεματικά	3.081.333,32	2.783.645,37
Αποτελέσματα εις νέον	23.138.341,34	20.340.575,02
	<u>37.418.540,25</u>	<u>35.572.507,38</u>

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.400.000,00	20.259.038,62
Πρόβλεψη παροχών προσωπικού	418.357,53	379.950,40
Λοιπές προβλέψεις	200.000,00	200.000,00
	<u>11.018.357,53</u>	<u>20.838.989,02</u>

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.977.912,13	3.339.202,72
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.203.523,92	3.259.308,46
Υποχρεώσεις από φόρους	373.068,96	1.039.750,93
	<u>5.554.505,01</u>	<u>7.638.262,11</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

53.991.402,79	64.049.758,51
----------------------	----------------------

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κύκλος εργασιών	34.239.107,29	31.898.412,81
Μείον: Rebate Clawback	(3.482.955,64)	(2.123.914,56)
Κύκλος εργασιών μετά Rebate Clawback	30.756.151,65	29.774.498,25
Κόστος πωλήσεων	(13.164.379,78)	(13.705.684,92)
Μικτά κέρδη	17.591.771,87	16.068.813,33
Λοιπά συνήθη έσοδα	406.511,71	4.977.580,69
Έξοδα διοίκησης	(2.619.834,83)	(2.438.038,57)
Έξοδα διάθεσης	(8.803.128,96)	(7.315.186,04)
Λοιπά έξοδα & ζημίες	(100.135,65)	(423.778,88)
Κέρδη προ φόρων & επενδυτικών	6.475.184,14	10.869.390,53
Χρηματοοικονομικά έσοδα	123.777,45	222.875,92
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.500.398,75)	(2.059.239,19)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	5.098.562,84	9.033.027,26
Φόροι	(1.883.928,85)	(2.731.678,47)
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	3.214.633,99	6.301.348,79
<u>Κατανέμονται σε:</u>		
- Ιδιοκτήτες μητρικής	3.199.271,71	6.270.974,70
- Δικαιώματα μειοψηφίας	15.362,28	30.374,09
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)	0,00
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	(21.213,15)	46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου	0,00	1.903.479,17
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	28.678,67	(564.269,19)
Λοιπό συνολικό εισόδημα	(1.249.421,40)	1.385.986,64
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	1.965.212,59	7.687.335,43
<u>Κατανέμεται σε:</u>		
- Ιδιοκτήτες μητρικής	1.949.850,31	7.656.961,34
- Δικαιώματα μειοψηφίας	15.362,28	30.374,09
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	9,8261	38,4367
Αποσβέσεις	1.322.906,84	1.130.883,90
Κέρδη προ φόρων, τόκων & αποσβέσεων (EBITDA)	7.798.090,98	12.000.274,43

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κύκλος εργασιών	27.246.639,11	27.030.295,70
Μείον: Rebate Clawback	(1.901.930,96)	(1.282.732,55)
Κύκλος εργασιών μετά Rebate Clawback	25.344.708,15	25.747.563,15
Κόστος πωλήσεων	(13.917.042,81)	(14.093.108,50)
Μικτά κέρδη	11.427.665,34	11.654.454,65
Λοιπά συνήθη έσοδα	369.264,81	4.859.322,25
Έξοδα διοίκησης	(1.610.319,35)	(1.596.031,88)
Έξοδα διάθεσης	(4.733.299,33)	(4.789.165,96)
Λοιπά έξοδα & ζημίες	(59.438,16)	(167.758,11)
Κέρδη προ φόρων & επενδυτικών	5.393.873,31	9.960.820,95
Χρηματοοικονομικά έσοδα	637.777,45	493.748,42
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.566.568,11)	(2.068.993,40)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	4.465.082,65	8.385.575,97
Φόροι	(1.369.628,38)	(2.358.486,67)
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	3.095.454,27	6.027.089,30
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)	0,00
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	(21.213,15)	46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου	0,00	1.477.097,15
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	28.678,67	(440.618,40)
Λοιπό συνολικό εισόδημα	(1.249.421,40)	1.083.255,41
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	1.846.032,87	7.110.344,71
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	15,4773	30,1354
Αποσβέσεις	773.982,59	852.206,91
Κέρδη προ φόρων, τόκων & αποσβέσεων (EBITDA)	6.167.855,90	10.813.027,86

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ποσά σε €)

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	10.000.000,00	2.413.770,56	3.108.011,35	13.052.975,00	229.631,55	28.804.388,46
Αποτελέσματα περιόδου				6.270.974,70	30.374,09	6.301.348,79
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66				46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου				1.860.840,97	42.638,20	1.903.479,17
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)		(539.643,88)	(12.365,08)	(564.269,19)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	34.516,43	0,00	7.592.171,79	60.647,21	7.687.335,43
Αύξηση/(μείωση) κεφαλαίου					(65.400,00)	(65.400,00)
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	324.365,98		
Λοιπές μεταβολές περιόδου				241.861,00		241.861,00
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας					(46.421,65)	(46.421,65)
Υπόλοιπο 31/12/2017	10.000.000,00	2.448.286,99	2.783.645,37	21.211.373,77	178.457,11	36.621.763,24
Αποτελέσματα περιόδου				3.199.271,71	15.362,28	3.214.633,99
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων		(1.256.886,92)				(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)				(21.213,15)
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		28.678,67				28.678,67
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	(1.249.421,40)	0,00	3.199.271,71	15.362,28	1.965.212,59
Σχηματισμός αποθεματικών			297.687,95	(297.687,95)		
Υπόλοιπο 31/12/2018	10.000.000,00	1.198.865,59	3.081.333,32	24.112.957,53	193.819,39	38.586.975,83

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ποσά σε €)

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	10.000.000,00	2.413.770,56	3.108.011,35	12.940.380,76	28.462.162,67
Αποτελέσματα περιόδου				6.027.089,30	6.027.089,30
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66			46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου				1.477.097,15	1.477.097,15
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)		(428.358,17)	(440.618,40)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	34.516,43	0,00	7.075.828,28	7.110.344,71
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	324.365,98	
Υπόλοιπο 31/12/2017	10.000.000,00	2.448.286,99	2.783.645,37	20.340.575,02	35.572.507,38
Αποτελέσματα περιόδου				3.095.454,27	3.095.454,27
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων		(1.256.886,92)			(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)			(21.213,15)
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		28.678,67			28.678,67
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	(1.249.421,40)	0,00	3.095.454,27	1.846.032,87
Σχηματισμός αποθεματικών			297.687,95	(297.687,95)	
Υπόλοιπο 31/12/2018	10.000.000,00	1.198.865,59	3.081.333,32	23.138.341,34	37.418.540,25

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	5.098.562,84	9.033.027,26
Πλέον/(Μείον) προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	1.322.906,84	1.130.883,90
Προβλέψεις	(284.585,18)	(82.618,65)
Κέρδη & ζημίες από διάθεση στοιχείων	41.940,34	143.074,64
Αποτελ/τα επενδυτικής δραστηριότητας	397.732,49	324.240,63
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	936.948,47	1.369.048,00
Πλέον μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:		
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	(2.008.598,70)	(778.876,17)
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	4.146.102,06	8.355.040,72
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανείων)	(8.836,14)	(7.207.280,92)
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα πληρωθέντα	(900.950,42)	(1.369.048,00)
Καταβεβλημένοι φόροι	(1.873.288,37)	(280.793,77)
Εισροές/(εκροές) από λειτ/κές δραστηριότητες (α)	6.867.934,23	10.636.697,64
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Εισροές από πώληση επενδύσεων	0,00	1.775.619,91
Εισροές από πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	0,00	79.187,61
Τόκοι εισπραχθέντες	48.777,45	111.467,07
Μερίσματα εισπραχθέντα	75.000,00	0,00
Μείον:		
Απόκτηση επενδύσεων	0,00	(382.000,00)
Πληρωμές για απόκτηση παγίων στοιχείων	(2.659.066,65)	(985.110,11)
Εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστ/τες (β)	(2.535.289,20)	599.164,48
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αναλήψεις νέων δανείων	3.000.000,00	1.000.000,00
Αποπληρωμή δανείων	(14.127.894,96)	(5.072.205,77)
Εισροές από/(Εκροές προς) μετόχους	0,00	(472.560,00)
Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστ/τες (γ)	(11.127.894,96)	(4.544.765,77)
Καθαρές εισροές/(εκροές) περιόδου (α+β+γ)	(6.795.249,93)	6.691.096,35
Διαθέσιμα αποκτηθείσας εταιρείας	0,00	90.913,90
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	15.410.368,98	8.628.358,73
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	8.615.119,05	15.410.368,98

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	4.465.082,65	8.385.575,97
Πλέον/(Μείον) προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	773.982,59	852.206,91
Προβλέψεις	(131.455,32)	(111.021,85)
Κέρδη & ζημίες από διάθεση στοιχείων	41.928,71	143.074,64
Αποτελ/τα επενδυτικής δραστηριότητας	(116.267,51)	53.368,13
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	1.003.129,46	1.378.802,21
Πλέον μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:		
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	(2.691.162,99)	(701.924,50)
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	3.628.470,60	6.127.502,49
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανείων)	(232.612,85)	(4.595.830,62)
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα πληρωθέντα	(967.131,41)	(1.378.802,21)
Καταβεβλημένοι φόροι	(1.873.288,37)	(280.793,77)
Εισροές/(εκροές) από λειτ/κές δραστηριότητες (α)	3.900.675,56	9.872.157,40
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Εισροές από πώληση επενδύσεων	0,00	1.775.619,91
Εισροές από επιστροφή κεφαλαίου θυγατρικών	0,00	1.434.600,00
Εισροές από πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	0,00	79.187,61
Τόκοι εισπραχθέντες	48.777,45	111.339,57
Μερίσματα εισπραχθέντα	589.000,00	271.000,00
Μείον:		
Απόκτηση επενδύσεων	0,00	(382.000,00)
Πληρωμές για απόκτηση παγίων στοιχείων	(2.635.692,18)	(971.637,44)
Εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστ/τες (β)	(1.997.914,73)	2.318.109,65
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αναλήψεις νέων δανείων	3.000.000,00	1.000.000,00
Αποπληρωμή δανείων	(14.220.329,21)	(5.046.735,54)
Εισροές από/(Εκροές προς) μετόχους	0,00	(407.160,00)
Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστ/τες (γ)	(11.220.329,21)	(4.453.895,54)
Καθαρές εισροές/(εκροές) περιόδου (α+β+γ)	(9.317.568,38)	7.736.371,51
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	14.750.466,59	7.014.095,08
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	5.432.898,21	14.750.466,59

Οι Σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες από την επόμενη έως την τελευταία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»
(εφ εξής η «Εταιρία»)

1 Γενικές πληροφορίες

Η εταιρεία «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ», με διακριτικό τίτλο «ΑΡΗΤΗ», ιδρύθηκε το έτος 1989 (ΦΕΚ 10/5.1.1989), και προήλθε από μετατροπή της εταιρείας «ΑΡΗΤΗ ΕΠΕ».

Εδρεύει στο Δήμο Αχαρνών Αττικής και επί της Λεωφόρου Τατοΐου αρ. 52 (πρώην 246), σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης (Α.Μ. 18624/04/Β/89/134(98) και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Αρ.Γ.Ε.ΜΗ. 000551101000), και η ιστοσελίδα της Εταιρίας είναι www.ariti.gr.

Η Εταιρία, από κοινού με τις εταιρείες που αναφέρονται κατωτέρω στη Σημείωση υπ' αριθμόν 2.1, αποτελεί όμιλο επιχειρήσεων (εφ' εξής ο «Όμιλος»).

Η δραστηριότητα του Ομίλου και της Εταιρείας επικεντρώνεται αποκλειστικά στο εμπόριο ιατροτεχνολογικών προϊόντων, φαρμάκων, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού και ιατρικών μηχανημάτων

Καταστατικός Σκοπός της Εταιρίας είναι:

- Η αντιπροσώπευση οίκων εξωτερικού και εσωτερικού.
- Οι εισαγωγές και εξαγωγές φαρμάκων, φαρμακευτικών, παραφαρμακευτικών και διαιτητικών προϊόντων, καλλυντικών, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού, πρώτων υλών, φαρμάκων χημικών προϊόντων, ιατρικών μηχανημάτων, ψυκτικών μηχανημάτων και επιστημονικών οργάνων και συσκευών
- Η παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης κάθε είδους ιατρικών, ψυκτικών μηχανημάτων και κάθε είδους συσκευών και οργάνων νοσοκομειακού και επιστημονικού εξοπλισμού.
- Η ίδρυση επιχειρήσεων ομοίου ή συναφούς σκοπού.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 25/7/2019.

2 Πλαίσιο κατάρτισης των ετησίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (εφεξής οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις» ή «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί από τη Διοίκηση με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσμάτων και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «ΔΠΧΑ») και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (εφεξής «ΔΛΠ»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002) και έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) της IASB. Η περίοδος εφαρμογής κάθε ΔΛΠ/ΔΠΧΑ ορίζεται από τους σχετικούς κανονισμούς που εκδίδει η αρμόδια επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σε Ευρώ, το οποίο είναι το νόμισμα παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων και λειτουργίας της εταιρίας. Όλα τα ποσά εμφανίζονται σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα σε ποσά των χρηματοοικονομικών οικονομικών καταστάσεων και τα αντίστοιχα ποσά στις Σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων βάσει ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώριση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας.

2.1 Βάση ενοποίησης

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι εξής εταιρείες:

Εταιρεία	Έδρα	Σχέση	%	Ενοποίηση
Αρήτη ΑΕ Φαρμακευτικών & Ιατρικών Προϊόντων	Αχαρνές Αττικής	Μητρική		
Ariti GmbH	Γερμανία	Θυγατρική	100%	Ολική
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ	Χαλάνδρι Αττικής	Θυγατρική	99,40%	Ολική
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ	Πυλαία Θεσσαλονίκης	Θυγατρική	90%	Ολική
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ	Αθήνα	Θυγατρική	96,63%	Ολική

2.2 Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Η Εταιρία έχει υιοθετήσει όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες που την αφορούν και η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2018.

Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στην Εταιρία και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2018 καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2018, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες της Εταιρίας.

Στη μεθεπόμενη ενότητα παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων και Διερμηνειών τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα». Τον Ιούλιο του 2014 το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν ένα λογικό μοντέλο για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για τη λογιστική αντιστάθμισης. Η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια έναρξης της χρήσης 2018. Οι νέες λογιστικές αρχές - σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου - παρουσιάζονται στη σημείωση «Βασικές λογιστικές αρχές».

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες». Το Μάιο του 2014 το IASB εξέδωσε ένα νέο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 15, πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας το λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Οι νέες λογιστικές αρχές - σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου - παρουσιάζονται στη σημείωση παρουσιάζονται στη σημείωση «Βασικές λογιστικές αρχές».

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες». Τον Απρίλιο του 2016 το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων για το ΔΠΧΑ 15, οι οποίες δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η υιοθέτηση των ανωτέρω δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2 «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους». Τον Ιούνιο του 2016 το IASB εξέδωσε τροποποίηση περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, το λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4 «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις». Το Σεπτέμβριο του 2016 το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές,

τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016. Το Δεκέμβριο του 2016 το IASB εξέδωσε τις «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», ήτοι μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα που αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες». Το Δεκέμβριο του 2016 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση/αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα». Το Δεκέμβριο του 2016 το IASB εξέδωσε μια νέα Διερμηνείας, την ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

2.2.2 Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί, αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην κλειόμενη χρήση και δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα από την Εταιρία.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις». Τον Ιανουάριο του 2016 το IASB εξέδωσε ένα νέο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 16, το οποίο καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εφαρμόσει το νέο Πρότυπο από την 01/01/2019 με την τυχόν σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Επιπλέον, η Εταιρία έχει επιλέξει να αναγνωρίσει το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Προτύπου σε ποσό ίσο με την υποχρέωση μίσθωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. C8(b)(ii) του Προτύπου. Βάσει των ανωτέρω, η Εταιρία θα πραγματοποιήσει εντός του 2019 αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού και της αναμενόμενης επίπτωσης στις οικονομικές καταστάσεις από την εφαρμογή του νέου Προτύπου. Δεν αναμένεται ουσιώδης επίδραση στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση». Τον Οκτώβριο του 2017 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των

υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος». Τον Ιούνιο του 2017 το IASB εξέδωσε μία νέα Διερμηνείας, την ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει το λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στο λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28 «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες». Τον Οκτώβριο του 2017 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017. Το Δεκέμβριο του 2017 το IASB εξέδωσε τις «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», ήτοι μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα που αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19 «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών». Το Φεβρουάριο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Το Μάρτιο του 2018 το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν,

καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις οικονομικές καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις οικονομικές καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Το Μάρτιο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Ορισμός μίας Επιχείρησης». Τον Οκτώβριο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8 «Ορισμός του Ουσιώδους». Τον Οκτώβριο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» Το Μάιο του 2017 το IASB εξέδωσε ένα νέο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για το λογιστικό

χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2021. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Βασικές λογιστικές αρχές

2.3.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρία, είτε μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των μετοχών της εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε μέσω της εξάρτησής της από την τεχνογνωσία που της παρέχει ο Όμιλος. Δηλαδή, θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Εταιρία. Η Εταιρία αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω των δικαιωμάτων ψήφου και άσκησης της Διοίκησης. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά το χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με τη συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3.2 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενής είναι η οικονομική μονάδα στην οποία η Εταιρία έχει τη δυνατότητα να ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Η ουσιώδης επιρροή ασκείται μέσω της συμμετοχής στις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αποφάσεις της οικονομικής μονάδας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς απεικονίζονται στον ισολογισμό στο κόστος, προσαρμοζόμενο στις μεταγενέστερες μεταβολές του μεριδίου της εταιρείας στο καθαρό ενεργητικό της συγγενούς και λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν απομειώσεις της αξίας μεμονωμένων επενδύσεων. Ζημιές συγγενών επιχειρήσεων επιπλέον των δικαιωμάτων της Εταιρίας σε αυτές, δεν καταχωρούνται, στο βαθμό που δεν συνιστούν συμβατική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση της Εταιρίας.

2.3.3 Λειτουργικοί τομείς

Οι τομείς δραστηριότητας αποτελούν συστατικά που εξετάζονται τακτικά από το Διοικητικό Συμβούλιο και παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις με βάση αυτήν την εσωτερική κατηγοριοποίηση. Η Διοίκηση της Εταιρίας σήμερα εξετάζει τη δραστηριότητα συνολικά ως ενιαία.

2.3.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας αποτιμώνται με χρήση του νομίσματος του οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί η Εταιρία (λειτουργικό νόμισμα: ευρώ). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (νόμισμα αναφοράς).

Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα κατά την διάρκεια της περιόδου και κατά την ημερομηνία ισολογισμού με τις υπάρχουσες ισοτιμίες, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3.5 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές, μειωμένα κατά τις μεταγενέστερα σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Αυξήσεις στην λογιστική αξία των παραγωγικών ακινήτων που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία, καταχωρούνται σε αποθεματικό των Ιδίων Κεφαλαίων, εκτός εάν αφορά σε αναστροφή μειωτικής αναπροσαρμογής (υποτίμησης) που είχε καταχωρηθεί στα έξοδα. Σε αυτή την περίπτωση ισόποσο μέρος της αναπροσαρμογής καταχωρείται στα έσοδα.

Μειώσεις στη λογιστική αξία, που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή, καταχωρούνται στα έξοδα αφού πρώτα διαγραφεί το τυχόν σχηματισμένο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Τα υπόλοιπα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (μηχανήματα, έπιπλα, μεταφορικά μέσα και λοιπός εξοπλισμός) αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα. Για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα που αποτιμώνται στις εύλογες αξίες τους, το τυχόν αποθεματικό αναπροσαρμογής που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια κατά την πώληση, μεταφέρεται στα κέρδη εις νέον.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία υπόκειται σε επανεξέταση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Υπολειμματικές αξίες δεν αναγνωρίζονται.

Η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων έχει ως ακολούθως:

- Κτίρια: 50 έτη
- Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός: από 10 έως 20 έτη
- Μεταφορικά μέσα: από 6 έως 10 έτη
- Λοιπός εξοπλισμός: από 5 έως 30 έτη

Η καταχώρηση των προσθηκών στα βιβλία γίνεται στο κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται

σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων μόνον αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης.

Τα παραγωγικά πάγια περιουσιακά στοιχεία ή αυτά για τα οποία δεν έχει προσδιοριστεί η χρήση τους και βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής απεικονίζονται στο κόστος, μειωμένα κατά τις τυχόν ζημιές απομείωσης. Η απόσβεση αυτών των παγίων, όπως και των υπολοίπων της εταιρείας, αρχίζει όταν τα αυτά είναι έτοιμα για χρήση.

2.3.6 Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων ή και τα δύο) τα οποία κατέχονται από τον ιδιοκτήτη (ή από τον μισθωτή σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης), είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου) ή και για τα δύο.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους (π.χ. συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, φόροι μεταβίβασης). Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους δηλ. στην τιμή στην οποία το ακίνητο μπορεί να ανταλλαχθεί μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών σε μία συνήθη εμπορική συναλλαγή. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα προσδιορίζεται ετήσια από ανεξάρτητο, αναγνωρισμένο εκτιμητή. Οποιαδήποτε μεταβολή στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα απεικονίζεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία προκύπτει.

2.3.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται η υπεραξία, παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας όπως οι άδειες – εγκρίσεις κυκλοφορίας φαρμάκων από τον Ε.Ο.Φ., καθώς και τα λογισμικά προγράμματα.

Υπεραξία

Είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας του ενεργητικού και του παθητικού θυγατρικής / συγγενούς επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η Εταιρία κατά την ημερομηνία της αγοράς αναγνωρίζει την υπεραξία που προέκυψε από την απόκτηση, ως ένα στοιχείο του ενεργητικού, και την εμφανίζει στο κόστος. Το κόστος αυτό είναι ίσο με το ποσό κατά το οποίο το κόστος ενοποίησης υπερβαίνει το μερίδιο της επιχείρησης στα στοιχεία του ενεργητικού, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετήσια για τυχόν μείωση της αξίας της, εάν υπάρχουν γεγονότα που παρέχουν ενδείξεις για ζημία σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Στην περίπτωση που το κόστος της απόκτησης είναι μικρότερο από το μερίδιο της Εταιρίας στα ίδια κεφάλαια της αποκτηθείσας επιχείρησης, τότε η πρώτη υπολογίζει ξανά το κόστος της απόκτησης, αποτιμά τα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας επιχείρησης και αναγνωρίζει απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης ως κέρδος, οποιαδήποτε διαφορά παραμένει μετά τον επανυπολογισμό.

Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Οι παραχωρήσεις και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας αφορούν τις άδειες και τις εγκρίσεις του Ε.Ο.Φ. για την κυκλοφορία των φαρμάκων της εταιρείας και αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους μειωμένες κατά τις αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη

σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία έχει διάρκεια όσο διαρκεί η άδεια.

Λογισμικά Προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται σε 5 χρόνια. Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν.

2.3.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως του περιουσιακού στοιχείου. Εάν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της αναπόσβεστης, τότε η αναπόσβεστη αξία μειώνεται έως το ύψος της ανακτήσιμης.

Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοστεί, οπότε η ζημία απομείωσης μειώνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής.

Όταν σε μεταγενέστερη χρήση η ζημία απομείωσης πρέπει να αναστραφεί, η αναπόσβεστη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυξάνεται έως το ύψος της αναθεωρημένης εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας, στο βαθμό που η νέα αναπόσβεστη αξία δεν υπερβαίνει την αναπόσβεστη αξία που θα είχε προσδιοριστεί εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις.

Η αναστροφή της ζημίας απομείωσης καταχωρείται στα έσοδα, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοστεί, οπότε αναστροφή της ζημίας απομείωσης αυξάνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής.

2.3.9 Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού για μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο για μία άλλη επιχείρηση.

2.3.9.1 Αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, η Εταιρία καθίσταται ένα εκ των συμβαλλομένων μερών του χρηματοοικονομικού μέσου.

2.3.9.2 Αρχική επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων

Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΔΠΧΑ 15, ήτοι στην τιμή συναλλαγής τους, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, αυξημένη (ή μειωμένη στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων) με το σχετικό κόστος της συναλλαγής. Τα σχετικά κόστη δεν προστίθενται στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (αφαιρούνται στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων) που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή της συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη σύμφωνα με τους ορισμούς του ΔΠΧΑ 13. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται η εύλογη αξία του

χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την αρχική αναγνώριση, να διαφέρει από την τιμή της συναλλαγής. Στην περίπτωση που μέρος του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη αφορά σε κάποιο άλλο στοιχείο πέραν του χρηματοοικονομικού μέσου, η Εταιρία επιμετρά την εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου.

2.3.9.3 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Οι δύο παράγοντες βάσει των οποίων πραγματοποιείται η ταξινόμηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού είναι το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρίας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στο αποσβεσμένο κόστος

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος αν ικανοποιούνται σωρευτικά οι παρακάτω συνθήκες:

(α) το στοιχείο του ενεργητικού κατέχεται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού προκειμένου να εισπράττονται οι συμβατικές ταμειακές ροές τους, και

(β) οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δημιουργούν σε καθορισμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι παρακάτω συνθήκες:

(α) το στοιχείο του ενεργητικού κατέχεται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι τόσο η είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και

(β) οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δημιουργούν σε καθορισμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στην περίπτωση που δεν εμπίπτει σε κάποια από τις ανωτέρω δύο περιπτώσεις. Η Εταιρία μπορεί κατά την αρχική αναγνώριση να προσδιορίσει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ως επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εάν αυτό εξαλείφει ή μειώνει σημαντικά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή στην αναγνώριση («λογιστική ανακολουθία»), η οποία σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση στοιχείων του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή την αναγνώριση των κερδών και ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις.

Η Εταιρία μπορεί, κατά την αρχική αναγνώριση, να κάνει μία αμετάκλητη επιλογή να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά έσοδα τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μίας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο που δεν διακρατείται προς εμπορία, ούτε αποτελεί ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωριζόμενο από τον αγοραστή σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Στην περίπτωση που η Εταιρία εφαρμόσει την ανωτέρω

επιλογή, τότε θα πρέπει να αναγνωρίσει στα αποτελέσματα της χρήσης (και όχι στα λοιπά συνολικά έσοδα), τα μερίσματα από την επένδυση αυτή.

2.3.9.4 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις εξής κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενες στο αποσβεσμένο κόστος.
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

2.3.9.5 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

1. στο επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και

2. εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου.

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και αναταξινομούνται στα αποτελέσματα κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αυτά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, εκτός από τις ακόλουθες εξαιρέσεις:

1. χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
2. χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που ανακύπτουν όταν η μεταβίβαση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν ικανοποιεί τα κριτήρια για αποαναγνώριση ή αναγνωρίζεται σύμφωνα με την προσέγγιση της συνεχιζόμενης ανάμειξης στη διαχείριση του μεταβιβαζόμενου στοιχείου του ενεργητικού.
3. συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης.
4. δεσμεύσεις παροχής δανείου με επιτόκιο χαμηλότερο από το τρέχον επιτόκιο της αγοράς.
5. το ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται από έναν αγοραστή σε μία συνένωση επιχειρήσεων για την οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 3.

Τα κέρδη και οι ζημιές από την μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν ταξινομηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, παρουσιάζονται στα αποτελέσματα της χρήσης, με την εξαίρεση των υποχρεώσεων που αποτελούν τμήμα μίας σχέσης αντιστάθμισης και της μεταβολής στην εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που αποδίδεται σε μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου της υποχρέωσης, η οποία παρουσιάζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

2.3.9.6 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου ή όταν η Εταιρία μεταβιβάσει το στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας επί αυτού.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Συνεπώς, μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) εξαλείφεται, όταν ο οφειλέτης είτε απαλλάσσεται της υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) εξοφλώντας τον πιστωτή είτε απαλλάσσεται νομίμως από την πρωταρχική ευθύνη της υποχρέωσης (είτε μέσω νομικής διαδικασίας είτε από τον πιστωτή).

2.3.9.7 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Εταιρία αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που η Εταιρία αναμένει να λάβει. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

2.3.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Το κόστος κτήσεως προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου, η οποία ακολουθείται παγίως. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

2.3.11 Ταμιακά διαθέσιμα & ισοδύναμα διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία της εταιρείας καθώς και τραπεζικές καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες, μέχρι τρεις μήνες, επενδύσεις υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

2.3.12 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κρατούμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται προς πώληση συμπεριλαμβάνουν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και τα ενσώματα πάγια που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους ως "κρατούμενα προς πώληση".

Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κρατούμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των "κρατούμενων προς πώληση" περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα "άλλα έσοδα" και "άλλα έξοδα", αντίστοιχα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

2.3.13 Μετοχικό Κεφάλαιο

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται. Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημία από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή λοιπά έξοδα & φόρους εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων.

2.3.14 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.3.15 Μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τους εκμισθωτές ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Εισπράξεις που προκύπτουν από

λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έσοδα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι λοιπές μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται στα πλαίσια χρηματοδοτικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας. Η αρχική τους αναγνώριση γίνεται στην εύλογη αξία τους ή, εφόσον αυτή είναι μικρότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων της σχετικής σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στην ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς τον εκμισθωτή συμπεριλαμβάνεται στον Ισολογισμό και εμφανίζεται ως υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Οι καταβολές μισθωμάτων διαχωρίζονται σε κόστος χρηματοδότησης και σε μείωση της υποχρέωσης της μίσθωσης, ώστε να επιτευχθεί μια σταθερή, περιοδική επιβάρυνση από τόκους στο εναπομένον υπόλοιπο της υποχρέωσης. Το κόστος χρηματοδότησης επιβαρύνει απευθείας τα αποτελέσματα.

2.3.16 Τρέχων και Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία με εφαρμογή του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Υπολογίζεται με τη χρήση του φορολογικού συντελεστή που είναι γνωστό κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ότι θα έχει εφαρμογή στο χρόνο που οι προσωρινές διαφορές θα ανακτηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις καταχωρούνται κατά την έκταση κατά την οποία εκτιμάται ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

2.3.17 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (Projected Unit Credit Method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν η Εταιρεία, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών από την Εταιρεία σε αντάλλαγμα του τερματισμού της απασχόλησης τους.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται.

2.3.18 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν η εταιρεία έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, και αφ' ενός πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή για το διακανονισμό της υποχρέωσης αυτής, αφ' ετέρου η εκροή αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

2.3.19 Κρατικές επιχορηγήσεις για ενσώματα πάγια

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο μακροπρόθεσμο παθητικό ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των σχετικών παγίων.

2.3.20 Αναγνώριση εσόδων

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, η Εταιρία εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», το οποίο καθιέρωσε ένα υπόδειγμα αποτελούμενο από τα ακόλουθα στάδια:

- Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
- Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
- Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
- Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο η Εταιρία αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (π.χ. φόρος προστιθέμενης αξίας και λοιποί φόροι επί των πωλήσεων).

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Η Εταιρία αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωριστεί στα αποτελέσματα.

Η Εταιρία αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ όρων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα

αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα της Εταιρίας για την έκδοση τιμολογίου.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους.

2.3.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους καταχωρείται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.3.22 Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών κάθε χρήσης.

2.3.23 Διακοπείσες εκμεταλλεύσεις

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί συστατικό μέρος μιας οντότητας που έχει είτε διατεθεί είτε καταταχθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων, είναι μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος διάθεσης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή μιας γεωγραφικής περιοχής εκμεταλλεύσεων ή είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με προοπτική να επαναπωληθεί. Ο Όμιλος γνωστοποιεί σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5 «Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που ορίζονται από το πρότυπο.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς, χρηματοοικονομικούς και επενδυτικούς σκοπούς. Η χρησιμοποίηση των χρηματοοικονομικών μέσων από τον Όμιλο επηρεάζει ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική του κατάσταση, την κερδοφορία του και τις ταμειακές του ροές.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται ανάλυση της αξίας και των κατηγοριών των χρηματοοικονομικών μέσων που διαθέτει ο Όμιλος καθώς και των λογαριασμών της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στους οποίους αναγνωρίζονται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα.

Κατηγορίες χρηματ/κών μέσων	31/12/2018	31/12/2017
<u><i>Κυκλοφορούν ενεργητικό</i></u>		
Εμπορικές απαιτήσεις	13.971.274,35	18.647.722,69
Ταμειακά διαθ/μα & ισοδύναμα	8.615.119,05	15.410.368,98
Επενδύσεις διαθ/μες προς πώληση	<u>1.134.947,17</u>	<u>1.156.160,32</u>
Σύν. χρηματ/κών περ. στοιχείων	<u>23.721.340,57</u>	<u>35.214.251,99</u>

<u>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>		
Μακροπρόθεσμα δάνεια	10.400.000,00	20.259.038,62
<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>		
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.977.912,13	3.246.768,47
Προμηθευτές & λ/υποχρεώσεις	1.986.291,60	2.364.864,04
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	14.364.203,73	25.870.671,13

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, δεδομένου ότι ο ως άνω πίνακας **δεν** περιλαμβάνει:

- Τις απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που δεν συνεπάγονται τη μεταβίβαση μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων.
- Τις προκαταβολές για αγορές αγαθών, ενσώματων και άυλων ακινητοποιήσεων ή υπηρεσιών, επειδή δεν προβλέπονται αυτές να καλυφθούν με μετρητά ή άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αλλά με στοιχεία αποθεμάτων, ενσώματων ή άυλων ακινητοποιήσεων ή παροχή υπηρεσιών.
- Τις προκαταβολές που έχουν ληφθεί από πελάτες για μελλοντική πώληση υπηρεσιών.
- Τα προπληρωθέντα έξοδα ή προεισπραχθέντα έσοδα που δεν συνιστούν συμβατικές υποχρεώσεις για λήψη ή παράδοση μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.
- Τις απαιτήσεις που δεν είναι συμβατικές, αλλά επιβάλλονται από κρατικές ρυθμίσεις.

3.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως είναι ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος αγοράς που προέρχεται από τις διακυμάνσεις σε επιτόκια δανεισμού και στις τιμές αγοράς.

Οι κίνδυνοι αυτοί υφίστανται διαχρονικά στις δραστηριότητες του Ομίλου. Το πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου από τη Διοίκηση έχει στόχο την ελαχιστοποίηση - κατά το μέτρο που αυτό είναι δυνατό - των δυσμενών επιπτώσεων από τις ανωτέρω διακυμάνσεις.

3.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο μεγαλύτερο από αυτόν που αναλογεί στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται.

Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών του Ομίλου καθώς και οι συνθήκες της παροχής των πιστώσεων (ύψος παροχών, πιστωτικά όρια κ.α.) παρακολουθείται διαρκώς από τη Διοίκηση.

Στο τέλος του έτους, η Διοίκηση εκτίμησε ότι δεν υφίσταται κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος ο οποίος δεν καλύπτεται από πρόβλεψη απομείωσης ή από άλλη εξασφάλιση.

Παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει τον μέγιστο βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές απαιτήσεις	13.971.274,35	18.647.722,69
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	8.615.119,05	15.410.368,98
	22.586.393,40	34.058.091,67

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, δεδομένου ότι ο ως άνω πίνακας **δεν** περιλαμβάνει τις προκαταβολές για αγορές αγαθών, ενσώματων και άυλων ακινητοποιήσεων ή υπηρεσιών.

3.2.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Η έκθεση σε κίνδυνο από διακυμάνσεις επιτοκίων για τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις παρακολουθείται σε προϋπολογιστική βάση. Η χρηματοδότηση του Ομίλου έχει διαμορφωθεί με συνδυασμό σταθερών και κυμαινόμενων επιτοκίων. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των χρηματοδοτήσεων και το συνδυασμό επιτοκίων λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση και επανεξετάζονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ανάλογα με τις ανάγκες. Παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει τον βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο επιτοκίων:

Χρηματ/κά μέσα την 31/12/2018	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
<i>Χρημ/κά περιουσ. στοιχεία</i>				
Εμπορικές απαιτήσεις			13.971.274,35	13.971.274,35
Ταμειακά διαθ/μα & ισοδύναμα	8.615.119,05			8.615.119,05
Σύνολα	8.615.119,05	0,00	13.971.274,35	22.586.393,40

<i>Χρημ/κές υποχρεώσεις</i>	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
Μακροπρόθεσμα δάνεια	10.400.000,00			10.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.977.912,13			1.977.912,13
Προμηθευτές & λ/υποχρ.			1.986.291,60	1.986.291,60
Σύνολα	12.377.912,13	0,00	1.986.291,60	14.364.203,73

Υπόλοιπο έκθεσης σε κίνδυνο 12.377.912,13

Χρηματ/κά μέσα την 31/12/2017	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
<i>Χρημ/κά περιουσ. στοιχεία</i>				
Εμπορικές απαιτήσεις			18.647.722,69	18.647.722,69
Ταμειακά διαθ/μα & ισοδύναμα	15.410.368,98			15.410.368,98
Σύνολα	15.410.368,98	0,00	18.647.722,69	34.058.091,67

<i>Χρημ/κές υποχρεώσεις</i>	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
Μακροπρόθεσμα δάνεια	20.259.038,62			20.259.038,62
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3.246.768,47			3.246.768,47
Προμηθευτές & λ/υποχρ.			2.364.864,04	2.364.864,04
Σύνολα	23.505.807,09	0,00	2.364.864,04	25.870.671,13

Υπόλοιπο έκθεσης σε κίνδυνο 23.505.807,09

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης για τους λόγους που αναφέρθηκαν στις προηγούμενες ενότητες.

Όπως φαίνεται και παραπάνω, ο Όμιλος ήταν εκτεθειμένος κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις μεταβολές της αγοράς των επιτοκίων, μέσω κυρίως των δανειακών του υποχρεώσεων οι οποίες υπόκεινται σε μεταβλητά επιτόκια (κυρίως επί του Euribor).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή των επιτοκίων της τάξης του +/- 1,5 %. Αυτές οι μεταβολές θεωρούνται λογικές, καθώς βασίζονται σε τρέχουσες συνθήκες (μεταβολή του επιτοκίου της ΕΚΤ).

	31/12/2018	31/12/2017
Αποτέλεσμα μετά φόρων +/-	185.668,68	352.587,11
Ίδια κεφάλαια +/-	185.668,68	352.587,11

3.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά τη δυσκολία μιας επιχείρησης στην εκπλήρωση δεσμεύσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις που πρέπει να διακανονισθούν σε μετρητά ή με την παράδοση άλλου χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας καταβάλλοντας προσπάθεια - στο μέτρο του δυνατού - να έχει πάντοτε επαρκή ρευστότητα για να καλύπτει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει στοιχεία της ληκτότητας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου:

<u>Ληκτότητα υποχρ. την 31/12/2018</u>	<u>βραχυπρόθεσμες</u>		<u>μακροπρόθεσμες</u>		<u>Σύνολα</u>
	<u>έως 6 μήνες</u>	<u>από 6 έως 12 μήνες</u>	<u>από 1 έως 5 έτη</u>	<u>άνω των 5 ετών</u>	
Μακροπρόθεσμα δάνεια			10.400.000,00	0,00	10.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		1.977.912,13			1.977.912,13
Προμηθευτές & λ/υποχρ.	1.986.291,60				1.986.291,60
Σύνολα	1.986.291,60	1.977.912,13	10.400.000,00	0,00	14.364.203,73

<u>Ληκτότητα υποχρ. την 31/12/2017</u>	<u>βραχυπρόθεσμες</u>		<u>μακροπρόθεσμες</u>		<u>Σύνολα</u>
	<u>έως 6 μήνες</u>	<u>από 6 έως 12 μήνες</u>	<u>από 1 έως 5 έτη</u>	<u>άνω των 5 ετών</u>	
Μακροπρόθεσμα δάνεια	0,00		15.410.030,17	4.849.008,45	20.259.038,62
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	0,00	3.246.768,47			3.246.768,47
Προμηθευτές & λ/υποχρ.	2.364.864,04				2.364.864,04
Σύνολα	2.364.864,04	3.246.768,47	15.410.030,17	4.849.008,45	25.870.671,13

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, δεδομένου ότι ο ως άνω πίνακας **δεν** περιλαμβάνει τις προκαταβολές από πελάτες και από κάθε τρίτο.

3.2.4 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς δεν διενεργεί σημαντικού ύψους συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

3.2.5 Εκτίμηση εύλογης αξίας

Η εύλογη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν.

Προκειμένου να εκτιμηθεί η εύλογη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που δεν βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι και παραδοχές οι οποίες βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

3.2.6 Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Εταιρίας έχει την τελική ευθύνη για την ανάληψη από τον Όμιλο παντός είδους κινδύνων καθώς και για την παρακολούθησή τους σε τακτική βάση. Επιπλέον το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρίας και του Ομίλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω εντεταλμένων στελεχών της Γενικής, Οικονομικής και Εμπορικής Διεύθυνσης:

- Θεσπίζει και εφαρμόζει διαδικασίες και ρυθμίσεις που επιτρέπουν τον εντοπισμό των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τα συστήματα λειτουργίας του Ομίλου (ιδίως τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον λειτουργικό κίνδυνο).
- Καθορίζει το ανεκτό επίπεδο κινδύνου.
- Μεριμνά ώστε ο Όμιλος να διαθέτει την απαιτούμενη κεφαλαιακή επάρκεια και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία του.

Οι βασικές αρχές διαχείρισης κινδύνων ως προς κάθε επιμέρους κίνδυνο είναι οι εξής:

3.2.6.1 Πολιτικές διαχείρισης κινδύνου αγοράς

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς, η Οικονομική Διεύθυνση διαμορφώνει τις διαδικασίες και τις πολιτικές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση του προκείμενου κινδύνου. Επίσης, μεριμνά για την αποτελεσματική εφαρμογή των προβλεπομένων για το σκοπό αυτό διαδικασιών και ρυθμίσεων και ιδίως:

- Μεριμνά ώστε να υφίσταται επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της εταιρείας.
- Καταγράφει την πολιτική των προσεγγίσεων και των μεθόδων υπολογισμού της αξίας των ανοιγμάτων και της προσαρμογής της αξίας και των προβλέψεων αυτών.
- Μελετά σε συνεργασία με ειδικούς συμβούλους της εταιρείας την τυχόν ανάγκη απόκτησης μέσω αντιστάθμισης κινδύνων, όπως επίσης και την ύπαρξη εναλλακτικών τύπων χρηματοδότησης.
- Διενεργεί σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας και εφαρμόζει προγράμματα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

3.2.6.2 Πολιτικές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τις διαδικασίες και τις πολιτικές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, και συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο, με τη συνεργασία της Οικονομικής και Εμπορικής Διεύθυνσης:

- Θεσπίζει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα.
- Προβαίνει στο διαχωρισμό των απαιτήσεων και λοιπών ανοιγμάτων σε: (α) απαιτήσεις υπό καθυστέρηση και (β) επισφαλείς απαιτήσεις (impaired).
- Ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα, και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου.
- Προσδιορίζει τα ποσά των απαιτούμενων απομειώσεων επισφαλών απαιτήσεων.
- Αξιολογεί τις ασφάλειες που παρέχονται υπέρ του Ομίλου.
- Ελέγχει την ακεραιότητα, αξιοπιστία και ακρίβεια των πηγών δεδομένων που χρησιμοποιεί καθώς και τη διαδικασία επικαιροποίησής τους.

- Εκτιμά, σε συνεργασία με την Εμπορική Διεύθυνση, την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλόμενων πελατών.

Για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπ' όψιν η πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου αλλά και ο τομέας της οικονομίας στον οποίο αυτός δραστηριοποιείται, καθώς και ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά του. Πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

3.2.6.3 Πολιτικές διαχείρισης κινδύνου ρευστότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με τη συνεργασία κυρίως της Οικονομικής Διεύθυνσης, διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των προγραμματισμένων πληρωμών για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, καθώς και των ταμειακών εκροών από την καθημερινή της δραστηριότητα. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες (καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία βάση).

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσεως για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται.

Επομένως, παρά την εμπειρία, τις πληροφορίες και τις γνώσεις της Διοίκησης της Εταιρείας, είναι δυνατό να παρουσιαστούν διαφορές μεταξύ των υπολογισμών και παραδοχών που έχει κάνει και των πραγματικών αποτελεσμάτων.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης είναι υπό συνεχή επανεξέταση και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα, αλλά και εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Εύλογη αξία και ωφέλιμη ζωή περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων παγίων.

Απομείωση απαιτήσεων

Η Εταιρεία απομειώνει την αξία των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που καταδεικνύουν ότι η είσπραξη μιας απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή.

Επίδικες υποθέσεις

Η Εταιρεία διενεργεί εκτιμήσεις αναφορικά με τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και προβαίνει σε προβλέψεις εάν κρίνει ότι θα επηρεαστούν ουσιωδώς τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της. Οι εκτιμήσεις κρίνονται σημαντικές αλλά μη δεσμευτικές. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Φόρος εισοδήματος

Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους, στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η Εταιρία απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΠΧΑ 9. Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου της Εταιρίας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ταξινομούνται στις εξής κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

5 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Οι μεταβολές και τα υπόλοιπα των ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσωμάτων παγίων του Ομίλου - ανά κατηγορία - για την κλειόμενη και την αμέσως προηγούμενη διαχειριστική χρήση παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

	Οικόπεδα	Κτίρια & εγκαταστάσεις	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Προκαταβολές & πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο:
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2017	5.842.453,30	10.122.239,54	6.191.908,35	478.537,17	1.374.157,36	10.000,00	24.019.295,72
Αγορές	195.058,44	46.758,57	494.624,67	13.983,05	24.239,86	140.000,00	914.664,59
Πωλήσεις/διαγραφές			(386.792,72)	(142.270,34)			(529.063,06)
Μεταφορές				55.046,99	(55.046,99)		
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας		2.389.920,17	66.514,35	50.287,81	80.285,40		2.587.007,73
Υπόλοιπο 31/12/2017	6.037.511,74	12.558.918,28	6.366.254,65	455.584,68	1.423.635,63	150.000,00	26.991.904,98
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2017	0,00	(2.593.613,84)	(2.493.015,05)	(384.383,81)	(930.115,51)	0,00	(6.401.128,21)
Αποσβέσεις περιόδου		(489.611,78)	(343.543,35)	(20.322,81)	(31.688,36)		(885.166,30)
Πωλήσεις/διαγραφές			166.099,17	140.701,64			306.800,81
Μεταφορές		(0,02)		(54.928,98)	54.928,98		(0,02)
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας		(2.102.950,08)	(64.616,81)	(50.287,80)	(75.484,67)		(2.293.339,36)
Υπόλοιπο 31/12/2017	0,00	(5.186.175,72)	(2.735.076,04)	(369.221,76)	(982.359,56)	0,00	(9.272.833,08)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	6.037.511,74	7.372.742,56	3.631.178,61	86.362,92	441.276,07	150.000,00	17.719.071,90
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2018	6.037.511,74	12.558.918,28	6.366.254,65	455.584,68	1.423.635,63	150.000,00	26.991.904,98
Αγορές	468.021,33	1.144.861,51	748.452,07	35.100,43	50.731,04	167.948,41	2.615.114,79
Πωλήσεις/διαγραφές			(1.173.769,44)		(23.031,70)		(1.196.801,14)
Μεταφορές		130.000,00				(130.000,00)	
Αποτίμηση	(1.959.570,27)	(21.912,46)					(1.981.482,73)
Υπόλοιπο 31/12/2018	4.545.962,80	13.811.867,33	5.940.937,28	490.685,11	1.451.334,97	187.948,41	26.428.735,90
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2018	0,00	(5.186.175,72)	(2.735.076,04)	(369.221,76)	(982.359,56)	0,00	(9.272.833,08)
Αποσβέσεις περιόδου		(760.587,45)	(283.143,86)	(18.198,01)	(37.163,73)		(1.099.093,05)
Πωλήσεις/διαγραφές			1.131.840,73		23.020,07		1.154.860,80
Αποτίμηση		203.085,87					203.085,87
Υπόλοιπο 31/12/2018	0,00	(5.743.677,30)	(1.886.379,17)	(387.419,77)	(996.503,22)	0,00	(9.013.979,46)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	4.545.962,80	8.068.190,03	4.054.558,11	103.265,34	454.831,75	187.948,41	17.414.756,44

Αντιστοίχως για την Εταιρία:

	Οικόπεδα	Κτίρια & εγκαταστάσεις	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Προκαταβολές & πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο:
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2017	5.644.425,83	6.209.884,21	6.100.525,96	427.675,10	1.123.346,66	10.000,00	19.515.857,76
Αγορές	195.058,44	46.758,57	486.521,27	13.983,05	18.870,59	140.000,00	901.191,92
Πωλήσεις/διαγραφές			(386.792,72)	(142.270,34)			(529.063,06)
Υπόλοιπο 31/12/2017	5.839.484,27	6.256.642,78	6.200.254,51	299.387,81	1.142.217,25	150.000,00	19.887.986,62
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2017	0,00	(689.663,10)	(2.401.765,28)	(335.047,59)	(689.489,52)	0,00	(4.115.965,49)
Αποσβέσεις περιόδου		(218.752,94)	(343.028,18)	(18.687,37)	(26.402,82)		(606.871,31)
Πωλήσεις/διαγραφές			166.099,17	140.701,64			306.800,81
Υπόλοιπο 31/12/2017	0,00	(908.416,04)	(2.578.694,29)	(213.033,32)	(715.892,34)	0,00	(4.416.035,99)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	5.839.484,27	5.348.226,74	3.621.560,22	86.354,49	426.324,91	150.000,00	15.471.950,63
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2018	5.839.484,27	6.256.642,78	6.200.254,51	299.387,81	1.142.217,25	150.000,00	19.887.986,62
Αγορές	468.021,33	1.144.861,51	744.586,62	35.100,43	32.953,06	167.948,41	2.593.471,36
Πωλήσεις/διαγραφές			(1.173.769,44)				(1.173.769,44)
Μεταφορές		130.000,00				(130.000,00)	
Αποτίμηση	(1.959.570,27)	(21.912,46)					(1.981.482,73)
Υπόλοιπο 31/12/2018	4.347.935,33	7.509.591,83	5.771.071,69	334.488,24	1.175.170,31	187.948,41	19.326.205,81
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2018	0,00	(908.416,04)	(2.578.694,29)	(213.033,32)	(715.892,34)	0,00	(4.416.035,99)
Αποσβέσεις περιόδου		(224.015,56)	(280.917,47)	(18.189,66)	(27.572,36)		(550.695,05)
Πωλήσεις/διαγραφές			1.131.840,73				1.131.840,73
Αποτίμηση		203.085,87					203.085,87
Υπόλοιπο 31/12/2018	0,00	(929.345,73)	(1.727.771,03)	(231.222,98)	(743.464,70)	0,00	(3.631.804,44)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	4.347.935,33	6.580.246,10	4.043.300,66	103.265,26	431.705,61	187.948,41	15.694.401,37

Η εταιρεία αποτιμά τα ακίνητά της (γήπεδα και κτίρια) στην εύλογη αξία.

Κατά την 31/12/2018 προχώρησε σε νέα επανεκτίμηση των εν λόγω ενσώματων παγίων, των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με τη χρήση ανεξάρτητου αναγνωρισμένου εκτιμητικού οίκου.

Η εκτίμηση έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις αρχές των εκτιμητικών προτύπων που έχουν θεσπιστεί από το Royal Institution of Chartered Surveyors (valuation standards and UK, Red Book January 2014 Edition), τα Ευρωπαϊκά Εκτιμητικά Πρότυπα (EVS) και την κείμενη Νομοθεσία

Οι σωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία της επανεκτίμησης προσαρμόστηκαν έτσι ώστε να ισούνται με τη διαφορά μεταξύ της προ αποσβέσεων λογιστικής αξίας του ενσώματου παγίου και της λογιστικής αξίας αφού ληφθούν υπόψη σωρευμένες ζημιές λόγω απομείωσης. Η αύξηση που προέκυψε από την αναπροσαρμογή της αξίας των ενσώματων παγίων αναγνωρίστηκε στα λοιπά συνολικά έσοδα

της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και σωρευτικά στο κονδύλι «Αποθεματικά Εύλογης Αξίας» των Ιδίων Κεφαλαίων

Αναλυτικά ανά κατηγορία παγίου, η επίδραση από την επανεκτίμηση της εύλογης αξίας τους την 31.12.2018 έχει ως εξής:

Περιγραφή	Λογιστική αξία 31/12/2018 (προ εκτίμησης)	Λοιπά συνολικά έσοδα	Αποτελέσματα	Αναπροσαρμοσμένη αξία
Οικόπεδα	6.307.505,60	-1.459.971,92	-499.598,35	4.347.935,33
Κτίρια	6.399.072,69	203.085,00	-21.911,59	6.580.246,10
Σύνολο	12.706.578,29	-1.256.886,92	-521.509,94	10.928.181,43

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται η υπεραξία, παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας όπως οι άδειες – εγκρίσεις κυκλοφορίας φαρμάκων από τον Ε.Ο.Φ., καθώς και τα λογισμικά προγράμματα.

Η υπεραξία που αναγνωρίστηκε στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ποσού 3.485.300,57 ευρώ, αφορά στην πρώτη ενοποίηση των θυγατρικών εταιρειών «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ», «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ» και «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ» και προέκυψε κατά τις προηγούμενες χρήσεις.

Οι μεταβολές και τα υπόλοιπα των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου για την κλειόμενη και την αμέσως προηγούμενη διαχειριστική χρήση παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

	Λογισμικό	Λοιπά άυλα πάγια	Σύνολο:
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2017	62.415,12	1.696.310,64	1.758.725,76
Αγορές	3.017,00	67.428,52	70.445,52
Μεταφορές	18.117,75		18.117,75
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας	18.117,75		18.117,75
Υπόλοιπο 31/12/2017	101.667,62	1.763.739,16	1.865.406,78
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2017	(54.992,31)	(809.399,63)	(864.391,94)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.150,32)	(243.567,28)	(245.717,60)
Μεταφορές	(18.117,73)		(18.117,73)
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας	(18.117,73)		(18.117,73)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(93.378,09)	(1.052.966,91)	(1.146.345,00)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	8.289,53	710.772,25	719.061,78
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2018	101.667,62	1.763.739,16	1.865.406,78
Αγορές	2.214,64	41.737,22	43.951,86
Υπόλοιπο 31/12/2018	103.882,26	1.805.476,38	1.909.358,64
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2018	(93.378,09)	(1.052.966,91)	(1.146.345,00)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.703,59)	(221.110,20)	(223.813,79)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(96.081,68)	(1.274.077,11)	(1.370.158,79)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	7.800,58	531.399,27	539.199,85

Αντιστοίχως για την Εταιρία:

	Λογισμικό	Λοιπά άυλα πάγια	Σύνολο:
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2017	62.415,12	1.609.237,11	1.671.652,23
Αγορές	3.017,00	67.428,52	70.445,52
Υπόλοιπο 31/12/2017	65.432,12	1.676.665,63	1.742.097,75
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2017	(54.992,31)	(725.286,69)	(780.279,00)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.150,32)	(243.185,28)	(245.335,60)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(57.142,63)	(968.471,97)	(1.025.614,60)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	8.289,49	708.193,66	716.483,15
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2018	65.432,12	1.676.665,63	1.742.097,75
Αγορές	483,60	41.737,22	42.220,82
Υπόλοιπο 31/12/2018	65.915,72	1.718.402,85	1.784.318,57
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2018	(57.142,63)	(968.471,97)	(1.025.614,60)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.559,34)	(220.728,20)	(223.287,54)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(59.701,97)	(1.189.200,17)	(1.248.902,14)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	6.213,75	529.202,68	535.416,43

7 Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη

Οι μεταβολές στο κονδύλι αυτό έχουν ως κάτωθι

	Ομόλογα Δημοσίου	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	734.777,59	734.777,59
Αγορές	(4.486.210,00)	(4.486.210,00)
Πωλήσεις/διαγραφές	3.720.202,15	3.720.202,15
Αποτίμηση	31.230,26	31.230,26
Υπόλοιπο 31/12/2017	0,00	0,00

Για τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος κατά τη χρήση 2011, λήξεως 2012 και 2013 η ονομαστική αξία των οποίων ανέρχονταν στο ποσό των 25.743.538,92 ευρώ εφαρμόστηκαν στην χρήση 2011 υποχρεωτικά οι διατάξεις των Ν.4046/2012, Ν.4050/2012 και Ν. 4051/2012 για την αναδιάταξη του ελληνικού χρέους (PSI).

Η λογιστική αξία αυτών προ της απομείωσης ανέρχονταν σε 25.743.538,92 ευρώ. Μετά την εφαρμογή του PSI προέκυψε ζημία απομείωσης ποσού ευρώ 13.772.928,92 (25.743.538,92 x 53,5%) για τον Όμιλο και την Εταιρία, η οποία απεικονίστηκε στην χρήση 2011.

Για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν οι συμβατικές ταμειακές ροές της αναδιάταξης του ελληνικού χρέους (PSI).

Τα ομόλογα μετά την απομείωση αυτών προεξοφλήθηκαν με το original effective interest rate το οποίο ανέρχεται σε 8,08% και προέκυψε ζημία ποσού 6.730.209,04 ευρώ για τον Όμιλο και την Εταιρία, η οποία εμφανίστηκε στα ίδια κεφάλαια λόγω της πρώτης εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.

Τα ποσά που αναγράφονται στον ανωτέρω πίνακα στη γραμμή «Αποτίμηση» αφορούν πιστωτικούς τόκους της αντίστοιχης περιόδου λόγω της προεξόφλησης που έγινε στην χρήση 2011.

Τα ομόλογα που είχε στην κατοχή της η εταιρεία πουλήθηκαν στη χρήση 2017.

8 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες

Οι μεταβολές στο κονδύλι αυτό έχουν ως κάτωθι

	<i>Ariti GmbH</i>	<i>ΠΝΚ Αττικής</i>	<i>ΠΝΚ Θεσ/νίκης</i>	<i>ΠΝΚ Αθηνών</i>	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	25.000,00	2.683.800,00	2.700.000,00	0,00	5.408.800,00
Αγορές				382.000,00	382.000,00
Πωλήσεις/διαγραφές		(894.600,00)	(540.000,00)		(1.434.600,00)
Μεταφορές				4.500,00	4.500,00
Υπόλοιπο 31/12/2017	<u>25.000,00</u>	<u>1.789.200,00</u>	<u>2.160.000,00</u>	<u>386.500,00</u>	<u>4.360.700,00</u>
Υπόλοιπο 31/12/2018	<u>25.000,00</u>	<u>1.789.200,00</u>	<u>2.160.000,00</u>	<u>386.500,00</u>	<u>4.360.700,00</u>

9 Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Οι μεταβολές στο κονδύλι αυτό έχουν ως κάτωθι

	Μετοχές μη εισηγμένες	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	1.113.883,66	1.113.883,66
Μεταφορές	(4.500,00)	(4.500,00)
Αποτίμηση	46.776,66	46.776,66
Υπόλοιπο 31/12/2017	1.156.160,32	1.156.160,32
Αποτίμηση	(21.213,15)	(21.213,15)
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.134.947,17	1.134.947,17

10 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Καταβληθείσες εγγυήσεις	62.228,25	93.885,25
	<u>62.228,25</u>	<u>93.885,25</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Καταβληθείσες εγγυήσεις	12.366,04	44.011,04
	<u>12.366,04</u>	<u>44.011,04</u>

11 Αποθέματα & Κόστος πωλήσεων

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	7.943.724,64	5.862.411,38
Πρώτες ύλες & αναλώσιμα	16.745,34	109.938,53
	<u>7.960.469,98</u>	<u>5.972.349,91</u>
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	47.653,32	27.174,69
	<u>8.008.123,30</u>	<u>5.999.524,60</u>

Τα αποθέματα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	8.629.297,69	5.952.551,38
Πρώτες ύλες & αναλώσιμα	16.745,34	22.807,29
	<u>8.646.043,03</u>	<u>5.975.358,67</u>
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	47.653,32	27.174,69
	<u>8.693.696,35</u>	<u>6.002.533,36</u>

Το κόστος των πωληθέντων αποθεμάτων διαμορφώθηκε ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αποθέματα έναρξης	5.972.349,91	5.196.199,20
Καθαρές αγορές	15.152.499,85	14.460.144,07
Αποθέματα αποκτηθείσας θυγατρικής	0,00	21.691,56
Αποθέματα λήξης	<u>(7.960.469,98)</u>	<u>(5.972.349,91)</u>
	<u>13.164.379,78</u>	<u>13.705.684,92</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αποθέματα έναρξης	5.975.358,67	5.297.851,19
Καθαρές αγορές	16.587.727,17	14.770.615,98
Αποθέματα λήξης	<u>(8.646.043,03)</u>	<u>(5.975.358,67)</u>
	<u>13.917.042,81</u>	<u>14.093.108,50</u>

Επί των αποθεμάτων δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη.

12 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	14.091.141,23	18.907.857,64
Δεδουλευμένες δαπάνες είσπραξης υπολοίπων πελατών	(314.280,00)	(314.280,00)
Πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες	(307.376,03)	(477.238,48)
Γραμμάτια εισπρακτέα	180.770,41	190.126,67
Επιταγές εισπρακτέες	327.018,74	347.256,86
Πρόβλεψη για επισφαλή αξιόγραφα	<u>(6.000,00)</u>	<u>(6.000,00)</u>
	<u>13.971.274,35</u>	<u>18.647.722,69</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	15.037.892,02	19.131.797,84
Δεδουλευμένες δαπάνες είσπραξης υπολοίπων πελατών	(314.280,00)	(314.280,00)
Πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες	(307.376,03)	(477.238,48)
Γραμμάτια εισπρακτέα	180.770,41	190.126,67
Επιταγές εισπρακτέες	327.018,74	347.256,86
Πρόβλεψη για επισφαλή αξιόγραφα	<u>(6.000,00)</u>	<u>(6.000,00)</u>
	<u>14.918.025,14</u>	<u>18.871.662,89</u>

- Οι απαιτήσεις από πελάτες δεν είναι τοκοφόρες.
- Η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους.
- Για όλες τις απαιτήσεις έχει διενεργηθεί έλεγχος απομείωσης και τα ποσά των σωρευτικά αναγνωρισθεισών ζημιών απομείωσης παρουσιάζονται διακριτά στους ανωτέρω πίνακες. Οι ζημίες απομείωσης αφορούν ανοικτά υπόλοιπα πελατών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και αξιόγραφα (επιταγές και γραμμάτια) που καθυστερεί η είσπραξή τους.

13 Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμευμένες καταθέσεις	20.501,33	34.135,31
Απαιτήσεις από το δημόσιο	1.551.699,46	327.967,18
Προκαταβολές στο προσωπικό	0,00	685,44
Χρεώστες διάφοροι	341.260,92	836.109,94
Προπληρωθέντα έξοδα	58.093,82	47.928,64
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	28.050,16	20.913,45
	<u>1.999.605,69</u>	<u>1.267.739,96</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμευμένες καταθέσεις	20.501,33	34.135,31
Απαιτήσεις από το δημόσιο	908.482,70	19.612,12
Προκαταβολές στο προσωπικό	0,00	685,44
Χρεώστες διάφοροι	75.487,32	444.992,29
Προπληρωθέντα έξοδα	48.139,60	33.647,90
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	28.050,16	20.913,45
	<u>1.080.661,11</u>	<u>553.986,51</u>

Οι εύλογες αξίες των ως άνω κονδυλίων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τα λογιστικά υπόλοιπα αυτών.

14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στα ταμεία	5.204,01	34.633,60
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	8.609.915,04	15.375.735,38
	<u>8.615.119,05</u>	<u>15.410.368,98</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στα ταμεία	3.226,03	33.516,13
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	5.429.672,18	14.716.950,46
	<u>5.432.898,21</u>	<u>14.750.466,59</u>

Τα ταμειακά ισοδύναμα είναι είτε καταθέσεις προθεσμίας, είτε βραχυχρόνιες, υψηλής ρευστοποιησιμότητας επενδύσεις, που είναι εύκολα μετατρέψιμες σε μετρητά και είναι τόσο κοντά στη

λήξη τους που εμφανίζουν αμελητέο κίνδυνο για αλλαγές στην αποτίμησή τους κατά το χρόνο της ρευστοποίησής τους.

15 Μετοχικό κεφάλαιο

- Το κεφάλαιο έχει καταβληθεί ολοσχερώς.
- Το κεφάλαιο διαιρείται σε 200.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 50,00 ευρώ έκαστη.
- Από τις ανωτέρω μετοχές οι 80.624 μετοχές είναι προνομιούχες μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και οι υπόλοιπες 119.376 μετοχές είναι κοινές μετά ψήφου.
- Η Εταιρία δεν κατέχει δικές της μετοχές.

16 Αποθεματικά εύλογης αξίας

Τα αποθεματικά της κατηγορίας αυτής προκύπτουν από την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων σε εύλογες αξίες και αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	Διαφορές αξίας παγίων	Διαφορές αξίας επενδύσεων	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	2.346.395,38	67.375,18	2.413.770,56
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)	(12.260,23)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66	46.776,66
Υπόλοιπο 31/12/2017	2.346.395,38	101.891,61	2.448.286,99
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	22.526,86	6.151,81	28.678,67
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)		(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)	(21.213,15)
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.112.035,32	86.830,27	1.198.865,59

(β) Για την Εταιρία:

	Διαφορές αξίας παγίων	Διαφορές αξίας επενδύσεων	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	2.346.395,38	67.375,18	2.413.770,56
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)	(12.260,23)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66	46.776,66
Υπόλοιπο 31/12/2017	2.346.395,38	101.891,61	2.448.286,99
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	22.526,86	6.151,81	28.678,67
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)		(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)	(21.213,15)
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.112.035,32	86.830,27	1.198.865,59

17 Λοιπά αποθεματικά

Σύμφωνα με την ελληνική εμπορική νομοθεσία, η Εταιρία σχηματίζει «τακτικό αποθεματικό» ως ποσοστό 5% επί των ετησίων κερδών, μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί περαιτέρω. Ο σχηματισμός τακτικού αποθεματικού παύει

να είναι υποχρεωτικός όταν το συσσωρευμένο ποσό γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης, στα «λοιπά αποθεματικά» περιλαμβάνονται και «ειδικά» και «έκτακτα», καθώς και «αφορολόγητα αποθεματικά» που έχουν προκύψει από υπαγωγή της εταιρίας σε επενδυτικούς νόμους. Τα αποθεματικά αυτά εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος εκτός εάν διανεμηθούν στους μετόχους ή κεφαλαιοποιηθούν.

Στα «λοιπά αποθεματικά» περιλαμβάνονται και όσα κέρδη/ζημίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 19 (παροχές στο προσωπικό) και αναγνωρίζονται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια, καθώς και οι δαπάνες που βαρύνουν την έκδοση νέου κεφαλαίου.

Το ύψος και οι μεταβολές του τακτικού αποθεματικού και των λοιπών αποθεματικών – παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες.

(α) Για τον Όμιλο:

	Τακτικό αποθ/κό	Ειδικά αποθ/κά	Αποθ/κά από αφορ/τα έσοδα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	1.487.282,10	1.229.188,00	391.541,25	3.108.011,35
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	(324.365,98)
Υπόλοιπο 31/12/2017	1.487.282,10	1.229.188,00	67.175,27	2.783.645,37
Σχηματισμός αποθεματικών	297.687,95			297.687,95
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.784.970,05	1.229.188,00	67.175,27	3.081.333,32

(β) Για την Εταιρία:

	Τακτικό αποθ/κό	Ειδικά αποθ/κά	Αποθ/κά από αφορ/τα έσοδα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	1.487.282,10	1.229.188,00	391.541,25	3.108.011,35
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	(324.365,98)
Υπόλοιπο 31/12/2017	1.487.282,10	1.229.188,00	67.175,27	2.783.645,37
Σχηματισμός αποθεματικών	297.687,95			297.687,95
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.784.970,05	1.229.188,00	67.175,27	3.081.333,32

18 Δικαιώματα μειοψηφίας

Ανά ενοποιούμενη εταιρία, τα δικαιώματα μειοψηφίας έχουν αναλυτικά ως εξής:

	ΠΝΚ Αττικής	ΠΝΚ Θεσ/νίκης	ΠΝΚ Αθηνών	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	9.863,72	219.767,83	0,00	229.631,55
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας			(46.421,65)	(46.421,65)
Αποτελέσματα περιόδου	1.463,39	28.910,70		30.374,09
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.365,08)		(12.365,08)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου		42.638,20		42.638,20
Αύξηση/(μείωση) κεφαλαίου	(5.400,00)	(60.000,00)		(65.400,00)
Υπόλοιπο 31/12/2017	5.927,11	218.951,65	(46.421,65)	178.457,11

674,24	24.184,74	(9.496,70)	15.362,28
6.601,35	243.136,39	(55.918,35)	193.819,39

19 Δανεισμός

Οι δανειακές υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

(α) Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου

	31/12/2018	31/12/2017
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	4.000.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	849.008,45
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	4.600.000,00	7.400.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	3.000.000,00	2.547.025,32
Λοιπά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	2.000.000,00	2.000.000,00
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	800.000,00	800.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	0,00	2.663.004,85
	<u>10.400.000,00</u>	<u>20.259.038,62</u>

(β) Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου

	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	1.177.912,13	2.446.768,47
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα εντός 1 έτους	<u>800.000,00</u>	<u>800.000,00</u>
	<u>1.977.912,13</u>	<u>3.246.768,47</u>

(γ) Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας

	31/12/2018	31/12/2017
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	4.000.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	849.008,45
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	4.600.000,00	7.400.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	3.000.000,00	2.547.025,32
Λοιπά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	0,00	2.000.000,00
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	800.000,00	800.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	0,00	1.663.004,85
Λοιπά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	2.000.000,00	1.000.000,00
	<u>10.400.000,00</u>	<u>20.259.038,62</u>

(δ) Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας

	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	1.177.912,13	2.539.202,72
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα εντός 1 έτους	<u>800.000,00</u>	<u>800.000,00</u>
	<u>1.977.912,13</u>	<u>3.339.202,72</u>

20 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογητέα οικονομική μονάδα.

Η κίνηση των λογαριασμών αναβαλλόμενης φορολογίας κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης έχει ως ακολούθως:

(α) Για τον Όμιλο:

	ΑΦ από πάγια	ΑΦ από αποτιμήσεις	ΑΦ από προβλέψεις	ΑΦ από δεδουλευμένα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	(1.964.152,94)	4.416.055,86	1.739,98	164.788,77	2.618.431,67
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	17.362,99	(9.056,78)		(73.647,59)	(65.341,38)
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	(123.650,79)	(440.618,40)			(564.269,19)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(2.070.440,74)	3.966.380,68	1.739,98	91.141,18	1.988.821,10
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	202.328,18	(390.486,08)	1.857,91	217.500,00	31.200,01
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	688.218,42	(659.539,75)			28.678,67
Υπόλοιπο 31/12/2018	(1.179.894,14)	2.916.354,85	3.597,89	308.641,18	2.048.699,78

(β) Για την Εταιρεία:

	ΑΦ από πάγια	ΑΦ από αποτιμήσεις	ΑΦ από προβλέψεις	ΑΦ από δεδουλευμένα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	(1.964.152,94)	4.416.055,86	1.739,98	164.788,77	2.618.431,67
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	26.695,12	(9.056,78)		(73.647,59)	(56.009,25)
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια		(440.618,40)			(440.618,40)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(1.937.457,82)	3.966.380,68	1.739,98	91.141,18	2.121.804,02
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	190.099,86	(390.486,08)	(39.305,50)	217.500,00	(22.191,72)
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	688.218,42	(659.539,75)			28.678,67
Υπόλοιπο 31/12/2018	(1.059.139,54)	2.916.354,85	(37.565,52)	308.641,18	2.128.290,97

21 Δαπάνες προσωπικού - Υποχρέωση για παροχές λόγω αφυπηρέτησης

21.1 Για τον Όμιλο:

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης έχουν ως ακολούθως:

Σύνολο:

Υπόλοιπο 31/12/2016 448.667,44

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	92.294,22
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>1.346,83</u>
Υπόλοιπο 31/12/2017	<u><u>542.308,49</u></u>

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	53.032,91
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>(3.500,00)</u>
Υπόλοιπο 31/12/2018	<u><u>583.011,21</u></u>

Τα ποσά που αφορούν την υποχρέωση παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	<u>53.032,91</u>	<u>92.294,22</u>
	<u><u>53.032,91</u></u>	<u><u>92.294,22</u></u>

Οι λοιπές δαπάνες που αφορούν το προσωπικό και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Μισθοί	4.130.932,20	3.640.069,76
Ημερομίσθια και ωρομίσθια	52.943,97	51.911,79
Εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	1.086.209,01	879.623,25
Αποζημιώσεις απολυομένων	5.780,84	0,00
Λοιπές παροχές προσωπικού	<u>68.230,57</u>	<u>63.764,25</u>
	<u><u>5.344.096,59</u></u>	<u><u>4.635.369,05</u></u>

21.2 Για την Εταιρεία:

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης έχουν ως ακολούθως:

Σύνολο:

Υπόλοιπο 31/12/2016	356.924,60
----------------------------	------------

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	83.464,03
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>(60.438,23)</u>
Υπόλοιπο 31/12/2017	<u><u>379.950,40</u></u>

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	41.907,13
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>(3.500,00)</u>
Υπόλοιπο 31/12/2018	<u><u>418.357,53</u></u>

Τα ποσά που αφορούν την υποχρέωση παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	<u>41.907,13</u>	<u>83.464,03</u>
	<u>41.907,13</u>	<u>83.464,03</u>

Οι λοιπές δαπάνες που αφορούν το προσωπικό και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Μισθοί	2.430.968,74	2.391.346,80
Ημερομίσθια και ωρομίσθια	52.943,97	51.911,79
Εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	573.809,57	567.442,51
Λοιπές παροχές προσωπικού	<u>68.393,89</u>	<u>63.764,25</u>
	<u>3.126.116,17</u>	<u>3.074.465,35</u>

22 Λοιπές προβλέψεις

Το στοιχείο αυτό αναλύεται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Πρόβλεψη για επιπλέον φόρους	200.000,00	200.000,00
Λοιπές προβλέψεις	<u>0,00</u>	<u>164.255,64</u>
	<u>200.000,00</u>	<u>364.255,64</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Πρόβλεψη για επιπλέον φόρους	<u>200.000,00</u>	<u>200.000,00</u>
	<u>200.000,00</u>	<u>200.000,00</u>

23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην φόρων) έχει ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Προμηθευτές	1.485.955,34	1.985.892,44
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	259.554,28	254.228,06
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	836,00	0,00

Πιστωτές διάφοροι	499.500,26	378.971,60
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	2.492.497,32	1.732.015,05
Έσοδα επομένων χρήσεων	546,95	0,00
Αγορές υπό τακτοποίηση	29.983,69	29.494,82
	<u>4.768.873,84</u>	<u>4.380.601,97</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Προμηθευτές	1.479.564,32	1.878.594,80
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	137.751,42	133.467,61
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	202,49	0,00
Πιστωτές διάφοροι	268.250,87	275.099,96
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	1.287.224,18	942.651,27
Έσοδα επομένων χρήσεων	546,95	0,00
Αγορές υπό τακτοποίηση	29.983,69	29.494,82
	<u>3.203.523,92</u>	<u>3.259.308,46</u>

Οι εύλογες αξίες των ως άνω κονδυλίων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τα λογιστικά υπόλοιπα αυτών.

24 Υποχρεώσεις από φόρους

Η ανάλυση των φόρων πληρωτέων έχει ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Φόρος προστιθέμενης αξίας	254.301,95	396.386,54
Λοιποί φόροι & τέλη	152.921,30	118.980,73
Τρέχων φόρος εισοδήματος	346.189,19	552.009,40
Φόροι προηγούμενων ετών	9.069,00	14.374,24
	<u>762.481,44</u>	<u>1.081.750,91</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Φόρος προστιθέμενης αξίας	254.301,95	354.386,56
Λοιποί φόροι & τέλη	109.698,01	118.980,73
Τρέχων φόρος εισοδήματος	0,00	552.009,40
Φόροι προηγούμενων ετών	9.069,00	14.374,24
	<u>373.068,96</u>	<u>1.039.750,93</u>

25 Κύκλος εργασιών

Κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσεως ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε σε έναν μόνο τομέα.

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών έχει ως εξής

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Πωλήσεις εμπορευμάτων	23.529.540,16	22.488.125,44
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	100,00	0,00
Παροχή υπηρεσιών	7.226.511,49	7.286.372,81
	<u>30.756.151,65</u>	<u>29.774.498,25</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Πωλήσεις εμπορευμάτων	24.531.444,38	25.033.600,43
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	100,00	0,00
Παροχή υπηρεσιών	813.163,77	713.962,72
	<u>25.344.708,15</u>	<u>25.747.563,15</u>

26 Λοιπά συνήθη έσοδα

Τα λοιπά συνήθη έσοδα (λοιπά λειτουργικά έσοδα) αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Έσοδα από παρεπόμενες δραστ/τες	38.816,64	40.774,42
Εισπραττόμενα έξοδα	105,00	90,00
Έσοδα από αποζημιώσεις	6.864,01	4.560.195,86
Έσοδα από ενοίκια	139.200,00	139.200,00
Έσοδα από προβλέψεις	169.862,45	193.924,22
Έσοδα από συμψηφισμό υποχρεώσεων	49.360,52	35.401,80
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	113,14	2.670,37
Άλλα λειτουργικά έσοδα	2.189,95	5.324,02
	<u>406.511,71</u>	<u>4.977.580,69</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Έσοδα από παρεπόμενες δραστ/τες	2.400,00	3.600,00

Εισπραττόμενα έξοδα	105,00	90,00
Έσοδα από αποζημιώσεις	6.864,01	4.560.195,86
Έσοδα από ενοίκια	139.200,00	139.200,00
Έσοδα από προβλέψεις	169.862,45	113.164,22
Έσοδα από συμφωνητισμό υποχρεώσεων	49.360,52	35.401,80
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	113,14	2.670,37
Άλλα λειτουργικά έσοδα	1.359,69	5.000,00
	<u>369.264,81</u>	<u>4.859.322,25</u>

27 Λειτουργικές δαπάνες

Οι λειτουργικές δαπάνες αναλύονται κατ' είδος και κατά λειτουργία ως εξής:

27.1 Δαπάνες λειτουργίας διοίκησης

Οι δαπάνες της διοικητικής λειτουργίας αναλύονται κατ' είδος ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.194.703,95	1.142.602,79
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	160.925,32	135.333,35
Παροχές τρίτων	315.967,53	293.176,00
Φόροι & τέλη	194.665,64	198.989,49
Διάφορα έξοδα	377.803,72	355.226,45
Αποσβέσεις λειτουργικές	364.325,80	304.976,75
Προβλέψεις	11.442,87	7.733,74
	<u>2.619.834,83</u>	<u>2.438.038,57</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	751.107,88	752.376,86
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	32.099,39	31.241,78
Παροχές τρίτων	186.943,77	193.881,01
Φόροι & τέλη	108.489,77	126.513,73
Διάφορα έξοδα	274.355,84	251.184,80
Αποσβέσεις λειτουργικές	248.104,99	235.307,51
Προβλέψεις	9.217,71	5.526,19
	<u>1.610.319,35</u>	<u>1.596.031,88</u>

27.2 Δαπάνες λειτουργίας διάθεσης

Οι δαπάνες της λειτουργίας διάθεσης αναλύονται κατ' είδος ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	4.149.392,64	3.492.766,27
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	616.951,75	411.206,98
Παροχές τρίτων	1.157.444,17	947.243,33
Φόροι & τέλη	532.636,86	445.958,39
Διάφορα έξοδα	1.346.532,46	1.107.543,45
Αποσβέσεις λειτουργικές	958.581,04	825.907,14
Προβλέψεις	41.590,04	84.560,48
	<u>8.803.128,96</u>	<u>7.315.186,04</u>

(β) Για την Εταιρία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	2.375.008,29	2.322.088,49
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	101.648,04	98.932,27
Παροχές τρίτων	641.349,15	649.358,35
Φόροι & τέλη	187.933,35	228.531,12
Διάφορα έξοδα	868.793,48	795.418,49
Αποσβέσεις λειτουργικές	525.877,60	616.899,40
Προβλέψεις	32.689,42	77.937,84
	<u>4.733.299,33</u>	<u>4.789.165,96</u>

28 Λοιπά έξοδα & ζημιές

Το στοιχείο «λοιπά έξοδα & ζημιές» αναλύεται ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Φορολογικά πρόστιμα & προσαυξήσεις	4,91	6.942,12
Ζημιές από απαιτήσεις ανεπίδεκτες είσπραξης	23.030,19	108.817,00
Ζημιές από καταστροφή & απώλεια αποθεμάτων	30.532,20	49.522,86
Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές	5.769,38	2.250,63
Λοιπές δαπάνες	40.798,97	256.246,27
	<u>100.135,65</u>	<u>423.778,88</u>

29 Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
---------------------	---------------------

Τόκοι πιστωτικοί	48.777,45	142.697,33
Κέρδη από πώληση παγίων	0,00	80.178,59
Μερίσματα από θυγατρικές επιχειρήσεις	75.000,00	0,00
	<u>123.777,45</u>	<u>222.875,92</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Τόκοι πιστωτικοί	48.777,45	142.569,83
Κέρδη από πώληση παγίων	0,00	80.178,59
Μερίσματα από θυγατρικές επιχειρήσεις	589.000,00	271.000,00
	<u>637.777,45</u>	<u>493.748,42</u>

30 Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Τόκοι δανείων	917.254,82	1.344.232,20
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	16.381,56	16.801,43
Τραπεζικές προμήθειες	3.312,09	8.014,37
Ζημίες από πώληση παγίων	41.940,34	222.706,10
Ζημίες πώλησης επενδύσεων	0,00	467.485,09
Ζημίες απομείωσης παγίων	521.509,94	0,00
	<u>1.500.398,75</u>	<u>2.059.239,19</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Τόκοι δανείων	984.003,27	1.353.986,41
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	16.381,56	16.801,43
Τραπεζικές προμήθειες	2.744,63	8.014,37
Ζημίες από πώληση παγίων	41.928,71	222.706,10
Ζημίες πώλησης επενδύσεων	0,00	467.485,09
Ζημίες απομείωσης παγίων	521.509,94	0,00
	<u>1.566.568,11</u>	<u>2.068.993,40</u>

31 Φόρος εισοδήματος

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος για την κλειόμενη και για την προηγούμενη χρήση ανήλθε σε 29%. Με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018 αποφασίσθηκε η σταδιακή μείωση του συντελεστή αυτού κατά 1% ετησίως, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος 2019. Αναλυτικότερα, η σταδιακή μείωση έχει ως εξής:

Φορολογικό έτος	Συντ/τής
2018	29%
2019	28%
2020	27%
2021	26%
2022 και εφεξής	25%

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα πρέπει να επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω, η Εταιρία επιμέτρησε εκ νέου τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της κατά την ημερομηνία ισολογισμού με βάση τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρία αναμένει κατά την ημερομηνία αναφοράς να ανακτήσει ή να εξοφλήσει τη λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της. Η επίδραση στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης από τη μεταβολή του φορολογικού συντελεστή βάσει των ανωτέρω απεικονίζεται στους πιο κάτω πίνακες στο στοιχείο «Επίδραση διαφορετικού συντελεστή αναβαλλόμενων φόρων».

Η ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά εκκρεμείς, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, οπότε, με βάση τους ελέγχους αυτούς, οριστικοποιούνται οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις, με το ενδεχόμενο να επιβληθούν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις. Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αυτές αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συμψηφισμό κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων, που ακολουθούν τη χρήση που αφορούν.

Για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, βλ. Σημείωση «Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις».

Ο φόρος εισοδήματος που εμφανίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύεται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Φόρος επί των κερδών	1.915.128,86	2.577.136,45
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
Αναβαλλόμενοι φόροι (έσοδα)/έξοδα	(31.200,01)	65.341,38
	<u>1.883.928,85</u>	<u>2.731.678,47</u>

(β) Για την Εταιρία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Φόρος επί των κερδών	1.347.436,66	2.213.276,78
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
Αναβαλλόμενοι φόροι (έσοδα)/έξοδα	22.191,72	56.009,25
	<u>1.369.628,38</u>	<u>2.358.486,67</u>

και έχει προκύψει ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	5.098.562,84	9.033.027,26
Τρέχων φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Φόρος που αναλογεί	1.478.583,22	2.619.577,90
Επίδραση διαφορετικού συντ/τή στις θυγατρικές	43.567,49	25.924,18
Επίδραση μη αναστρέψιμων διαφορών	(9.683,75)	54.793,75
Εκπτώσεις φόρου	(133.138,31)	(133.138,31)
Αναβαλ/νοι φόροι που δε λογίστηκαν/διεγράφησαν	191.834,73	75.320,31
Επίδραση διαφορετικού συντ/τή αναβαλ. φόρων	312.765,48	0,00
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
	<u>1.883.928,85</u>	<u>2.731.678,47</u>

(β) Για την Εταιρία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	4.465.082,65	8.385.575,97
Τρέχων φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Φόρος που αναλογεί	1.294.873,97	2.431.817,03
Επίδραση μη αναστρέψιμων διαφορών	(119.847,05)	(29.392,69)
Εκπτώσεις φόρου	(133.138,31)	(133.138,31)
Επίδραση διαφορετικού συντ/τή αναβαλ. φόρων	327.739,78	0,00
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
	<u>1.369.628,38</u>	<u>2.358.486,67</u>

32 Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των συγκεντρωτικών συνολικών εισοδημάτων της περιόδου με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών που ήταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, ως ακολούθως:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	1.965.212,59	7.687.335,43

Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	200.000,00	200.000,00
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	9,8261	38,4367

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	3.095.454,27	6.027.089,30
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	200.000,00	200.000,00
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	15,4773	30,1354

33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ο Όμιλος δεν έχει συναλλαγές με μη ενοποιούμενα συνδεδεμένα μέρη.

Η Εταιρία έχει συναλλαγές με συνδεδεμένα με αυτήν μέρη, και συγκεκριμένα μόνο με άλλες εταιρείες που συμμετέχουν στην ενοποίηση, ως κάτωθι:

Τα έσοδα της Εταιρίας από συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
ΠΝΚ Αττικής	410.604,01	410.023,98
ΠΝΚ Θεσ/νίκης	410.983,03	378.640,21
ΠΝΚ Αθηνών	270.605,18	0,00
	<u>1.092.192,22</u>	<u>788.664,19</u>

Οι αγορές - αποθεμάτων και υπηρεσιών - της Εταιρίας από συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Ariti GmbH	7.002.032,86	4.372.542,46
	<u>7.002.032,86</u>	<u>4.372.542,46</u>

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας από συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
ΠΝΚ Αττικής	195.392,72	195.382,12
ΠΝΚ Θεσ/νίκης	157.863,48	33.269,44
ΠΝΚ Αθηνών	2.066.320,37	2.339.881,93
	<u>2.419.576,57</u>	<u>2.568.533,49</u>

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας προς συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Ariti GmbH	3.403.807,84	3.198.495,90
	<u>3.403.807,84</u>	<u>3.198.495,90</u>

34 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου έχουν ως εξής:

Εταιρεία	Έδρα	Ανέλεγκτες χρήσεις
Αρήτη ΑΕ Φαρμακευτικών & Ιατρικών Προϊόντων	Αχαρνές Αττικής	–
Ariti GmbH	Γερμανία	–
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ	Χαλάνδρι Αττικής	2006 – 2018
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ	Πυλαία Θεσσαλονίκης	2007 – 2018
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ	Αθήνα	2006 – 2018

Η Εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι τη χρήση 2011. Για πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να προκύψουν από εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις έχει σχηματιστεί πρόβλεψη ποσού € 200.000,00. Για τις χρήσεις 2012 έως και 2013, η Εταιρεία, ελέγχθηκε από τους Ορκωτούς Ελεγκτές σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994, και έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Για τον φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2014-2017, η Εταιρεία ελέγχθηκε από τους Ορκωτούς Ελεγκτές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν.4173/2013 και την υπ' αριθμό ΠΟΛ. 1124/2015 και έλαβε Έκθεσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη.

Για τη χρήση 2018, η Εταιρία έχει επίσης υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α του Ν.4173/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2018.

Οι εταιρείες Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ, Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ και Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ, δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τη σύστασή τους. Εξ' αιτίας του γεγονότος ότι ελέγχονται με προσωρινό έλεγχο σχεδόν κάθε έτος, λόγω της επιστροφής υπολοίπου παρακρατούμενου φόρου εισοδήματος, εκτιμάται ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές διαφορές φορολογικού ελέγχου για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Την 31/12/2018 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2012 βάσει των διατάξεων της παρ. 1 άρθρου 36 Ν.4174/2013 όπως κοινοποιήθηκε με την ΠΟΛ.1208/2017.

Οι χρήσεις 2012, 2013 για να θεωρηθούν περαιωμένες φορολογικά, θα πρέπει να ισχύσουν τα οριζόμενα στην παρ. 1α του άρθρου 6 της ΠΟΛ 1159/2011, ενώ για τις χρήσεις 2014 και μετέπειτα, η περαίωση πραγματοποιείται βάσει της ΠΟΛ.1124/2015. Ο εν λόγω έλεγχος δύναται να πραγματοποιηθεί εντός του χρόνου που ισχύει το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου.

35 Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, ή αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρίας.

36 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Πέραν όσων έχουν ήδη αναγνωρισθεί στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, δεν συνέβησαν άλλα γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού που να έχουν ουσιώδη επίδραση στα μεγέθη του Ομίλου.

Αχαρνές Αττικής, 25/7/2019

Ο Πρόεδρος του ΔΣ
& Δ/νων Σύμβουλος

Το μέλος
του Δ.Σ.

Το μέλος
του Δ.Σ.

Ο Διευθυντής
Οικ/κών Υπηρεσιών

Ο Προϊστάμενος
Λογιστηρίου

Ιωάννης Κύρκος
ΑΔΤ ΑΚ 121631

Σεραφείμ Κύρκος
ΑΔΤ ΑΖ 549403

Ανδρομάχη Χασόγια
ΑΔΤ ΑΚ 821510

Λουκάς Βλαχάκης
ΑΔΤ ΑΕ 119592
ΑΜΑ 1378

Θεμιστ. Μαρινόπουλος
ΑΔΤ Φ 090045
ΑΜΑ 0100675

**ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Λεωφ. Τατοΐου 52, Αχαρνές Αττικής

Αρ. ΓΕΜΗ: 000551101000

**ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31/12/2018**

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Αχαρνές Αττικής 25/7/2019

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» την 25/7/2019. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιοποιηθέντα στο ΓΕΜΗ οικονομικά στοιχεία στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη ορισμένα γενικά οικονομικά στοιχεία αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρίας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Κύρκος
ΑΔΤ ΑΚ 121631

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Γενικές πληροφορίες	23
2	Πλαίσιο κατάρτισης των ετησίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	23
3	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	39
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	44
5	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.....	46
6	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	48
7	Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη	49
8	Συμμετοχές σε συνδεδεμένες.....	50
9	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.....	50
10	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	51
11	Αποθέματα & Κόστος πωλήσεων	51
12	Εμπορικές απαιτήσεις	52
13	Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	52
14	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	53
15	Μετοχικό κεφάλαιο.....	54
16	Αποθεματικά εύλογης αξίας.....	54
17	Λοιπά αποθεματικά.....	54
18	Δικαιώματα μειοψηφίας	55
19	Δανεισμός	56
20	Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	57
21	Δαπάνες προσωπικού - Υποχρέωση για παροχές λόγω αφυπηρέτησης.....	57
22	Λοιπές προβλέψεις	59
23	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	59
24	Υποχρεώσεις από φόρους	60
25	Κύκλος εργασιών	61
26	Λοιπά συνήθη έσοδα	61
27	Λειτουργικές δαπάνες	62
28	Λοιπά έξοδα & ζημίες.....	63
29	Χρηματοοικονομικά έσοδα	63
30	Χρηματοοικονομικά έξοδα.....	64
31	Φόρος εισοδήματος.....	65
32	Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή.....	66
33	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	67
34	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	68

35	Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές	69
36	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	69

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31/12/2018

Αξιότιμοι κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με το άρθρο 43^ο του Κ.Ν. 2190/20, υποβάλουμε στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση τις ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ» (στο εξής η «Εταιρία»). Η Εταιρία καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες μετέχουν οι εταιρείες που αναφέρονται στη Σημείωση υπ' αριθμόν 2.1 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων (στο εξής ο «Όμιλος»). Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και των γενικά παραδεκτών Λογιστικών Αρχών, όπως αυτές προδιαγράφονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση του Ομίλου, πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των σημαντικών χρηματοοικονομικών κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, πληροφορίες σχετικά με τις μετοχές και το μετοχικό κεφάλαιο.

1. Εισαγωγή (Έδρα - Υποκαταστήματα -Σκοπός - Αντικείμενο Δραστηριότητας)

Η Εταιρία εδρεύει στις Αχαρνές Αττικής, επί της Λεωφ. Τατοΐου, αρ. 52. Οι κύριες εγκαταστάσεις της Εταιρίας βρίσκονται σε ιδιόκτητο οικόπεδο 10.000 τ.μ. περίπου στην ως άνω διεύθυνση. Η Εταιρία διαθέτει επίσης ιδιόκτητο αποθηκευτικό χώρο στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται εν γένει στο εμπόριο ιατροτεχνολογικών προϊόντων, φαρμάκων, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού και ιατρικών μηχανημάτων. Ο καταστατικός σκοπός της Εταιρίας αναλύεται στη Σημείωση υπ' αριθμόν 1 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

2. Εξωτερικό περιβάλλον

Δυσμενείς εν γένει χαρακτηρίζονται οι εξωτερικοί παράγοντες που επηρεάζουν τις επιδόσεις της Εταιρίας, δεδομένου ότι η Ελλάδα, όπου εδρεύει και δραστηριοποιείται ως επί το πλείστον η Εταιρία, εξακολουθεί να βρίσκεται σε βαθιά και μακρά ύφεση. Αρνητικά επηρεάζουν τις επιδόσεις της Εταιρίας η δυσπραγία του Δημοσίου, η κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος και η επιβολή περιορισμών στις κινήσεις κεφαλαίων.

3. Αποτελέσματα και επιδόσεις κλειόμενης χρήσης

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών πριν την αφαίρεση των rebate και clawback διαμορφώθηκε στα 34.239.107,29 ευρώ (30.756.151,65 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback) , έναντι 31.898.412,81 ευρώ (29.774.498,25 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback) κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Ο κύκλος εργασιών της Εταιρίας πριν την αφαίρεση των rebate και clawback διαμορφώθηκε στα 27.246.639,11 ευρώ (25.344.708,15 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback), έναντι 27.030.295,70 ευρώ (25.747.563,15 ευρώ μετά την αφαίρεση rebate-clawback) κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση.

Ο Όμιλος κατά τη χρήση που έκλεισε εμφάνισε κέρδη μετά από φόρους 3.214.633,99 ευρώ, έναντι 6.301.348,79 ευρώ κατά την αμέσως προηγούμενη εταιρική χρήση. Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρία είναι 3.095.454,27 ευρώ, έναντι 6.027.089,30 ευρώ.

Οι αριθμοδείκτες κερδοφορίας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Περιθώριο μικτού κέρδους	57,2%	54,0%
Περιθώριο EBITDA	25,4%	40,3%
Περιθώριο EBIT	21,1%	36,5%
Περιθώριο κερδοφορίας προ φόρων	16,6%	30,3%
Περιθώριο καθαρής κερδοφορίας	10,5%	21,2%
% λειτουργικών δαπανών επί πωλήσεων	37,1%	32,8%
% συνολικών δαπανών επί πωλήσεων	37,5%	34,2%

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων	9,7%	15,7%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	13,6%	27,6%

Οι αριθμοδείκτες κερδοφορίας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Περιθώριο μικτού κέρδους	45,1%	45,3%
Περιθώριο EBITDA	24,3%	42,0%
Περιθώριο EBIT	21,3%	38,7%
Περιθώριο κερδοφορίας προ φόρων	17,6%	32,6%
Περιθώριο καθαρής κερδοφορίας	12,2%	23,4%
% λειτουργικών δαπανών επί πωλήσεων	25,0%	24,8%
% συνολικών δαπανών επί πωλήσεων	25,3%	25,5%

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων	9,2%	15,2%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	12,2%	26,2%

4. Περιουσιακά στοιχεία, ίδια κεφάλαια, δάνεια, υποχρεώσεις

Το σύνολο του ενοποιημένου ενεργητικού διαμορφώθηκε στα 57.386.658,70 ευρώ, έναντι 66.620.640,07 ευρώ κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρία είναι 53.991.402,79 ευρώ, έναντι 64.049.758,51 ευρώ.

Οι μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της χρήσης στα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρίας απεικονίζονται λεπτομερώς στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, και συγκεκριμένα στη Σημείωση υπ' αριθμόν 5 και στις επόμενες αυτής.

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Γενική ρευστότητα	4,34	4,75
Άμεση ρευστότητα	3,27	4,06
Κεφάλαιο κίνησης	4,34	4,74
Ταμειακή ρευστότητα	1,15	1,77

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων	1,89	1,37
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων	4,96	4,16
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	1,88	2,45
Μέσο διάστημα είσπραξης απαιτήσεων	194	267
Μέσο διάστημα εξόφλησης υποχρεώσεων	74	88
Μέσο διάστημα ρευστοποίησης αποθεμάτων	194	149

Οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης του Ομίλου διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Ίδια προς Ξένα κεφάλαια	2,05	1,22
Ίδια προς Συνολικά κεφάλαια	0,67	0,55

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Γενική ρευστότητα	5,42	5,26
Άμεση ρευστότητα	3,86	4,47
Κεφάλαιο κίνησης	6,90	5,91
Ταμειακή ρευστότητα	0,98	1,93

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων	1,50	1,21
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων	5,81	3,70
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	1,89	2,49
Μέσο διάστημα είσπραξης απαιτήσεων	243	302
Μέσο διάστημα εξόφλησης υποχρεώσεων	63	99
Μέσο διάστημα ρευστοποίησης αποθεμάτων	193	146

Οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης της Εταιρίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Ίδια προς Ξένα κεφάλαια	2,26	1,25
Ίδια προς Συνολικά κεφάλαια	0,69	0,56

Ο συντελεστής μόχλευσης του Ομίλου διαμορφώθηκε ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συνολικός δανεισμός	12.377.912,13	23.505.807,09
Μείον: Χρηματικά Διαθέσιμα	(8.615.119,05)	(15.410.368,98)
<i>Καθαρό χρέος</i>	<u>3.762.793,08</u>	<u>8.095.438,11</u>
Ίδια κεφάλαια	38.586.975,83	36.621.763,24
<i>Συνολικά κεφάλαια</i>	<u>42.349.768,91</u>	<u>44.717.201,35</u>
Συντελεστής μόχλευσης	8,9%	18,1%

Ο συντελεστής μόχλευσης της Εταιρίας διαμορφώθηκε ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συνολικός δανεισμός	12.377.912,13	23.598.241,34
Μείον: Χρηματικά Διαθέσιμα	(5.432.898,21)	(14.750.466,59)
<i>Καθαρό χρέος</i>	<u>6.945.013,92</u>	<u>8.847.774,75</u>
Ίδια κεφάλαια	37.418.540,25	35.572.507,38
<i>Συνολικά κεφάλαια</i>	<u>44.363.554,17</u>	<u>44.420.282,13</u>
Συντελεστής μόχλευσης	15,7%	19,9%

5. Προοπτικές

Οι προοπτικές της Εταιρείας είναι άμεσα συνυφασμένες με τη γενικότερη πολιτική αντιμετώπισης του τομέα υγείας αλλά και γενικότερα με τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες είναι ενθαρρυντικές. Από την πλευρά της, η Εταιρία προχωρεί σε νέες επενδύσεις για την κατασκευή Μονάδων Χρόνιας Αιμοκάθαρσης, οι οποίες θα αναλώνουν αποκλειστικά προϊόντα της. Περαιτέρω, πραγματοποιούνται νέες συνεργασίες στους τομείς δραστηριοποίησης της Εταιρίας και εκτιμάται ότι τα παραπάνω θα δώσουν μεγάλη ώθηση στην ανάπτυξή της.

6. Διαχείριση κινδύνων και χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση των εταιρειών του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για την γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών συναλλαγών του Ομίλου γίνονται με το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος (νόμισμα λειτουργίας), το οποίο είναι το ΕΥΡΩ. Ως εκ τούτου, δεν

υφίσταται σημαντικός κίνδυνος βάσει του οποίου η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές των χρηματοοικονομικών μέσων της εταιρείας ενδέχεται να παρουσιάσουν αξιοσημείωτες διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Κίνδυνος επιτοκίου

Οι δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας βαρύνονται με σταθερά αλλά και με κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία έχουν ως δείκτη αναφοράς το Euribor. Αποτελεί πάγια πολιτική του Ομίλου η διατήρηση των δανειακών υποχρεώσεων του στα κατά το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα. Η ευαισθησία των αποτελεσμάτων της Εταιρίας σε μεταβολές των επιτοκίων αναλύεται στη Σημείωση υπ' αριθμόν 3 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από τιμές επιτοκίων.

Κίνδυνος τιμών

Η Εταιρία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο από μεταβολές στις τιμές των χρεογράφων.

Κίνδυνος αποθεμάτων

Ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει ενδεχόμενες ζημιές από διάφορες αιτίες των αποθεμάτων του (ζημιές από φυσικές καταστροφές, κλοπές κλπ.).

Επιπρόσθετα, η Διοίκηση επανεξετάζει περιοδικά την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και σχηματίζει κατάλληλες προβλέψεις, ώστε η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους στις οικονομικές καταστάσεις να ταυτίζεται με την πραγματική. Επιπλέον, διενεργούνται περιοδικά καταστροφές των τυχόν ληγμένων ή μη εμπορεύσιμων προϊόντων, εμπορευμάτων ή ακρήστων παγίων, που ούτως διαγράφονται από τα αποθέματα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Οι πωλήσεις γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

Ωστόσο, οι παρεχόμενες από τον Όμιλο πιστώσεις (σε ποσοστό 45% παρέχονται προς το Δημόσιο ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Νοσοκομεία - Ασφαλιστικά Ταμεία), εξοφλούνται σχετικά σύντομα σε σχέση με παλαιότερα έτη. Η Εταιρεία επιδιώκει με κάθε μέσο, εξώδικο ή δικαστικό, την είσπραξη των απαιτήσεων της.

Στις περιπτώσεις ενδείξεων επισφάλειας των απαιτήσεων, διενεργούνται σχετικές προβλέψεις απομειώσεων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Λόγω της δύσκολης οικονομικής κατάστασης η οποία επικρατεί, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι υπαρκτός. Όμως, παρά την αναδιάταξη του Ελληνικού Χρέους λόγω του PSI και του κουρέματος, στη χρήση 2011, των Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που είχε στην κατοχή της η Εταιρία, ο Όμιλος διατηρεί πολύ καλή σχέση κυκλοφορούντων στοιχείων του Ενεργητικού σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες του σε ρευστότητα της με προσεκτική παρακολούθηση βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Οι ανάγκες

ρευστότητας παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση και ο προγραμματισμός πληρωμών σε εβδομαδιαία και μηνιαία βάση.

7. Εργασιακά και περιβαλλοντικά θέματα

Στον Όμιλο απασχολούνται 197 εργαζόμενοι, έναντι 194 κατά το προηγούμενο έτος. Στην Εταιρεία απασχολούνται 94 εργαζόμενοι, έναντι 92 κατά το προηγούμενο έτος. Οι εταιρείες του Ομίλου απασχολούν τεχνικό ασφαλείας και η Διοίκηση συνεργάζεται μαζί του και με τους εργαζομένους για θέματα ασφαλείας στο χώρο εργασίας.

Η Εταιρία τυγχάνει εγγεγραμμένη σε συλλογικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2939/2001 και του π.δ. 117/2004, ήδη από 7/11/2005, με αριθμό Μητρώου Παραγωγού 00716, δίδοντας έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε αρμονία με το περιβάλλον. Επίσης συμμορφώνεται με όλα τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα ποιότητας, που έχουν καταστεί και εθνικά πρότυπα, που αποδεικνύουν συμμόρφωση της Εταιρείας και των παραγόμενων ή διακινούμενων από αυτήν in vitro ιατροτεχνολογικών προϊόντων με τις διατάξεις της οδηγίας 98/79/EK (EN ISO 13485:2003, EN ISO 9001:2003, Υπουργ. Αποφ. ΔΥ8δ/Γ.Π. οικ./1348 «Αρχές και κατευθυντήριες γραμμές ορθής πρακτικής διανομής ιατροτεχνολογικών προϊόντων»).

Αχαρνές Αττικής, 25/7/2019

Ο Πρόεδρος του ΔΣ
& Δ/νων Σύμβουλος

Το μέλος
του Δ.Σ.

Το μέλος
του Δ.Σ.

Ο Διευθυντής
Οικ/κών Υπηρεσιών

Ο Προϊστάμενος
Λογιστηρίου

Ιωάννης Κύρκος
ΑΔΤ ΑΚ 121631

Σεραφείμ Κύρκος
ΑΔΤ ΑΖ 549403

Ανδρομάχη Χασόγια
ΑΔΤ ΑΚ 821510

Λουκάς Βλαχάκης
ΑΔΤ ΑΕ 119592
ΑΜΑ 1378

Θεμιστ. Μαρινόπουλος
ΑΔΤ Φ 090045
ΑΜΑ 0100675

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εταιρείας **«ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»** (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας **«ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»** και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη

δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία **«ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ»** και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές -
 Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε
 Λεωφόρος Μεσογείων 396
 153 41 Αγία Παρασκευή, Αθήνα
 Α.Μ./ΣΟΕΛ: 174 Α.Μ./ΕΛΤΕ: 045

Αθήνα, 06/09/2019

Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Χρυσούλα Γ. Τσακαλογιάννη
 Α.Μ./ΣΟΕΛ: 23811

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ποσά σε €)

31/12/2018

31/12/2017

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία**

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	17.414.756,44	17.719.071,90
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	539.199,85	719.061,78
Υπεραξία	3.485.300,57	3.485.300,57
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.134.947,17	1.156.160,32
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.156.104,03	2.121.804,02
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	62.228,25	93.885,25
	<u>24.792.536,31</u>	<u>25.295.283,84</u>

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Αποθέματα	8.008.123,30	5.999.524,60
Εμπορικές απαιτήσεις	13.971.274,35	18.647.722,69
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	1.999.605,69	1.267.739,96
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	8.615.119,05	15.410.368,98
	<u>32.594.122,39</u>	<u>41.325.356,23</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**57.386.658,70** **66.620.640,07****ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ****Ίδια κεφάλαια**

Κεφάλαιο	10.000.000,00	10.000.000,00
Αποθεματικά εύλογης αξίας	1.198.865,59	2.448.286,99
Λοιπά αποθεματικά	3.081.333,32	2.783.645,37
Αποτελέσματα εις νέον	24.112.957,53	21.211.373,77
Δικαιώματα μειοψηφίας	193.819,39	178.457,11
	<u>38.586.975,83</u>	<u>36.621.763,24</u>

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.400.000,00	20.259.038,62
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	107.404,25	132.982,92
Πρόβλεψη παροχών προσωπικού	583.011,21	533.478,30
Λοιπές προβλέψεις	200.000,00	364.255,64
	<u>11.290.415,46</u>	<u>21.289.755,48</u>

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.977.912,13	3.246.768,47
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	4.768.873,84	4.380.601,97
Υποχρεώσεις από φόρους	762.481,44	1.081.750,91
	<u>7.509.267,41</u>	<u>8.709.121,35</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**57.386.658,70** **66.620.640,07**

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ποσά σε €)

31/12/2018

31/12/2017

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία**

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	15.694.401,37	15.471.950,63
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	535.416,43	716.483,15
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες	4.360.700,00	4.360.700,00
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.134.947,17	1.156.160,32
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.128.290,97	2.121.804,02
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12.366,04	44.011,04
	<u>23.866.121,98</u>	<u>23.871.109,16</u>

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Αποθέματα	8.693.696,35	6.002.533,36
Εμπορικές απαιτήσεις	14.918.025,14	18.871.662,89
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	1.080.661,11	553.986,51
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.432.898,21	14.750.466,59
	<u>30.125.280,81</u>	<u>40.178.649,35</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**53.991.402,79****64.049.758,51****ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ****Ίδια κεφάλαια**

Κεφάλαιο	10.000.000,00	10.000.000,00
Αποθεματικά εύλογης αξίας	1.198.865,59	2.448.286,99
Λοιπά αποθεματικά	3.081.333,32	2.783.645,37
Αποτελέσματα εις νέον	23.138.341,34	20.340.575,02
	<u>37.418.540,25</u>	<u>35.572.507,38</u>

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.400.000,00	20.259.038,62
Πρόβλεψη παροχών προσωπικού	418.357,53	379.950,40
Λοιπές προβλέψεις	200.000,00	200.000,00
	<u>11.018.357,53</u>	<u>20.838.989,02</u>

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.977.912,13	3.339.202,72
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.203.523,92	3.259.308,46
Υποχρεώσεις από φόρους	373.068,96	1.039.750,93
	<u>5.554.505,01</u>	<u>7.638.262,11</u>

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**53.991.402,79****64.049.758,51**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κύκλος εργασιών	34.239.107,29	31.898.412,81
Μείον: Rebate Clawback	(3.482.955,64)	(2.123.914,56)
Κύκλος εργασιών μετά Rebate Clawback	30.756.151,65	29.774.498,25
Κόστος πωλήσεων	(13.164.379,78)	(13.705.684,92)
Μικτά κέρδη	17.591.771,87	16.068.813,33
Λοιπά συνήθη έσοδα	406.511,71	4.977.580,69
Έξοδα διοίκησης	(2.619.834,83)	(2.438.038,57)
Έξοδα διάθεσης	(8.803.128,96)	(7.315.186,04)
Λοιπά έξοδα & ζημίες	(100.135,65)	(423.778,88)
Κέρδη προ φόρων & επενδυτικών	6.475.184,14	10.869.390,53
Χρηματοοικονομικά έσοδα	123.777,45	222.875,92
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.500.398,75)	(2.059.239,19)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	5.098.562,84	9.033.027,26
Φόροι	(1.883.928,85)	(2.731.678,47)
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	3.214.633,99	6.301.348,79
<u>Κατανέμονται σε:</u>		
- Ιδιοκτήτες μητρικής	3.199.271,71	6.270.974,70
- Δικαιώματα μειοψηφίας	15.362,28	30.374,09
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)	0,00
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	(21.213,15)	46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου	0,00	1.903.479,17
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	28.678,67	(564.269,19)
Λοιπό συνολικό εισόδημα	(1.249.421,40)	1.385.986,64
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	1.965.212,59	7.687.335,43
<u>Κατανέμεται σε:</u>		
- Ιδιοκτήτες μητρικής	1.949.850,31	7.656.961,34
- Δικαιώματα μειοψηφίας	15.362,28	30.374,09
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	9,8261	38,4367
Αποσβέσεις	1.322.906,84	1.130.883,90
Κέρδη προ φόρων, τόκων & αποσβέσεων (EBITDA)	7.798.090,98	12.000.274,43

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κύκλος εργασιών	27.246.639,11	27.030.295,70
Μείον: Rebate Clawback	(1.901.930,96)	(1.282.732,55)
Κύκλος εργασιών μετά Rebate Clawback	25.344.708,15	25.747.563,15
Κόστος πωλήσεων	(13.917.042,81)	(14.093.108,50)
Μικτά κέρδη	11.427.665,34	11.654.454,65
Λοιπά συνήθη έσοδα	369.264,81	4.859.322,25
Έξοδα διοίκησης	(1.610.319,35)	(1.596.031,88)
Έξοδα διάθεσης	(4.733.299,33)	(4.789.165,96)
Λοιπά έξοδα & ζημίες	(59.438,16)	(167.758,11)
Κέρδη προ φόρων & επενδυτικών	5.393.873,31	9.960.820,95
Χρηματοοικονομικά έσοδα	637.777,45	493.748,42
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.566.568,11)	(2.068.993,40)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	4.465.082,65	8.385.575,97
Φόροι	(1.369.628,38)	(2.358.486,67)
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	3.095.454,27	6.027.089,30
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)	0,00
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	(21.213,15)	46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου	0,00	1.477.097,15
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	28.678,67	(440.618,40)
Λοιπό συνολικό εισόδημα	(1.249.421,40)	1.083.255,41
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	1.846.032,87	7.110.344,71
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	15,4773	30,1354
Αποσβέσεις	773.982,59	852.206,91
Κέρδη προ φόρων, τόκων & αποσβέσεων (EBITDA)	6.167.855,90	10.813.027,86

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ποσά σε €)

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	10.000.000,00	2.413.770,56	3.108.011,35	13.052.975,00	229.631,55	28.804.388,46
Αποτελέσματα περιόδου				6.270.974,70	30.374,09	6.301.348,79
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66				46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου				1.860.840,97	42.638,20	1.903.479,17
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)		(539.643,88)	(12.365,08)	(564.269,19)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	34.516,43	0,00	7.592.171,79	60.647,21	7.687.335,43
Αύξηση/(μείωση) κεφαλαίου					(65.400,00)	(65.400,00)
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	324.365,98		
Λοιπές μεταβολές περιόδου				241.861,00		241.861,00
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας					(46.421,65)	(46.421,65)
Υπόλοιπο 31/12/2017	10.000.000,00	2.448.286,99	2.783.645,37	21.211.373,77	178.457,11	36.621.763,24
Αποτελέσματα περιόδου				3.199.271,71	15.362,28	3.214.633,99
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων		(1.256.886,92)				(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)				(21.213,15)
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		28.678,67				28.678,67
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	(1.249.421,40)	0,00	3.199.271,71	15.362,28	1.965.212,59
Σχηματισμός αποθεματικών			297.687,95	(297.687,95)		
Υπόλοιπο 31/12/2018	10.000.000,00	1.198.865,59	3.081.333,32	24.112.957,53	193.819,39	38.586.975,83

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ποσά σε €)

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	10.000.000,00	2.413.770,56	3.108.011,35	12.940.380,76	28.462.162,67
Αποτελέσματα περιόδου				6.027.089,30	6.027.089,30
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66			46.776,66
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου				1.477.097,15	1.477.097,15
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)		(428.358,17)	(440.618,40)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	34.516,43	0,00	7.075.828,28	7.110.344,71
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	324.365,98	
Υπόλοιπο 31/12/2017	10.000.000,00	2.448.286,99	2.783.645,37	20.340.575,02	35.572.507,38
Αποτελέσματα περιόδου				3.095.454,27	3.095.454,27
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων		(1.256.886,92)			(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)			(21.213,15)
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		28.678,67			28.678,67
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0,00	(1.249.421,40)	0,00	3.095.454,27	1.846.032,87
Σχηματισμός αποθεματικών			297.687,95	(297.687,95)	
Υπόλοιπο 31/12/2018	10.000.000,00	1.198.865,59	3.081.333,32	23.138.341,34	37.418.540,25

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	5.098.562,84	9.033.027,26
Πλέον/(Μείον) προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	1.322.906,84	1.130.883,90
Προβλέψεις	(284.585,18)	(82.618,65)
Κέρδη & ζημίες από διάθεση στοιχείων	41.940,34	143.074,64
Αποτελ/τα επενδυτικής δραστηριότητας	397.732,49	324.240,63
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	936.948,47	1.369.048,00
Πλέον μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:		
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	(2.008.598,70)	(778.876,17)
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	4.146.102,06	8.355.040,72
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανείων)	(8.836,14)	(7.207.280,92)
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα πληρωθέντα	(900.950,42)	(1.369.048,00)
Καταβεβλημένοι φόροι	(1.873.288,37)	(280.793,77)
Εισροές/(εκροές) από λειτ/κές δραστηριότητες (α)	6.867.934,23	10.636.697,64
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Εισροές από πώληση επενδύσεων	0,00	1.775.619,91
Εισροές από πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	0,00	79.187,61
Τόκοι εισπραχθέντες	48.777,45	111.467,07
Μερίσματα εισπραχθέντα	75.000,00	0,00
Μείον:		
Απόκτηση επενδύσεων	0,00	(382.000,00)
Πληρωμές για απόκτηση παγίων στοιχείων	(2.659.066,65)	(985.110,11)
Εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστ/τες (β)	(2.535.289,20)	599.164,48
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αναλήψεις νέων δανείων	3.000.000,00	1.000.000,00
Αποπληρωμή δανείων	(14.127.894,96)	(5.072.205,77)
Εισροές από/(Εκροές προς) μετόχους	0,00	(472.560,00)
Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστ/τες (γ)	(11.127.894,96)	(4.544.765,77)
Καθαρές εισροές/(εκροές) περιόδου (α+β+γ)	(6.795.249,93)	6.691.096,35
Διαθέσιμα αποκτηθείσας εταιρείας	0,00	90.913,90
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	15.410.368,98	8.628.358,73
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	8.615.119,05	15.410.368,98

ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ποσά σε €)

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	4.465.082,65	8.385.575,97
Πλέον/(Μείον) προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	773.982,59	852.206,91
Προβλέψεις	(131.455,32)	(111.021,85)
Κέρδη & ζημίες από διάθεση στοιχείων	41.928,71	143.074,64
Αποτελ/τα επενδυτικής δραστηριότητας	(116.267,51)	53.368,13
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	1.003.129,46	1.378.802,21
Πλέον μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:		
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	(2.691.162,99)	(701.924,50)
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	3.628.470,60	6.127.502,49
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανείων)	(232.612,85)	(4.595.830,62)
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα πληρωθέντα	(967.131,41)	(1.378.802,21)
Καταβεβλημένοι φόροι	(1.873.288,37)	(280.793,77)
Εισροές/(εκροές) από λειτ/κές δραστηριότητες (α)	3.900.675,56	9.872.157,40
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Εισροές από πώληση επενδύσεων	0,00	1.775.619,91
Εισροές από επιστροφή κεφαλαίου θυγατρικών	0,00	1.434.600,00
Εισροές από πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	0,00	79.187,61
Τόκοι εισπραχθέντες	48.777,45	111.339,57
Μερίσματα εισπραχθέντα	589.000,00	271.000,00
Μείον:		
Απόκτηση επενδύσεων	0,00	(382.000,00)
Πληρωμές για απόκτηση παγίων στοιχείων	(2.635.692,18)	(971.637,44)
Εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστ/τες (β)	(1.997.914,73)	2.318.109,65
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αναλήψεις νέων δανείων	3.000.000,00	1.000.000,00
Αποπληρωμή δανείων	(14.220.329,21)	(5.046.735,54)
Εισροές από/(Εκροές προς) μετόχους	0,00	(407.160,00)
Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστ/τες (γ)	(11.220.329,21)	(4.453.895,54)
Καθαρές εισροές/(εκροές) περιόδου (α+β+γ)	(9.317.568,38)	7.736.371,51
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	14.750.466,59	7.014.095,08
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	5.432.898,21	14.750.466,59

Οι Σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες από την επόμενη έως την τελευταία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»
(εφ εξής η «Εταιρία»)

1 Γενικές πληροφορίες

Η εταιρεία «ΑΡΗΤΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ», με διακριτικό τίτλο «ΑΡΗΤΗ», ιδρύθηκε το έτος 1989 (ΦΕΚ 10/5.1.1989), και προήλθε από μετατροπή της εταιρείας «ΑΡΗΤΗ ΕΠΕ».

Εδρεύει στο Δήμο Αχαρνών Αττικής και επί της Λεωφόρου Τατοΐου αρ. 52 (πρώην 246), σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης (Α.Μ. 18624/04/Β/89/134(98) και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Αρ.Γ.Ε.ΜΗ. 000551101000), και η ιστοσελίδα της Εταιρίας είναι www.ariti.gr.

Η Εταιρία, από κοινού με τις εταιρείες που αναφέρονται κατωτέρω στη Σημείωση υπ' αριθμόν 2.1, αποτελεί όμιλο επιχειρήσεων (εφ' εξής ο «Όμιλος»).

Η δραστηριότητα του Ομίλου και της Εταιρείας επικεντρώνεται αποκλειστικά στο εμπόριο ιατροτεχνολογικών προϊόντων, φαρμάκων, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού και ιατρικών μηχανημάτων

Καταστατικός Σκοπός της Εταιρίας είναι:

- Η αντιπροσώπευση οίκων εξωτερικού και εσωτερικού.
- Οι εισαγωγές και εξαγωγές φαρμάκων, φαρμακευτικών, παραφαρμακευτικών και διαιτητικών προϊόντων, καλλυντικών, νοσοκομειακού εξοπλισμού, υγειονομικού υλικού, πρώτων υλών, φαρμάκων χημικών προϊόντων, ιατρικών μηχανημάτων, ψυκτικών μηχανημάτων και επιστημονικών οργάνων και συσκευών
- Η παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης κάθε είδους ιατρικών, ψυκτικών μηχανημάτων και κάθε είδους συσκευών και οργάνων νοσοκομειακού και επιστημονικού εξοπλισμού.
- Η ίδρυση επιχειρήσεων ομοίου ή συναφούς σκοπού.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 25/7/2019.

2 Πλαίσιο κατάρτισης των ετησίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (εφεξής οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις» ή «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί από τη Διοίκηση με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσμάτων και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «ΔΠΧΑ») και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (εφεξής «ΔΛΠ»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002) και έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) της IASB. Η περίοδος εφαρμογής κάθε ΔΛΠ/ΔΠΧΑ ορίζεται από τους σχετικούς κανονισμούς που εκδίδει η αρμόδια επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σε Ευρώ, το οποίο είναι το νόμισμα παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων και λειτουργίας της εταιρίας. Όλα τα ποσά εμφανίζονται σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα σε ποσά των χρηματοοικονομικών οικονομικών καταστάσεων και τα αντίστοιχα ποσά στις Σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων βάσει ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώριση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας.

2.1 Βάση ενοποίησης

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι εξής εταιρείες:

Εταιρεία	Έδρα	Σχέση	%	Ενοποίηση
Αρήτη ΑΕ Φαρμακευτικών & Ιατρικών Προϊόντων	Αχαρνές Αττικής	Μητρική		
Ariti GmbH	Γερμανία	Θυγατρική	100%	Ολική
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ	Χαλάνδρι Αττικής	Θυγατρική	99,40%	Ολική
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ	Πυλαία Θεσσαλονίκης	Θυγατρική	90%	Ολική
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ	Αθήνα	Θυγατρική	96,63%	Ολική

2.2 Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Η Εταιρία έχει υιοθετήσει όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες που την αφορούν και η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2018.

Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στην Εταιρία και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2018 καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2018, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες της Εταιρίας.

Στη μεθεπόμενη ενότητα παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων και Διερμηνειών τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα». Τον Ιούλιο του 2014 το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν ένα λογικό μοντέλο για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για τη λογιστική αντιστάθμισης. Η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια έναρξης της χρήσης 2018. Οι νέες λογιστικές αρχές - σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου - παρουσιάζονται στη σημείωση «Βασικές λογιστικές αρχές».

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες». Το Μάιο του 2014 το IASB εξέδωσε ένα νέο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 15, πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας το λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Οι νέες λογιστικές αρχές - σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου - παρουσιάζονται στη σημείωση παρουσιάζονται στη σημείωση «Βασικές λογιστικές αρχές».

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες». Τον Απρίλιο του 2016 το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων για το ΔΠΧΑ 15, οι οποίες δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η υιοθέτηση των ανωτέρω δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2 «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους». Τον Ιούνιο του 2016 το IASB εξέδωσε τροποποίηση περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, το λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4 «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις». Το Σεπτέμβριο του 2016 το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές,

τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016. Το Δεκέμβριο του 2016 το IASB εξέδωσε τις «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», ήτοι μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα που αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες». Το Δεκέμβριο του 2016 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση/αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα». Το Δεκέμβριο του 2016 το IASB εξέδωσε μια νέα Διερμηνείας, την ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

2.2.2 Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί, αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην κλειόμενη χρήση και δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα από την Εταιρία.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις». Τον Ιανουάριο του 2016 το IASB εξέδωσε ένα νέο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 16, το οποίο καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εφαρμόσει το νέο Πρότυπο από την 01/01/2019 με την τυχόν σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Επιπλέον, η Εταιρία έχει επιλέξει να αναγνωρίσει το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Προτύπου σε ποσό ίσο με την υποχρέωση μίσθωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. C8(b)(ii) του Προτύπου. Βάσει των ανωτέρω, η Εταιρία θα πραγματοποιήσει εντός του 2019 αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού και της αναμενόμενης επίπτωσης στις οικονομικές καταστάσεις από την εφαρμογή του νέου Προτύπου. Δεν αναμένεται ουσιώδης επίδραση στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση». Τον Οκτώβριο του 2017 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των

υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος». Τον Ιούνιο του 2017 το IASB εξέδωσε μία νέα Διερμηνείας, την ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει το λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στο λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28 «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες». Τον Οκτώβριο του 2017 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017. Το Δεκέμβριο του 2017 το IASB εξέδωσε τις «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», ήτοι μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα που αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19 «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών». Το Φεβρουάριο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Το Μάρτιο του 2018 το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν,

καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις οικονομικές καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις οικονομικές καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Το Μάρτιο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Ορισμός μίας Επιχείρησης». Τον Οκτώβριο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8 «Ορισμός του Ουσιώδους». Τον Οκτώβριο του 2018 το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» Το Μάιο του 2017 το IASB εξέδωσε ένα νέο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για το λογιστικό

χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2021. Η Εταιρία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Βασικές λογιστικές αρχές

2.3.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρία, είτε μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των μετοχών της εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε μέσω της εξάρτησής της από την τεχνογνωσία που της παρέχει ο Όμιλος. Δηλαδή, θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Εταιρία. Η Εταιρία αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω των δικαιωμάτων ψήφου και άσκησης της Διοίκησης. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά το χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με τη συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημίες επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3.2 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενής είναι η οικονομική μονάδα στην οποία η Εταιρία έχει τη δυνατότητα να ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Η ουσιώδης επιρροή ασκείται μέσω της συμμετοχής στις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αποφάσεις της οικονομικής μονάδας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς απεικονίζονται στον ισολογισμό στο κόστος, προσαρμοζόμενο στις μεταγενέστερες μεταβολές του μεριδίου της εταιρείας στο καθαρό ενεργητικό της συγγενούς και λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν απομειώσεις της αξίας μεμονωμένων επενδύσεων. Ζημίες συγγενών επιχειρήσεων επιπλέον των δικαιωμάτων της Εταιρίας σε αυτές, δεν καταχωρούνται, στο βαθμό που δεν συνιστούν συμβατική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση της Εταιρίας.

2.3.3 Λειτουργικοί τομείς

Οι τομείς δραστηριότητας αποτελούν συστατικά που εξετάζονται τακτικά από το Διοικητικό Συμβούλιο και παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις με βάση αυτήν την εσωτερική κατηγοριοποίηση. Η Διοίκηση της Εταιρίας σήμερα εξετάζει τη δραστηριότητα συνολικά ως ενιαία.

2.3.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας αποτιμώνται με χρήση του νομίσματος του οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί η Εταιρία (λειτουργικό νόμισμα: ευρώ). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (νόμισμα αναφοράς).

Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα κατά την διάρκεια της περιόδου και κατά την ημερομηνία ισολογισμού με τις υπάρχουσες ισοτιμίες, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.3.5 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές, μειωμένα κατά τις μεταγενέστερα σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Αυξήσεις στην λογιστική αξία των παραγωγικών ακινήτων που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία, καταχωρούνται σε αποθεματικό των Ιδίων Κεφαλαίων, εκτός εάν αφορά σε αναστροφή μειωτικής αναπροσαρμογής (υποτίμησης) που είχε καταχωρηθεί στα έξοδα. Σε αυτή την περίπτωση ισόποσο μέρος της αναπροσαρμογής καταχωρείται στα έσοδα.

Μειώσεις στη λογιστική αξία, που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή, καταχωρούνται στα έξοδα αφού πρώτα διαγραφεί το τυχόν σχηματισμένο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Τα υπόλοιπα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (μηχανήματα, έπιπλα, μεταφορικά μέσα και λοιπός εξοπλισμός) αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα. Για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα που αποτιμώνται στις εύλογες αξίες τους, το τυχόν αποθεματικό αναπροσαρμογής που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια κατά την πώληση, μεταφέρεται στα κέρδη εις νέον.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία υπόκειται σε επανεξέταση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Υπολειμματικές αξίες δεν αναγνωρίζονται.

Η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων έχει ως ακολούθως:

- Κτίρια: 50 έτη
- Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός: από 10 έως 20 έτη
- Μεταφορικά μέσα: από 6 έως 10 έτη
- Λοιπός εξοπλισμός: από 5 έως 30 έτη

Η καταχώρηση των προσθηκών στα βιβλία γίνεται στο κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται

σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων μόνον αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης.

Τα παραγωγικά πάγια περιουσιακά στοιχεία ή αυτά για τα οποία δεν έχει προσδιοριστεί η χρήση τους και βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής απεικονίζονται στο κόστος, μειωμένα κατά τις τυχόν ζημιές απομείωσης. Η απόσβεση αυτών των παγίων, όπως και των υπολοίπων της εταιρείας, αρχίζει όταν τα αυτά είναι έτοιμα για χρήση.

2.3.6 Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων ή και τα δύο) τα οποία κατέχονται από τον ιδιοκτήτη (ή από τον μισθωτή σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης), είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου) ή και για τα δύο.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους (π.χ. συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, φόροι μεταβίβασης). Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους δηλ. στην τιμή στην οποία το ακίνητο μπορεί να ανταλλαχθεί μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών σε μία συνήθη εμπορική συναλλαγή. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα προσδιορίζεται ετήσια από ανεξάρτητο, αναγνωρισμένο εκτιμητή. Οποιαδήποτε μεταβολή στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα απεικονίζεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία προκύπτει.

2.3.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται η υπεραξία, παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας όπως οι άδειες – εγκρίσεις κυκλοφορίας φαρμάκων από τον Ε.Ο.Φ., καθώς και τα λογισμικά προγράμματα.

Υπεραξία

Είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας του ενεργητικού και του παθητικού θυγατρικής / συγγενούς επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η Εταιρία κατά την ημερομηνία της αγοράς αναγνωρίζει την υπεραξία που προέκυψε από την απόκτηση, ως ένα στοιχείο του ενεργητικού, και την εμφανίζει στο κόστος. Το κόστος αυτό είναι ίσο με το ποσό κατά το οποίο το κόστος ενοποίησης υπερβαίνει το μερίδιο της επιχείρησης στα στοιχεία του ενεργητικού, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετήσια για τυχόν μείωση της αξίας της, εάν υπάρχουν γεγονότα που παρέχουν ενδείξεις για ζημία σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Στην περίπτωση που το κόστος της απόκτησης είναι μικρότερο από το μερίδιο της Εταιρίας στα ίδια κεφάλαια της αποκτηθείσας επιχείρησης, τότε η πρώτη υπολογίζει ξανά το κόστος της απόκτησης, αποτιμά τα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της αποκτηθείσας επιχείρησης και αναγνωρίζει απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης ως κέρδος, οποιαδήποτε διαφορά παραμένει μετά τον επανυπολογισμό.

Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Οι παραχωρήσεις και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας αφορούν τις άδειες και τις εγκρίσεις του Ε.Ο.Φ. για την κυκλοφορία των φαρμάκων της εταιρείας και αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους μειωμένες κατά τις αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη

σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία έχει διάρκεια όσο διαρκεί η άδεια.

Λογισμικά Προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται σε 5 χρόνια. Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν.

2.3.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως του περιουσιακού στοιχείου. Εάν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της αναπόσβεστης, τότε η αναπόσβεστη αξία μειώνεται έως το ύψος της ανακτήσιμης.

Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοστεί, οπότε η ζημία απομείωσης μειώνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής.

Όταν σε μεταγενέστερη χρήση η ζημία απομείωσης πρέπει να αναστραφεί, η αναπόσβεστη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυξάνεται έως το ύψος της αναθεωρημένης εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας, στο βαθμό που η νέα αναπόσβεστη αξία δεν υπερβαίνει την αναπόσβεστη αξία που θα είχε προσδιοριστεί εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις.

Η αναστροφή της ζημίας απομείωσης καταχωρείται στα έσοδα, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοστεί, οπότε αναστροφή της ζημίας απομείωσης αυξάνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής.

2.3.9 Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού για μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο για μία άλλη επιχείρηση.

2.3.9.1 Αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, η Εταιρία καθίσταται ένα εκ των συμβαλλομένων μερών του χρηματοοικονομικού μέσου.

2.3.9.2 Αρχική επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων

Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΔΠΧΑ 15, ήτοι στην τιμή συναλλαγής τους, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, αυξημένη (ή μειωμένη στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων) με το σχετικό κόστος της συναλλαγής. Τα σχετικά κόστη δεν προστίθενται στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (αφαιρούνται στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων) που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή της συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη σύμφωνα με τους ορισμούς του ΔΠΧΑ 13. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται η εύλογη αξία του

χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την αρχική αναγνώριση, να διαφέρει από την τιμή της συναλλαγής. Στην περίπτωση που μέρος του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη αφορά σε κάποιο άλλο στοιχείο πέραν του χρηματοοικονομικού μέσου, η Εταιρία επιμετρά την εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου.

2.3.9.3 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Οι δύο παράγοντες βάσει των οποίων πραγματοποιείται η ταξινόμηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού είναι το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρίας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στο αποσβεσμένο κόστος

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος αν ικανοποιούνται σωρευτικά οι παρακάτω συνθήκες:

(α) το στοιχείο του ενεργητικού κατέχεται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού προκειμένου να εισπράττονται οι συμβατικές ταμειακές ροές τους, και

(β) οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δημιουργούν σε καθορισμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι παρακάτω συνθήκες:

(α) το στοιχείο του ενεργητικού κατέχεται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι τόσο η είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και

(β) οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δημιουργούν σε καθορισμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στην περίπτωση που δεν εμπίπτει σε κάποια από τις ανωτέρω δύο περιπτώσεις. Η Εταιρία μπορεί κατά την αρχική αναγνώριση να προσδιορίσει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ως επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εάν αυτό εξαλείφει ή μειώνει σημαντικά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή στην αναγνώριση («λογιστική ανακολουθία»), η οποία σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση στοιχείων του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή την αναγνώριση των κερδών και ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις.

Η Εταιρία μπορεί, κατά την αρχική αναγνώριση, να κάνει μία αμετάκλητη επιλογή να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά έσοδα τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μίας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο που δεν διακρατείται προς εμπορία, ούτε αποτελεί ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωριζόμενο από τον αγοραστή σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Στην περίπτωση που η Εταιρία εφαρμόσει την ανωτέρω

επιλογή, τότε θα πρέπει να αναγνωρίσει στα αποτελέσματα της χρήσης (και όχι στα λοιπά συνολικά έσοδα), τα μερίσματα από την επένδυση αυτή.

2.3.9.4 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις εξής κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενες στο αποσβεσμένο κόστος.
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

2.3.9.5 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

1. στο επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και

2. εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου.

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και αναταξινομούνται στα αποτελέσματα κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αυτά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, εκτός από τις ακόλουθες εξαιρέσεις:

1. χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
2. χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που ανακύπτουν όταν η μεταβίβαση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν ικανοποιεί τα κριτήρια για αποαναγνώριση ή αναγνωρίζεται σύμφωνα με την προσέγγιση της συνεχιζόμενης ανάμειξης στη διαχείριση του μεταβιβαζόμενου στοιχείου του ενεργητικού.
3. συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης.
4. δεσμεύσεις παροχής δανείου με επιτόκιο χαμηλότερο από το τρέχον επιτόκιο της αγοράς.
5. το ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται από έναν αγοραστή σε μία συνένωση επιχειρήσεων για την οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 3.

Τα κέρδη και οι ζημιές από την μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν ταξινομηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, παρουσιάζονται στα αποτελέσματα της χρήσης, με την εξαίρεση των υποχρεώσεων που αποτελούν τμήμα μίας σχέσης αντιστάθμισης και της μεταβολής στην εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που αποδίδεται σε μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου της υποχρέωσης, η οποία παρουσιάζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

2.3.9.6 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου ή όταν η Εταιρία μεταβιβάσει το στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας επί αυτού.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Συνεπώς, μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) εξαλείφεται, όταν ο οφειλέτης είτε απαλλάσσεται της υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) εξοφλώντας τον πιστωτή είτε απαλλάσσεται νομίμως από την πρωταρχική ευθύνη της υποχρέωσης (είτε μέσω νομικής διαδικασίας είτε από τον πιστωτή).

2.3.9.7 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Εταιρία αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που η Εταιρία αναμένει να λάβει. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

2.3.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Το κόστος κτήσεως προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου, η οποία ακολουθείται παγίως. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

2.3.11 Ταμιακά διαθέσιμα & ισοδύναμα διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία της εταιρείας καθώς και τραπεζικές καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες, μέχρι τρεις μήνες, επενδύσεις υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

2.3.12 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κρατούμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται προς πώληση συμπεριλαμβάνουν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και τα ενσώματα πάγια που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους ως "κρατούμενα προς πώληση".

Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κρατούμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των "κρατούμενων προς πώληση" περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα "άλλα έσοδα" και "άλλα έξοδα", αντίστοιχα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

2.3.13 Μετοχικό Κεφάλαιο

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται. Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημία από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή λοιπά έξοδα & φόρους εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων.

2.3.14 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.3.15 Μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τους εκμισθωτές ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Εισπράξεις που προκύπτουν από

λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έσοδα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι λοιπές μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται στα πλαίσια χρηματοδοτικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας. Η αρχική τους αναγνώριση γίνεται στην εύλογη αξία τους ή, εφόσον αυτή είναι μικρότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων της σχετικής σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στην ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς τον εκμισθωτή συμπεριλαμβάνεται στον Ισολογισμό και εμφανίζεται ως υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Οι καταβολές μισθωμάτων διαχωρίζονται σε κόστος χρηματοδότησης και σε μείωση της υποχρέωσης της μίσθωσης, ώστε να επιτευχθεί μια σταθερή, περιοδική επιβάρυνση από τόκους στο εναπομένον υπόλοιπο της υποχρέωσης. Το κόστος χρηματοδότησης επιβαρύνει απευθείας τα αποτελέσματα.

2.3.16 Τρέχων και Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία με εφαρμογή του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Υπολογίζεται με τη χρήση του φορολογικού συντελεστή που είναι γνωστό κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ότι θα έχει εφαρμογή στο χρόνο που οι προσωρινές διαφορές θα ανακτηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις καταχωρούνται κατά την έκταση κατά την οποία εκτιμάται ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

2.3.17 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (Projected Unit Credit Method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν η Εταιρεία, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών από την Εταιρεία σε αντάλλαγμα του τερματισμού της απασχόλησης τους.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται.

2.3.18 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν η εταιρεία έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, και αφ' ενός πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή για το διακανονισμό της υποχρέωσης αυτής, αφ' ετέρου η εκροή αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

2.3.19 Κρατικές επιχορηγήσεις για ενσώματα πάγια

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο μακροπρόθεσμο παθητικό ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των σχετικών παγίων.

2.3.20 Αναγνώριση εσόδων

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, η Εταιρία εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», το οποίο καθιέρωσε ένα υπόδειγμα αποτελούμενο από τα ακόλουθα στάδια:

- Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
- Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
- Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
- Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο η Εταιρία αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (π.χ. φόρος προστιθέμενης αξίας και λοιποί φόροι επί των πωλήσεων).

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Η Εταιρία αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωριστεί στα αποτελέσματα.

Η Εταιρία αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ όρων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα

αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα της Εταιρίας για την έκδοση τιμολογίου.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους.

2.3.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους καταχωρείται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.3.22 Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών κάθε χρήσης.

2.3.23 Διακοπείσες εκμεταλλεύσεις

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί συστατικό μέρος μιας οντότητας που έχει είτε διατεθεί είτε καταταχθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων, είναι μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος διάθεσης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή μιας γεωγραφικής περιοχής εκμεταλλεύσεων ή είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με προοπτική να επαναπωληθεί. Ο Όμιλος γνωστοποιεί σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5 «Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που ορίζονται από το πρότυπο.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς, χρηματοοικονομικούς και επενδυτικούς σκοπούς. Η χρησιμοποίηση των χρηματοοικονομικών μέσων από τον Όμιλο επηρεάζει ουσιαδώς τη χρηματοοικονομική του κατάσταση, την κερδοφορία του και τις ταμειακές του ροές.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται ανάλυση της αξίας και των κατηγοριών των χρηματοοικονομικών μέσων που διαθέτει ο Όμιλος καθώς και των λογαριασμών της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στους οποίους αναγνωρίζονται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα.

Κατηγορίες χρηματ/κών μέσων	31/12/2018	31/12/2017
<u><i>Κυκλοφορούν ενεργητικό</i></u>		
Εμπορικές απαιτήσεις	13.971.274,35	18.647.722,69
Ταμειακά διαθ/μα & ισοδύναμα	8.615.119,05	15.410.368,98
Επενδύσεις διαθ/μες προς πώληση	<u>1.134.947,17</u>	<u>1.156.160,32</u>
Σύν. χρηματ/κών περ. στοιχείων	<u>23.721.340,57</u>	<u>35.214.251,99</u>

<u>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>		
Μακροπρόθεσμα δάνεια	10.400.000,00	20.259.038,62
<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>		
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.977.912,13	3.246.768,47
Προμηθευτές & λ/υποχρεώσεις	1.986.291,60	2.364.864,04
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	14.364.203,73	25.870.671,13

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, δεδομένου ότι ο ως άνω πίνακας **δεν** περιλαμβάνει:

- Τις απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που δεν συνεπάγονται τη μεταβίβαση μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων.
- Τις προκαταβολές για αγορές αγαθών, ενσώματων και άυλων ακινητοποιήσεων ή υπηρεσιών, επειδή δεν προβλέπονται αυτές να καλυφθούν με μετρητά ή άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αλλά με στοιχεία αποθεμάτων, ενσώματων ή άυλων ακινητοποιήσεων ή παροχή υπηρεσιών.
- Τις προκαταβολές που έχουν ληφθεί από πελάτες για μελλοντική πώληση υπηρεσιών.
- Τα προπληρωθέντα έξοδα ή προεισπραχθέντα έσοδα που δεν συνιστούν συμβατικές υποχρεώσεις για λήψη ή παράδοση μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.
- Τις απαιτήσεις που δεν είναι συμβατικές, αλλά επιβάλλονται από κρατικές ρυθμίσεις.

3.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως είναι ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος αγοράς που προέρχεται από τις διακυμάνσεις σε επιτόκια δανεισμού και στις τιμές αγοράς.

Οι κίνδυνοι αυτοί υφίστανται διαχρονικά στις δραστηριότητες του Ομίλου. Το πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου από τη Διοίκηση έχει στόχο την ελαχιστοποίηση - κατά το μέτρο που αυτό είναι δυνατό - των δυσμενών επιπτώσεων από τις ανωτέρω διακυμάνσεις.

3.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο μεγαλύτερο από αυτόν που αναλογεί στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται.

Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών του Ομίλου καθώς και οι συνθήκες της παροχής των πιστώσεων (ύψος παροχών, πιστωτικά όρια κ.α.) παρακολουθείται διαρκώς από τη Διοίκηση.

Στο τέλος του έτους, η Διοίκηση εκτίμησε ότι δεν υφίσταται κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος ο οποίος δεν καλύπτεται από πρόβλεψη απομείωσης ή από άλλη εξασφάλιση.

Παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει τον μέγιστο βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές απαιτήσεις	13.971.274,35	18.647.722,69
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	8.615.119,05	15.410.368,98
	22.586.393,40	34.058.091,67

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, δεδομένου ότι ο ως άνω πίνακας **δεν** περιλαμβάνει τις προκαταβολές για αγορές αγαθών, ενσώματων και άυλων ακινητοποιήσεων ή υπηρεσιών.

3.2.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Η έκθεση σε κίνδυνο από διακυμάνσεις επιτοκίων για τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις παρακολουθείται σε προϋπολογιστική βάση. Η χρηματοδότηση του Ομίλου έχει διαμορφωθεί με συνδυασμό σταθερών και κυμαινόμενων επιτοκίων. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των χρηματοδοτήσεων και το συνδυασμό επιτοκίων λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση και επανεξετάζονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ανάλογα με τις ανάγκες. Παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει τον βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο επιτοκίων:

Χρηματ/κά μέσα την 31/12/2018	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
<i>Χρημ/κά περιουσ. στοιχεία</i>				
Εμπορικές απαιτήσεις			13.971.274,35	13.971.274,35
Ταμειακά διαθ/μα & ισοδύναμα	8.615.119,05			8.615.119,05
Σύνολα	8.615.119,05	0,00	13.971.274,35	22.586.393,40

<i>Χρημ/κές υποχρεώσεις</i>	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
Μακροπρόθεσμα δάνεια	10.400.000,00			10.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.977.912,13			1.977.912,13
Προμηθευτές & λ/υποχρ.			1.986.291,60	1.986.291,60
Σύνολα	12.377.912,13	0,00	1.986.291,60	14.364.203,73

Υπόλοιπο έκθεσης σε κίνδυνο 12.377.912,13

Χρηματ/κά μέσα την 31/12/2017	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
<i>Χρημ/κά περιουσ. στοιχεία</i>				
Εμπορικές απαιτήσεις			18.647.722,69	18.647.722,69
Ταμειακά διαθ/μα & ισοδύναμα	15.410.368,98			15.410.368,98
Σύνολα	15.410.368,98	0,00	18.647.722,69	34.058.091,67

<i>Χρημ/κές υποχρεώσεις</i>	<i>μεταβλητού επιτοκίου</i>	<i>σταθερού επιτοκίου</i>	<i>άτοκα</i>	<i>Σύνολο</i>
Μακροπρόθεσμα δάνεια	20.259.038,62			20.259.038,62
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3.246.768,47			3.246.768,47
Προμηθευτές & λ/υποχρ.			2.364.864,04	2.364.864,04
Σύνολα	23.505.807,09	0,00	2.364.864,04	25.870.671,13

Υπόλοιπο έκθεσης σε κίνδυνο 23.505.807,09

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης για τους λόγους που αναφέρθηκαν στις προηγούμενες ενότητες.

Όπως φαίνεται και παραπάνω, ο Όμιλος ήταν εκτεθειμένος κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις μεταβολές της αγοράς των επιτοκίων, μέσω κυρίως των δανειακών του υποχρεώσεων οι οποίες υπόκεινται σε μεταβλητά επιτόκια (κυρίως επί του Euribor).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή των επιτοκίων της τάξης του +/- 1,5 %. Αυτές οι μεταβολές θεωρούνται λογικές, καθώς βασίζονται σε τρέχουσες συνθήκες (μεταβολή του επιτοκίου της ΕΚΤ).

	31/12/2018	31/12/2017
Αποτέλεσμα μετά φόρων +/-	185.668,68	352.587,11
Ίδια κεφάλαια +/-	185.668,68	352.587,11

3.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά τη δυσκολία μιας επιχείρησης στην εκπλήρωση δεσμεύσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις που πρέπει να διακανονισθούν σε μετρητά ή με την παράδοση άλλου χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας καταβάλλοντας προσπάθεια - στο μέτρο του δυνατού - να έχει πάντοτε επαρκή ρευστότητα για να καλύπτει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Παρατίθεται πίνακας που παρουσιάζει στοιχεία της ληκτότητας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου:

<u>Ληκτότητα υποχρ. την 31/12/2018</u>	<u>βραχυπρόθεσμες</u>		<u>μακροπρόθεσμες</u>		<u>Σύνολα</u>
	έως 6 μήνες	από 6 έως 12 μήνες	από 1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών	
Μακροπρόθεσμα δάνεια			10.400.000,00	0,00	10.400.000,00
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		1.977.912,13			1.977.912,13
Προμηθευτές & λ/υποχρ.	1.986.291,60				1.986.291,60
Σύνολα	1.986.291,60	1.977.912,13	10.400.000,00	0,00	14.364.203,73

<u>Ληκτότητα υποχρ. την 31/12/2017</u>	<u>βραχυπρόθεσμες</u>		<u>μακροπρόθεσμες</u>		<u>Σύνολα</u>
	έως 6 μήνες	από 6 έως 12 μήνες	από 1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών	
Μακροπρόθεσμα δάνεια	0,00		15.410.030,17	4.849.008,45	20.259.038,62
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	0,00	3.246.768,47			3.246.768,47
Προμηθευτές & λ/υποχρ.	2.364.864,04				2.364.864,04
Σύνολα	2.364.864,04	3.246.768,47	15.410.030,17	4.849.008,45	25.870.671,13

Τα ποσά του ανωτέρω πίνακα ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, δεδομένου ότι ο ως άνω πίνακας **δεν** περιλαμβάνει τις προκαταβολές από πελάτες και από κάθε τρίτο.

3.2.4 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς δεν διενεργεί σημαντικού ύψους συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

3.2.5 Εκτίμηση εύλογης αξίας

Η εύλογη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν.

Προκειμένου να εκτιμηθεί η εύλογη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που δεν βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι και παραδοχές οι οποίες βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

3.2.6 Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Εταιρίας έχει την τελική ευθύνη για την ανάληψη από τον Όμιλο παντός είδους κινδύνων καθώς και για την παρακολούθησή τους σε τακτική βάση. Επιπλέον το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρίας και του Ομίλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω εντεταλμένων στελεχών της Γενικής, Οικονομικής και Εμπορικής Διεύθυνσης:

- Θεσπίζει και εφαρμόζει διαδικασίες και ρυθμίσεις που επιτρέπουν τον εντοπισμό των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τα συστήματα λειτουργίας του Ομίλου (ιδίως τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον λειτουργικό κίνδυνο).
- Καθορίζει το ανεκτό επίπεδο κινδύνου.
- Μεριμνά ώστε ο Όμιλος να διαθέτει την απαιτούμενη κεφαλαιακή επάρκεια και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία του.

Οι βασικές αρχές διαχείρισης κινδύνων ως προς κάθε επιμέρους κίνδυνο είναι οι εξής:

3.2.6.1 Πολιτικές διαχείρισης κινδύνου αγοράς

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς, η Οικονομική Διεύθυνση διαμορφώνει τις διαδικασίες και τις πολιτικές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση του προκείμενου κινδύνου. Επίσης, μεριμνά για την αποτελεσματική εφαρμογή των προβλεπομένων για το σκοπό αυτό διαδικασιών και ρυθμίσεων και ιδίως:

- Μεριμνά ώστε να υφίσταται επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της εταιρείας.
- Καταγράφει την πολιτική των προσεγγίσεων και των μεθόδων υπολογισμού της αξίας των ανοιγμάτων και της προσαρμογής της αξίας και των προβλέψεων αυτών.
- Μελετά σε συνεργασία με ειδικούς συμβούλους της εταιρείας την τυχόν ανάγκη απόκτησης μέσω αντιστάθμισης κινδύνων, όπως επίσης και την ύπαρξη εναλλακτικών τύπων χρηματοδότησης.
- Διενεργεί σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας και εφαρμόζει προγράμματα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

3.2.6.2 Πολιτικές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τις διαδικασίες και τις πολιτικές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, και συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο, με τη συνεργασία της Οικονομικής και Εμπορικής Διεύθυνσης:

- Θεσπίζει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα.
- Προβαίνει στο διαχωρισμό των απαιτήσεων και λοιπών ανοιγμάτων σε: (α) απαιτήσεις υπό καθυστέρηση και (β) επισφαλείς απαιτήσεις (impaired).
- Ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα, και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου.
- Προσδιορίζει τα ποσά των απαιτούμενων απομειώσεων επισφαλών απαιτήσεων.
- Αξιολογεί τις ασφάλειες που παρέχονται υπέρ του Ομίλου.
- Ελέγχει την ακεραιότητα, αξιοπιστία και ακρίβεια των πηγών δεδομένων που χρησιμοποιεί καθώς και τη διαδικασία επικαιροποίησής τους.

- Εκτιμά, σε συνεργασία με την Εμπορική Διεύθυνση, την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλόμενων πελατών.

Για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπ' όψιν η πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλόμενου αλλά και ο τομέας της οικονομίας στον οποίο αυτός δραστηριοποιείται, καθώς και ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά του. Πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

3.2.6.3 Πολιτικές διαχείρισης κινδύνου ρευστότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με τη συνεργασία κυρίως της Οικονομικής Διεύθυνσης, διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των προγραμματισμένων πληρωμών για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, καθώς και των ταμειακών εκροών από την καθημερινή της δραστηριότητα. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες (καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία βάση).

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσεως για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται.

Επομένως, παρά την εμπειρία, τις πληροφορίες και τις γνώσεις της Διοίκησης της Εταιρείας, είναι δυνατό να παρουσιαστούν διαφορές μεταξύ των υπολογισμών και παραδοχών που έχει κάνει και των πραγματικών αποτελεσμάτων.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης είναι υπό συνεχή επανεξέταση και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα, αλλά και εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Εύλογη αξία και ωφέλιμη ζωή περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων παγίων.

Απομείωση απαιτήσεων

Η Εταιρεία απομειώνει την αξία των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που καταδεικνύουν ότι η είσπραξη μιας απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή.

Επίδικες υποθέσεις

Η Εταιρεία διενεργεί εκτιμήσεις αναφορικά με τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και προβαίνει σε προβλέψεις εάν κρίνει ότι θα επηρεαστούν ουσιωδώς τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της. Οι εκτιμήσεις κρίνονται σημαντικές αλλά μη δεσμευτικές. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Φόρος εισοδήματος

Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους, στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η Εταιρία απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΠΧΑ 9. Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου της Εταιρίας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ταξινομούνται στις εξής κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

5 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Οι μεταβολές και τα υπόλοιπα των ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσωμάτων παγίων του Ομίλου - ανά κατηγορία - για την κλειόμενη και την αμέσως προηγούμενη διαχειριστική χρήση παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

	Οικόπεδα	Κτίρια & εγκαταστάσεις	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Προκαταβολές & πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο:
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2017	5.842.453,30	10.122.239,54	6.191.908,35	478.537,17	1.374.157,36	10.000,00	24.019.295,72
Αγορές	195.058,44	46.758,57	494.624,67	13.983,05	24.239,86	140.000,00	914.664,59
Πωλήσεις/διαγραφές			(386.792,72)	(142.270,34)			(529.063,06)
Μεταφορές				55.046,99	(55.046,99)		
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας		2.389.920,17	66.514,35	50.287,81	80.285,40		2.587.007,73
Υπόλοιπο 31/12/2017	6.037.511,74	12.558.918,28	6.366.254,65	455.584,68	1.423.635,63	150.000,00	26.991.904,98
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2017	0,00	(2.593.613,84)	(2.493.015,05)	(384.383,81)	(930.115,51)	0,00	(6.401.128,21)
Αποσβέσεις περιόδου		(489.611,78)	(343.543,35)	(20.322,81)	(31.688,36)		(885.166,30)
Πωλήσεις/διαγραφές			166.099,17	140.701,64			306.800,81
Μεταφορές		(0,02)		(54.928,98)	54.928,98		(0,02)
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας		(2.102.950,08)	(64.616,81)	(50.287,80)	(75.484,67)		(2.293.339,36)
Υπόλοιπο 31/12/2017	0,00	(5.186.175,72)	(2.735.076,04)	(369.221,76)	(982.359,56)	0,00	(9.272.833,08)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	6.037.511,74	7.372.742,56	3.631.178,61	86.362,92	441.276,07	150.000,00	17.719.071,90
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2018	6.037.511,74	12.558.918,28	6.366.254,65	455.584,68	1.423.635,63	150.000,00	26.991.904,98
Αγορές	468.021,33	1.144.861,51	748.452,07	35.100,43	50.731,04	167.948,41	2.615.114,79
Πωλήσεις/διαγραφές			(1.173.769,44)		(23.031,70)		(1.196.801,14)
Μεταφορές		130.000,00				(130.000,00)	
Αποτίμηση	(1.959.570,27)	(21.912,46)					(1.981.482,73)
Υπόλοιπο 31/12/2018	4.545.962,80	13.811.867,33	5.940.937,28	490.685,11	1.451.334,97	187.948,41	26.428.735,90
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2018	0,00	(5.186.175,72)	(2.735.076,04)	(369.221,76)	(982.359,56)	0,00	(9.272.833,08)
Αποσβέσεις περιόδου		(760.587,45)	(283.143,86)	(18.198,01)	(37.163,73)		(1.099.093,05)
Πωλήσεις/διαγραφές			1.131.840,73		23.020,07		1.154.860,80
Αποτίμηση		203.085,87					203.085,87
Υπόλοιπο 31/12/2018	0,00	(5.743.677,30)	(1.886.379,17)	(387.419,77)	(996.503,22)	0,00	(9.013.979,46)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	4.545.962,80	8.068.190,03	4.054.558,11	103.265,34	454.831,75	187.948,41	17.414.756,44

Αντιστοίχως για την Εταιρία:

	Οικόπεδα	Κτίρια & εγκαταστάσεις	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Προκαταβολές & πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο:
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2017	5.644.425,83	6.209.884,21	6.100.525,96	427.675,10	1.123.346,66	10.000,00	19.515.857,76
Αγορές	195.058,44	46.758,57	486.521,27	13.983,05	18.870,59	140.000,00	901.191,92
Πωλήσεις/διαγραφές			(386.792,72)	(142.270,34)			(529.063,06)
Υπόλοιπο 31/12/2017	5.839.484,27	6.256.642,78	6.200.254,51	299.387,81	1.142.217,25	150.000,00	19.887.986,62
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2017	0,00	(689.663,10)	(2.401.765,28)	(335.047,59)	(689.489,52)	0,00	(4.115.965,49)
Αποσβέσεις περιόδου		(218.752,94)	(343.028,18)	(18.687,37)	(26.402,82)		(606.871,31)
Πωλήσεις/διαγραφές			166.099,17	140.701,64			306.800,81
Υπόλοιπο 31/12/2017	0,00	(908.416,04)	(2.578.694,29)	(213.033,32)	(715.892,34)	0,00	(4.416.035,99)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	5.839.484,27	5.348.226,74	3.621.560,22	86.354,49	426.324,91	150.000,00	15.471.950,63
Κόστος κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2018	5.839.484,27	6.256.642,78	6.200.254,51	299.387,81	1.142.217,25	150.000,00	19.887.986,62
Αγορές	468.021,33	1.144.861,51	744.586,62	35.100,43	32.953,06	167.948,41	2.593.471,36
Πωλήσεις/διαγραφές			(1.173.769,44)				(1.173.769,44)
Μεταφορές		130.000,00				(130.000,00)	
Αποτίμηση	(1.959.570,27)	(21.912,46)					(1.981.482,73)
Υπόλοιπο 31/12/2018	4.347.935,33	7.509.591,83	5.771.071,69	334.488,24	1.175.170,31	187.948,41	19.326.205,81
Σωρ/νες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2018	0,00	(908.416,04)	(2.578.694,29)	(213.033,32)	(715.892,34)	0,00	(4.416.035,99)
Αποσβέσεις περιόδου		(224.015,56)	(280.917,47)	(18.189,66)	(27.572,36)		(550.695,05)
Πωλήσεις/διαγραφές			1.131.840,73				1.131.840,73
Αποτίμηση		203.085,87					203.085,87
Υπόλοιπο 31/12/2018	0,00	(929.345,73)	(1.727.771,03)	(231.222,98)	(743.464,70)	0,00	(3.631.804,44)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	4.347.935,33	6.580.246,10	4.043.300,66	103.265,26	431.705,61	187.948,41	15.694.401,37

Η εταιρεία αποτιμά τα ακίνητά της (γήπεδα και κτίρια) στην εύλογη αξία.

Κατά την 31/12/2018 προχώρησε σε νέα επανεκτίμηση των εν λόγω ενσώματων παγίων, των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με τη χρήση ανεξάρτητου αναγνωρισμένου εκτιμητικού οίκου.

Η εκτίμηση έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις αρχές των εκτιμητικών προτύπων που έχουν θεσπιστεί από το Royal Institution of Chartered Surveyors (valuation standards and UK, Red Book January 2014 Edition), τα Ευρωπαϊκά Εκτιμητικά Πρότυπα (EVS) και την κείμενη Νομοθεσία

Οι σωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία της επανεκτίμησης προσαρμόστηκαν έτσι ώστε να ισούνται με τη διαφορά μεταξύ της προ αποσβέσεων λογιστικής αξίας του ενσώματου παγίου και της λογιστικής αξίας αφού ληφθούν υπόψη σωρευμένες ζημιές λόγω απομείωσης. Η αύξηση που προέκυψε από την αναπροσαρμογή της αξίας των ενσώματων παγίων αναγνωρίστηκε στα λοιπά συνολικά έσοδα

της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και σωρευτικά στο κονδύλι «Αποθεματικά Εύλογης Αξίας» των Ιδίων Κεφαλαίων

Αναλυτικά ανά κατηγορία παγίου, η επίδραση από την επανεκτίμηση της εύλογης αξίας τους την 31.12.2018 έχει ως εξής:

Περιγραφή	Λογιστική αξία 31/12/2018 (προ εκτίμησης)	Λοιπά συνολικά έσοδα	Αποτελέσματα	Αναπροσαρμοσμένη αξία
Οικόπεδα	6.307.505,60	-1.459.971,92	-499.598,35	4.347.935,33
Κτίρια	6.399.072,69	203.085,00	-21.911,59	6.580.246,10
Σύνολο	12.706.578,29	-1.256.886,92	-521.509,94	10.928.181,43

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται η υπεραξία, παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας όπως οι άδειες – εγκρίσεις κυκλοφορίας φαρμάκων από τον Ε.Ο.Φ., καθώς και τα λογισμικά προγράμματα.

Η υπεραξία που αναγνωρίστηκε στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ποσού 3.485.300,57 ευρώ, αφορά στην πρώτη ενοποίηση των θυγατρικών εταιρειών «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ», «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ» και «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ» και προέκυψε κατά τις προηγούμενες χρήσεις.

Οι μεταβολές και τα υπόλοιπα των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου για την κλειόμενη και την αμέσως προηγούμενη διαχειριστική χρήση παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

	Λογισμικό	Λοιπά άυλα πάγια	Σύνολο:
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2017	62.415,12	1.696.310,64	1.758.725,76
Αγορές	3.017,00	67.428,52	70.445,52
Μεταφορές	18.117,75		18.117,75
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας	18.117,75		18.117,75
Υπόλοιπο 31/12/2017	101.667,62	1.763.739,16	1.865.406,78
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2017	(54.992,31)	(809.399,63)	(864.391,94)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.150,32)	(243.567,28)	(245.717,60)
Μεταφορές	(18.117,73)		(18.117,73)
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας	(18.117,73)		(18.117,73)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(93.378,09)	(1.052.966,91)	(1.146.345,00)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	8.289,53	710.772,25	719.061,78
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2018	101.667,62	1.763.739,16	1.865.406,78
Αγορές	2.214,64	41.737,22	43.951,86
Υπόλοιπο 31/12/2018	103.882,26	1.805.476,38	1.909.358,64
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2018	(93.378,09)	(1.052.966,91)	(1.146.345,00)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.703,59)	(221.110,20)	(223.813,79)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(96.081,68)	(1.274.077,11)	(1.370.158,79)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	7.800,58	531.399,27	539.199,85

Αντιστοίχως για την Εταιρία:

	Λογισμικό	Λοιπά άυλα πάγια	Σύνολο:
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2017	62.415,12	1.609.237,11	1.671.652,23
Αγορές	3.017,00	67.428,52	70.445,52
Υπόλοιπο 31/12/2017	65.432,12	1.676.665,63	1.742.097,75
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2017	(54.992,31)	(725.286,69)	(780.279,00)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.150,32)	(243.185,28)	(245.335,60)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(57.142,63)	(968.471,97)	(1.025.614,60)
Αναπόσβεστο 31/12/2017	8.289,49	708.193,66	716.483,15
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο 1/1/2018	65.432,12	1.676.665,63	1.742.097,75
Αγορές	483,60	41.737,22	42.220,82
Υπόλοιπο 31/12/2018	65.915,72	1.718.402,85	1.784.318,57
Σωρ/νες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1/1/2018	(57.142,63)	(968.471,97)	(1.025.614,60)
Αποσβέσεις περιόδου	(2.559,34)	(220.728,20)	(223.287,54)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(59.701,97)	(1.189.200,17)	(1.248.902,14)
Αναπόσβεστο 31/12/2018	6.213,75	529.202,68	535.416,43

7 Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη

Οι μεταβολές στο κονδύλι αυτό έχουν ως κάτωθι

	Ομόλογα Δημοσίου	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	734.777,59	734.777,59
Αγορές	(4.486.210,00)	(4.486.210,00)
Πωλήσεις/διαγραφές	3.720.202,15	3.720.202,15
Αποτίμηση	31.230,26	31.230,26
Υπόλοιπο 31/12/2017	0,00	0,00

Για τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος κατά τη χρήση 2011, λήξεως 2012 και 2013 η ονομαστική αξία των οποίων ανέρχονταν στο ποσό των 25.743.538,92 ευρώ εφαρμόστηκαν στην χρήση 2011 υποχρεωτικά οι διατάξεις των Ν.4046/2012, Ν.4050/2012 και Ν. 4051/2012 για την αναδιάταξη του ελληνικού χρέους (PSI).

Η λογιστική αξία αυτών προ της απομείωσης ανέρχονταν σε 25.743.538,92 ευρώ. Μετά την εφαρμογή του PSI προέκυψε ζημία απομείωσης ποσού ευρώ 13.772.928,92 (25.743.538,92 x 53,5%) για τον Όμιλο και την Εταιρία, η οποία απεικονίστηκε στην χρήση 2011.

Για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν οι συμβατικές ταμειακές ροές της αναδιάταξης του ελληνικού χρέους (PSI).

Τα ομόλογα μετά την απομείωση αυτών προεξοφλήθηκαν με το original effective interest rate το οποίο ανέρχεται σε 8,08% και προέκυψε ζημία ποσού 6.730.209,04 ευρώ για τον Όμιλο και την Εταιρία, η οποία εμφανίστηκε στα ίδια κεφάλαια λόγω της πρώτης εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.

Τα ποσά που αναγράφονται στον ανωτέρω πίνακα στη γραμμή «Αποτίμηση» αφορούν πιστωτικούς τόκους της αντίστοιχης περιόδου λόγω της προεξόφλησης που έγινε στην χρήση 2011.

Τα ομόλογα που είχε στην κατοχή της η εταιρεία πουλήθηκαν στη χρήση 2017.

8 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες

Οι μεταβολές στο κονδύλι αυτό έχουν ως κάτωθι

	<i>Ariti GmbH</i>	<i>ΠΝΚ Αττικής</i>	<i>ΠΝΚ Θεσ/νίκης</i>	<i>ΠΝΚ Αθηνών</i>	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	25.000,00	2.683.800,00	2.700.000,00	0,00	5.408.800,00
Αγορές				382.000,00	382.000,00
Πωλήσεις/διαγραφές		(894.600,00)	(540.000,00)		(1.434.600,00)
Μεταφορές				4.500,00	4.500,00
Υπόλοιπο 31/12/2017	<u>25.000,00</u>	<u>1.789.200,00</u>	<u>2.160.000,00</u>	<u>386.500,00</u>	<u>4.360.700,00</u>
Υπόλοιπο 31/12/2018	<u>25.000,00</u>	<u>1.789.200,00</u>	<u>2.160.000,00</u>	<u>386.500,00</u>	<u>4.360.700,00</u>

9 Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Οι μεταβολές στο κονδύλι αυτό έχουν ως κάτωθι

	Μετοχές μη εισηγμένες	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	1.113.883,66	1.113.883,66
Μεταφορές	(4.500,00)	(4.500,00)
Αποτίμηση	46.776,66	46.776,66
Υπόλοιπο 31/12/2017	1.156.160,32	1.156.160,32
Αποτίμηση	(21.213,15)	(21.213,15)
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.134.947,17	1.134.947,17

10 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Καταβληθείσες εγγυήσεις	62.228,25	93.885,25
	<u>62.228,25</u>	<u>93.885,25</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Καταβληθείσες εγγυήσεις	12.366,04	44.011,04
	<u>12.366,04</u>	<u>44.011,04</u>

11 Αποθέματα & Κόστος πωλήσεων

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	7.943.724,64	5.862.411,38
Πρώτες ύλες & αναλώσιμα	16.745,34	109.938,53
	<u>7.960.469,98</u>	<u>5.972.349,91</u>
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	47.653,32	27.174,69
	<u>8.008.123,30</u>	<u>5.999.524,60</u>

Τα αποθέματα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	8.629.297,69	5.952.551,38
Πρώτες ύλες & αναλώσιμα	16.745,34	22.807,29
	<u>8.646.043,03</u>	<u>5.975.358,67</u>
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	47.653,32	27.174,69
	<u>8.693.696,35</u>	<u>6.002.533,36</u>

Το κόστος των πωληθέντων αποθεμάτων διαμορφώθηκε ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αποθέματα έναρξης	5.972.349,91	5.196.199,20
Καθαρές αγορές	15.152.499,85	14.460.144,07
Αποθέματα αποκτηθείσας θυγατρικής	0,00	21.691,56
Αποθέματα λήξης	<u>(7.960.469,98)</u>	<u>(5.972.349,91)</u>
	<u>13.164.379,78</u>	<u>13.705.684,92</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αποθέματα έναρξης	5.975.358,67	5.297.851,19
Καθαρές αγορές	16.587.727,17	14.770.615,98
Αποθέματα λήξης	<u>(8.646.043,03)</u>	<u>(5.975.358,67)</u>
	<u>13.917.042,81</u>	<u>14.093.108,50</u>

Επί των αποθεμάτων δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη.

12 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	14.091.141,23	18.907.857,64
Δεδουλευμένες δαπάνες είσπραξης υπολοίπων πελατών	(314.280,00)	(314.280,00)
Πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες	(307.376,03)	(477.238,48)
Γραμμάτια εισπρακτέα	180.770,41	190.126,67
Επιταγές εισπρακτέες	327.018,74	347.256,86
Πρόβλεψη για επισφαλή αξιόγραφα	<u>(6.000,00)</u>	<u>(6.000,00)</u>
	<u>13.971.274,35</u>	<u>18.647.722,69</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	15.037.892,02	19.131.797,84
Δεδουλευμένες δαπάνες είσπραξης υπολοίπων πελατών	(314.280,00)	(314.280,00)
Πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες	(307.376,03)	(477.238,48)
Γραμμάτια εισπρακτέα	180.770,41	190.126,67
Επιταγές εισπρακτέες	327.018,74	347.256,86
Πρόβλεψη για επισφαλή αξιόγραφα	<u>(6.000,00)</u>	<u>(6.000,00)</u>
	<u>14.918.025,14</u>	<u>18.871.662,89</u>

- Οι απαιτήσεις από πελάτες δεν είναι τοκοφόρες.
- Η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους.
- Για όλες τις απαιτήσεις έχει διενεργηθεί έλεγχος απομείωσης και τα ποσά των σωρευτικά αναγνωρισθεισών ζημιών απομείωσης παρουσιάζονται διακριτά στους ανωτέρω πίνακες. Οι ζημίες απομείωσης αφορούν ανοικτά υπόλοιπα πελατών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και αξιόγραφα (επιταγές και γραμμάτια) που καθυστερεί η είσπραξή τους.

13 Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμευμένες καταθέσεις	20.501,33	34.135,31
Απαιτήσεις από το δημόσιο	1.551.699,46	327.967,18
Προκαταβολές στο προσωπικό	0,00	685,44
Χρεώστες διάφοροι	341.260,92	836.109,94
Προπληρωθέντα έξοδα	58.093,82	47.928,64
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	28.050,16	20.913,45
	<u>1.999.605,69</u>	<u>1.267.739,96</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμευμένες καταθέσεις	20.501,33	34.135,31
Απαιτήσεις από το δημόσιο	908.482,70	19.612,12
Προκαταβολές στο προσωπικό	0,00	685,44
Χρεώστες διάφοροι	75.487,32	444.992,29
Προπληρωθέντα έξοδα	48.139,60	33.647,90
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	28.050,16	20.913,45
	<u>1.080.661,11</u>	<u>553.986,51</u>

Οι εύλογες αξίες των ως άνω κονδυλίων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τα λογιστικά υπόλοιπα αυτών.

14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στα ταμεία	5.204,01	34.633,60
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	8.609.915,04	15.375.735,38
	<u>8.615.119,05</u>	<u>15.410.368,98</u>

(β) Για την Εταιρεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στα ταμεία	3.226,03	33.516,13
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	5.429.672,18	14.716.950,46
	<u>5.432.898,21</u>	<u>14.750.466,59</u>

Τα ταμειακά ισοδύναμα είναι είτε καταθέσεις προθεσμίας, είτε βραχυχρόνιες, υψηλής ρευστοποιησιμότητας επενδύσεις, που είναι εύκολα μετατρέψιμες σε μετρητά και είναι τόσο κοντά στη

λήξη τους που εμφανίζουν αμελητέο κίνδυνο για αλλαγές στην αποτίμησή τους κατά το χρόνο της ρευστοποίησής τους.

15 Μετοχικό κεφάλαιο

- Το κεφάλαιο έχει καταβληθεί ολοσχερώς.
- Το κεφάλαιο διαιρείται σε 200.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 50,00 ευρώ έκαστη.
- Από τις ανωτέρω μετοχές οι 80.624 μετοχές είναι προνομιούχες μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και οι υπόλοιπες 119.376 μετοχές είναι κοινές μετά ψήφου.
- Η Εταιρία δεν κατέχει δικές της μετοχές.

16 Αποθεματικά εύλογης αξίας

Τα αποθεματικά της κατηγορίας αυτής προκύπτουν από την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων σε εύλογες αξίες και αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	Διαφορές αξίας παγίων	Διαφορές αξίας επενδύσεων	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	2.346.395,38	67.375,18	2.413.770,56
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)	(12.260,23)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66	46.776,66
Υπόλοιπο 31/12/2017	2.346.395,38	101.891,61	2.448.286,99
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	22.526,86	6.151,81	28.678,67
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)		(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)	(21.213,15)
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.112.035,32	86.830,27	1.198.865,59

(β) Για την Εταιρία:

	Διαφορές αξίας παγίων	Διαφορές αξίας επενδύσεων	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	2.346.395,38	67.375,18	2.413.770,56
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.260,23)	(12.260,23)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		46.776,66	46.776,66
Υπόλοιπο 31/12/2017	2.346.395,38	101.891,61	2.448.286,99
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος	22.526,86	6.151,81	28.678,67
Αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.256.886,92)		(1.256.886,92)
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(21.213,15)	(21.213,15)
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.112.035,32	86.830,27	1.198.865,59

17 Λοιπά αποθεματικά

Σύμφωνα με την ελληνική εμπορική νομοθεσία, η Εταιρία σχηματίζει «τακτικό αποθεματικό» ως ποσοστό 5% επί των ετησίων κερδών, μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί περαιτέρω. Ο σχηματισμός τακτικού αποθεματικού παύει

να είναι υποχρεωτικός όταν το συσσωρευμένο ποσό γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης, στα «λοιπά αποθεματικά» περιλαμβάνονται και «ειδικά» και «έκτακτα», καθώς και «αφορολόγητα αποθεματικά» που έχουν προκύψει από υπαγωγή της εταιρίας σε επενδυτικούς νόμους. Τα αποθεματικά αυτά εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος εκτός εάν διανεμηθούν στους μετόχους ή κεφαλαιοποιηθούν.

Στα «λοιπά αποθεματικά» περιλαμβάνονται και όσα κέρδη/ζημίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 19 (παροχές στο προσωπικό) και αναγνωρίζονται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια, καθώς και οι δαπάνες που βαρύνουν την έκδοση νέου κεφαλαίου.

Το ύψος και οι μεταβολές του τακτικού αποθεματικού και των λοιπών αποθεματικών – παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες.

(α) Για τον Όμιλο:

	Τακτικό αποθ/κό	Ειδικά αποθ/κά	Αποθ/κά από αφορ/τα έσοδα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	1.487.282,10	1.229.188,00	391.541,25	3.108.011,35
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	(324.365,98)
Υπόλοιπο 31/12/2017	1.487.282,10	1.229.188,00	67.175,27	2.783.645,37
Σχηματισμός αποθεματικών	297.687,95			297.687,95
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.784.970,05	1.229.188,00	67.175,27	3.081.333,32

(β) Για την Εταιρία:

	Τακτικό αποθ/κό	Ειδικά αποθ/κά	Αποθ/κά από αφορ/τα έσοδα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	1.487.282,10	1.229.188,00	391.541,25	3.108.011,35
Διανομή αποθεματικών			(324.365,98)	(324.365,98)
Υπόλοιπο 31/12/2017	1.487.282,10	1.229.188,00	67.175,27	2.783.645,37
Σχηματισμός αποθεματικών	297.687,95			297.687,95
Υπόλοιπο 31/12/2018	1.784.970,05	1.229.188,00	67.175,27	3.081.333,32

18 Δικαιώματα μειοψηφίας

Ανά ενοποιούμενη εταιρία, τα δικαιώματα μειοψηφίας έχουν αναλυτικά ως εξής:

	ΠΝΚ Αττικής	ΠΝΚ Θεσ/νίκης	ΠΝΚ Αθηνών	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	9.863,72	219.767,83	0,00	229.631,55
Απόκτηση & πρώτη ενοποίηση εταιρείας			(46.421,65)	(46.421,65)
Αποτελέσματα περιόδου	1.463,39	28.910,70		30.374,09
Αναβ/νοι φόροι επί λοιπού συνολικού εισοδήματος		(12.365,08)		(12.365,08)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) μη μετέχοντα στα κέρδη περιόδου		42.638,20		42.638,20
Αύξηση/(μείωση) κεφαλαίου	(5.400,00)	(60.000,00)		(65.400,00)
Υπόλοιπο 31/12/2017	5.927,11	218.951,65	(46.421,65)	178.457,11

674,24	24.184,74	(9.496,70)	15.362,28
6.601,35	243.136,39	(55.918,35)	193.819,39

19 Δανεισμός

Οι δανειακές υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

(α) Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου

	31/12/2018	31/12/2017
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	4.000.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	849.008,45
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	4.600.000,00	7.400.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	3.000.000,00	2.547.025,32
Λοιπά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	2.000.000,00	2.000.000,00
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	800.000,00	800.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	0,00	2.663.004,85
	<u>10.400.000,00</u>	<u>20.259.038,62</u>

(β) Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου

	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	1.177.912,13	2.446.768,47
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα εντός 1 έτους	<u>800.000,00</u>	<u>800.000,00</u>
	<u>1.977.912,13</u>	<u>3.246.768,47</u>

(γ) Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας

	31/12/2018	31/12/2017
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	4.000.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 5 έτη & άνω	0,00	849.008,45
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	4.600.000,00	7.400.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	3.000.000,00	2.547.025,32
Λοιπά δάνεια πληρωτέα μετά από 2 έως 5 έτη	0,00	2.000.000,00
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	800.000,00	800.000,00
Τραπεζικά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	0,00	1.663.004,85
Λοιπά δάνεια πληρωτέα μετά από 1 έως 2 έτη	2.000.000,00	1.000.000,00
	<u>10.400.000,00</u>	<u>20.259.038,62</u>

(δ) Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας

	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	1.177.912,13	2.539.202,72
Ομολογιακά δάνεια πληρωτέα εντός 1 έτους	<u>800.000,00</u>	<u>800.000,00</u>
	<u>1.977.912,13</u>	<u>3.339.202,72</u>

20 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογητέα οικονομική μονάδα.

Η κίνηση των λογαριασμών αναβαλλόμενης φορολογίας κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης έχει ως ακολούθως:

(α) Για τον Όμιλο:

	ΑΦ από πάγια	ΑΦ από αποτιμήσεις	ΑΦ από προβλέψεις	ΑΦ από δεδουλευμένα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	(1.964.152,94)	4.416.055,86	1.739,98	164.788,77	2.618.431,67
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	17.362,99	(9.056,78)		(73.647,59)	(65.341,38)
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	(123.650,79)	(440.618,40)			(564.269,19)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(2.070.440,74)	3.966.380,68	1.739,98	91.141,18	1.988.821,10
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	202.328,18	(390.486,08)	1.857,91	217.500,00	31.200,01
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	688.218,42	(659.539,75)			28.678,67
Υπόλοιπο 31/12/2018	(1.179.894,14)	2.916.354,85	3.597,89	308.641,18	2.048.699,78

(β) Για την Εταιρεία:

	ΑΦ από πάγια	ΑΦ από αποτιμήσεις	ΑΦ από προβλέψεις	ΑΦ από δεδουλευμένα	Σύνολο:
Υπόλοιπο 31/12/2016	(1.964.152,94)	4.416.055,86	1.739,98	164.788,77	2.618.431,67
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	26.695,12	(9.056,78)		(73.647,59)	(56.009,25)
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια		(440.618,40)			(440.618,40)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(1.937.457,82)	3.966.380,68	1.739,98	91.141,18	2.121.804,02
Αναγνώριση στο αποτέλεσμα	190.099,86	(390.486,08)	(39.305,50)	217.500,00	(22.191,72)
Αναγνώριση στα ίδια κεφάλαια	688.218,42	(659.539,75)			28.678,67
Υπόλοιπο 31/12/2018	(1.059.139,54)	2.916.354,85	(37.565,52)	308.641,18	2.128.290,97

21 Δαπάνες προσωπικού - Υποχρέωση για παροχές λόγω αφυπηρέτησης

21.1 Για τον Όμιλο:

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης έχουν ως ακολούθως:

Σύνολο:

Υπόλοιπο 31/12/2016 448.667,44

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	92.294,22
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>1.346,83</u>
Υπόλοιπο 31/12/2017	<u><u>542.308,49</u></u>

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	53.032,91
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>(3.500,00)</u>
Υπόλοιπο 31/12/2018	<u><u>583.011,21</u></u>

Τα ποσά που αφορούν την υποχρέωση παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	<u>53.032,91</u>	<u>92.294,22</u>
	<u><u>53.032,91</u></u>	<u><u>92.294,22</u></u>

Οι λοιπές δαπάνες που αφορούν το προσωπικό και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Μισθοί	4.130.932,20	3.640.069,76
Ημερομίσθια και ωρομίσθια	52.943,97	51.911,79
Εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	1.086.209,01	879.623,25
Αποζημιώσεις απολυομένων	5.780,84	0,00
Λοιπές παροχές προσωπικού	<u>68.230,57</u>	<u>63.764,25</u>
	<u><u>5.344.096,59</u></u>	<u><u>4.635.369,05</u></u>

21.2 Για την Εταιρεία:

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης έχουν ως ακολούθως:

Σύνολο:

Υπόλοιπο 31/12/2016	356.924,60
----------------------------	------------

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	83.464,03
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>(60.438,23)</u>
Υπόλοιπο 31/12/2017	<u><u>379.950,40</u></u>

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	41.907,13
Παροχές καταβληθείσες από εργοδότη	<u>(3.500,00)</u>
Υπόλοιπο 31/12/2018	<u><u>418.357,53</u></u>

Τα ποσά που αφορούν την υποχρέωση παροχών προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	<u>41.907,13</u>	<u>83.464,03</u>
	<u>41.907,13</u>	<u>83.464,03</u>

Οι λοιπές δαπάνες που αφορούν το προσωπικό και έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Μισθοί	2.430.968,74	2.391.346,80
Ημερομίσθια και ωρομίσθια	52.943,97	51.911,79
Εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	573.809,57	567.442,51
Λοιπές παροχές προσωπικού	<u>68.393,89</u>	<u>63.764,25</u>
	<u>3.126.116,17</u>	<u>3.074.465,35</u>

22 Λοιπές προβλέψεις

Το στοιχείο αυτό αναλύεται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Πρόβλεψη για επιπλέον φόρους	200.000,00	200.000,00
Λοιπές προβλέψεις	<u>0,00</u>	<u>164.255,64</u>
	<u>200.000,00</u>	<u>364.255,64</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Πρόβλεψη για επιπλέον φόρους	<u>200.000,00</u>	<u>200.000,00</u>
	<u>200.000,00</u>	<u>200.000,00</u>

23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην φόρων) έχει ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Προμηθευτές	1.485.955,34	1.985.892,44
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	259.554,28	254.228,06
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	836,00	0,00

Πιστωτές διάφοροι	499.500,26	378.971,60
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	2.492.497,32	1.732.015,05
Έσοδα επομένων χρήσεων	546,95	0,00
Αγορές υπό τακτοποίηση	29.983,69	29.494,82
	<u>4.768.873,84</u>	<u>4.380.601,97</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Προμηθευτές	1.479.564,32	1.878.594,80
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	137.751,42	133.467,61
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	202,49	0,00
Πιστωτές διάφοροι	268.250,87	275.099,96
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	1.287.224,18	942.651,27
Έσοδα επομένων χρήσεων	546,95	0,00
Αγορές υπό τακτοποίηση	29.983,69	29.494,82
	<u>3.203.523,92</u>	<u>3.259.308,46</u>

Οι εύλογες αξίες των ως άνω κονδυλίων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τα λογιστικά υπόλοιπα αυτών.

24 Υποχρεώσεις από φόρους

Η ανάλυση των φόρων πληρωτέων έχει ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Φόρος προστιθέμενης αξίας	254.301,95	396.386,54
Λοιποί φόροι & τέλη	152.921,30	118.980,73
Τρέχων φόρος εισοδήματος	346.189,19	552.009,40
Φόροι προηγούμενων ετών	9.069,00	14.374,24
	<u>762.481,44</u>	<u>1.081.750,91</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
Φόρος προστιθέμενης αξίας	254.301,95	354.386,56
Λοιποί φόροι & τέλη	109.698,01	118.980,73
Τρέχων φόρος εισοδήματος	0,00	552.009,40
Φόροι προηγούμενων ετών	9.069,00	14.374,24
	<u>373.068,96</u>	<u>1.039.750,93</u>

25 Κύκλος εργασιών

Κατά τη διάρκεια της κλειόμενης και της αμέσως προηγούμενης διαχειριστικής χρήσεως ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε σε έναν μόνο τομέα.

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών έχει ως εξής

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Πωλήσεις εμπορευμάτων	23.529.540,16	22.488.125,44
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	100,00	0,00
Παροχή υπηρεσιών	7.226.511,49	7.286.372,81
	<u>30.756.151,65</u>	<u>29.774.498,25</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Πωλήσεις εμπορευμάτων	24.531.444,38	25.033.600,43
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	100,00	0,00
Παροχή υπηρεσιών	813.163,77	713.962,72
	<u>25.344.708,15</u>	<u>25.747.563,15</u>

26 Λοιπά συνήθη έσοδα

Τα λοιπά συνήθη έσοδα (λοιπά λειτουργικά έσοδα) αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Έσοδα από παρεπόμενες δραστ/τες	38.816,64	40.774,42
Εισπραττόμενα έξοδα	105,00	90,00
Έσοδα από αποζημιώσεις	6.864,01	4.560.195,86
Έσοδα από ενοίκια	139.200,00	139.200,00
Έσοδα από προβλέψεις	169.862,45	193.924,22
Έσοδα από συμφηφισμό υποχρεώσεων	49.360,52	35.401,80
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	113,14	2.670,37
Άλλα λειτουργικά έσοδα	2.189,95	5.324,02
	<u>406.511,71</u>	<u>4.977.580,69</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Έσοδα από παρεπόμενες δραστ/τες	2.400,00	3.600,00

Εισπραττόμενα έξοδα	105,00	90,00
Έσοδα από αποζημιώσεις	6.864,01	4.560.195,86
Έσοδα από ενοίκια	139.200,00	139.200,00
Έσοδα από προβλέψεις	169.862,45	113.164,22
Έσοδα από συμψηφισμό υποχρεώσεων	49.360,52	35.401,80
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	113,14	2.670,37
Άλλα λειτουργικά έσοδα	1.359,69	5.000,00
	<u>369.264,81</u>	<u>4.859.322,25</u>

27 Λειτουργικές δαπάνες

Οι λειτουργικές δαπάνες αναλύονται κατ' είδος και κατά λειτουργία ως εξής:

27.1 Δαπάνες λειτουργίας διοίκησης

Οι δαπάνες της διοικητικής λειτουργίας αναλύονται κατ' είδος ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.194.703,95	1.142.602,79
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	160.925,32	135.333,35
Παροχές τρίτων	315.967,53	293.176,00
Φόροι & τέλη	194.665,64	198.989,49
Διάφορα έξοδα	377.803,72	355.226,45
Αποσβέσεις λειτουργικές	364.325,80	304.976,75
Προβλέψεις	11.442,87	7.733,74
	<u>2.619.834,83</u>	<u>2.438.038,57</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	751.107,88	752.376,86
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	32.099,39	31.241,78
Παροχές τρίτων	186.943,77	193.881,01
Φόροι & τέλη	108.489,77	126.513,73
Διάφορα έξοδα	274.355,84	251.184,80
Αποσβέσεις λειτουργικές	248.104,99	235.307,51
Προβλέψεις	9.217,71	5.526,19
	<u>1.610.319,35</u>	<u>1.596.031,88</u>

27.2 Δαπάνες λειτουργίας διάθεσης

Οι δαπάνες της λειτουργίας διάθεσης αναλύονται κατ' είδος ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	4.149.392,64	3.492.766,27
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	616.951,75	411.206,98
Παροχές τρίτων	1.157.444,17	947.243,33
Φόροι & τέλη	532.636,86	445.958,39
Διάφορα έξοδα	1.346.532,46	1.107.543,45
Αποσβέσεις λειτουργικές	958.581,04	825.907,14
Προβλέψεις	41.590,04	84.560,48
	<u>8.803.128,96</u>	<u>7.315.186,04</u>

(β) Για την Εταιρία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	2.375.008,29	2.322.088,49
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	101.648,04	98.932,27
Παροχές τρίτων	641.349,15	649.358,35
Φόροι & τέλη	187.933,35	228.531,12
Διάφορα έξοδα	868.793,48	795.418,49
Αποσβέσεις λειτουργικές	525.877,60	616.899,40
Προβλέψεις	32.689,42	77.937,84
	<u>4.733.299,33</u>	<u>4.789.165,96</u>

28 Λοιπά έξοδα & ζημίες

Το στοιχείο «λοιπά έξοδα & ζημίες» αναλύεται ως εξής:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Φορολογικά πρόστιμα & προσαυξήσεις	4,91	6.942,12
Ζημίες από απαιτήσεις ανεπίδεκτες είσπραξης	23.030,19	108.817,00
Ζημίες από καταστροφή & απώλεια αποθεμάτων	30.532,20	49.522,86
Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές	5.769,38	2.250,63
Λοιπές δαπάνες	40.798,97	256.246,27
	<u>100.135,65</u>	<u>423.778,88</u>

29 Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
---------------------	---------------------

Τόκοι πιστωτικοί	48.777,45	142.697,33
Κέρδη από πώληση παγίων	0,00	80.178,59
Μερίσματα από θυγατρικές επιχειρήσεις	75.000,00	0,00
	<u>123.777,45</u>	<u>222.875,92</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Τόκοι πιστωτικοί	48.777,45	142.569,83
Κέρδη από πώληση παγίων	0,00	80.178,59
Μερίσματα από θυγατρικές επιχειρήσεις	589.000,00	271.000,00
	<u>637.777,45</u>	<u>493.748,42</u>

30 Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Τόκοι δανείων	917.254,82	1.344.232,20
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	16.381,56	16.801,43
Τραπεζικές προμήθειες	3.312,09	8.014,37
Ζημίες από πώληση παγίων	41.940,34	222.706,10
Ζημίες πώλησης επενδύσεων	0,00	467.485,09
Ζημίες απομείωσης παγίων	521.509,94	0,00
	<u>1.500.398,75</u>	<u>2.059.239,19</u>

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Τόκοι δανείων	984.003,27	1.353.986,41
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	16.381,56	16.801,43
Τραπεζικές προμήθειες	2.744,63	8.014,37
Ζημίες από πώληση παγίων	41.928,71	222.706,10
Ζημίες πώλησης επενδύσεων	0,00	467.485,09
Ζημίες απομείωσης παγίων	521.509,94	0,00
	<u>1.566.568,11</u>	<u>2.068.993,40</u>

31 Φόρος εισοδήματος

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος για την κλειόμενη και για την προηγούμενη χρήση ανήλθε σε 29%. Με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018 αποφασίσθηκε η σταδιακή μείωση του συντελεστή αυτού κατά 1% ετησίως, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος 2019. Αναλυτικότερα, η σταδιακή μείωση έχει ως εξής:

Φορολογικό έτος	Συντ/τής
2018	29%
2019	28%
2020	27%
2021	26%
2022 και εφεξής	25%

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα πρέπει να επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω, η Εταιρία επιμέτρησε εκ νέου τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της κατά την ημερομηνία ισολογισμού με βάση τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρία αναμένει κατά την ημερομηνία αναφοράς να ανακτήσει ή να εξοφλήσει τη λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της. Η επίδραση στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης από τη μεταβολή του φορολογικού συντελεστή βάσει των ανωτέρω απεικονίζεται στους πιο κάτω πίνακες στο στοιχείο «Επίδραση διαφορετικού συντελεστή αναβαλλόμενων φόρων».

Η ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά εκκρεμείς, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, οπότε, με βάση τους ελέγχους αυτούς, οριστικοποιούνται οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις, με το ενδεχόμενο να επιβληθούν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις. Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αυτές αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συμψηφισμό κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων, που ακολουθούν τη χρήση που αφορούν.

Για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, βλ. Σημείωση «Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις».

Ο φόρος εισοδήματος που εμφανίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύεται ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Φόρος επί των κερδών	1.915.128,86	2.577.136,45
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
Αναβαλλόμενοι φόροι (έσοδα)/έξοδα	(31.200,01)	65.341,38
	<u>1.883.928,85</u>	<u>2.731.678,47</u>

(β) Για την Εταιρία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Φόρος επί των κερδών	1.347.436,66	2.213.276,78
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
Αναβαλλόμενοι φόροι (έσοδα)/έξοδα	22.191,72	56.009,25
	<u>1.369.628,38</u>	<u>2.358.486,67</u>

και έχει προκύψει ως εξής:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	5.098.562,84	9.033.027,26
Τρέχων φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Φόρος που αναλογεί	1.478.583,22	2.619.577,90
Επίδραση διαφορετικού συντ/τή στις θυγατρικές	43.567,49	25.924,18
Επίδραση μη αναστρέψιμων διαφορών	(9.683,75)	54.793,75
Εκπτώσεις φόρου	(133.138,31)	(133.138,31)
Αναβαλ/νοι φόροι που δε λογίστηκαν/διεγράφησαν	191.834,73	75.320,31
Επίδραση διαφορετικού συντ/τή αναβαλ. φόρων	312.765,48	0,00
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
	<u>1.883.928,85</u>	<u>2.731.678,47</u>

(β) Για την Εταιρία:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	4.465.082,65	8.385.575,97
Τρέχων φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Φόρος που αναλογεί	1.294.873,97	2.431.817,03
Επίδραση μη αναστρέψιμων διαφορών	(119.847,05)	(29.392,69)
Εκπτώσεις φόρου	(133.138,31)	(133.138,31)
Επίδραση διαφορετικού συντ/τή αναβαλ. φόρων	327.739,78	0,00
Φόροι επί διανομής αποθεματικών	0,00	89.200,64
	<u>1.369.628,38</u>	<u>2.358.486,67</u>

32 Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των συγκεντρωτικών συνολικών εισοδημάτων της περιόδου με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών που ήταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, ως ακολούθως:

(α) Για τον Όμιλο:

	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	1.965.212,59	7.687.335,43

Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	200.000,00	200.000,00
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	9,8261	38,4367

(β) Για την Εταιρία:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα	3.095.454,27	6.027.089,30
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	200.000,00	200.000,00
Κέρδη ανά μετοχή - βασικά	15,4773	30,1354

33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ο Όμιλος δεν έχει συναλλαγές με μη ενοποιούμενα συνδεδεμένα μέρη.

Η Εταιρία έχει συναλλαγές με συνδεδεμένα με αυτήν μέρη, και συγκεκριμένα μόνο με άλλες εταιρείες που συμμετέχουν στην ενοποίηση, ως κάτωθι:

Τα έσοδα της Εταιρίας από συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
ΠΝΚ Αττικής	410.604,01	410.023,98
ΠΝΚ Θεσ/νίκης	410.983,03	378.640,21
ΠΝΚ Αθηνών	270.605,18	0,00
	<u>1.092.192,22</u>	<u>788.664,19</u>

Οι αγορές - αποθεμάτων και υπηρεσιών - της Εταιρίας από συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	<i>1/1 - 31/12/2018</i>	<i>1/1 - 31/12/2017</i>
Ariti GmbH	7.002.032,86	4.372.542,46
	<u>7.002.032,86</u>	<u>4.372.542,46</u>

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας από συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	<i>31/12/2018</i>	<i>31/12/2017</i>
ΠΝΚ Αττικής	195.392,72	195.382,12
ΠΝΚ Θεσ/νίκης	157.863,48	33.269,44
ΠΝΚ Αθηνών	2.066.320,37	2.339.881,93
	<u>2.419.576,57</u>	<u>2.568.533,49</u>

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας προς συνδεδεμένα με αυτήν μέρη έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Ariti GmbH	3.403.807,84	3.198.495,90
	<u>3.403.807,84</u>	<u>3.198.495,90</u>

34 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου έχουν ως εξής:

Εταιρεία	Έδρα	Ανέλεγκτες χρήσεις
Αρήτη ΑΕ Φαρμακευτικών & Ιατρικών Προϊόντων	Αχαρνές Αττικής	–
Ariti GmbH	Γερμανία	–
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ	Χαλάνδρι Αττικής	2006 – 2018
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ	Πυλαία Θεσσαλονίκης	2007 – 2018
Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ	Αθήνα	2006 – 2018

Η Εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι τη χρήση 2011. Για πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να προκύψουν από εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις έχει σχηματιστεί πρόβλεψη ποσού € 200.000,00. Για τις χρήσεις 2012 έως και 2013, η Εταιρεία, ελέγχθηκε από τους Ορκωτούς Ελεγκτές σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994, και έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Για τον φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2014-2017, η Εταιρεία ελέγχθηκε από τους Ορκωτούς Ελεγκτές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν.4173/2013 και την υπ' αριθμό ΠΟΛ. 1124/2015 και έλαβε Έκθεσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη.

Για τη χρήση 2018, η Εταιρία έχει επίσης υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α του Ν.4173/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2018.

Οι εταιρείες Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ, Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ΕΠΕ και Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αθηνών ΕΠΕ, δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τη σύστασή τους. Εξ' αιτίας του γεγονότος ότι ελέγχονται με προσωρινό έλεγχο σχεδόν κάθε έτος, λόγω της επιστροφής υπολοίπου παρακρατούμενου φόρου εισοδήματος, εκτιμάται ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές διαφορές φορολογικού ελέγχου για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Την 31/12/2018 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2012 βάσει των διατάξεων της παρ. 1 άρθρου 36 Ν.4174/2013 όπως κοινοποιήθηκε με την ΠΟΛ.1208/2017.

Οι χρήσεις 2012, 2013 για να θεωρηθούν περαιωμένες φορολογικά, θα πρέπει να ισχύσουν τα οριζόμενα στην παρ. 1α του άρθρου 6 της ΠΟΛ 1159/2011, ενώ για τις χρήσεις 2014 και μετέπειτα, η περαίωση πραγματοποιείται βάσει της ΠΟΛ.1124/2015. Ο εν λόγω έλεγχος δύναται να πραγματοποιηθεί εντός του χρόνου που ισχύει το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου.

35 Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, ή αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρίας.

36 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Πέραν όσων έχουν ήδη αναγνωρισθεί στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, δεν συνέβησαν άλλα γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού που να έχουν ουσιώδη επίδραση στα μεγέθη του Ομίλου.

Αχαρνές Αττικής, 25/7/2019

Ο Πρόεδρος του ΔΣ
& Δ/νων Σύμβουλος

Το μέλος
του Δ.Σ.

Το μέλος
του Δ.Σ.

Ο Διευθυντής
Οικ/κών Υπηρεσιών

Ο Προϊστάμενος
Λογιστηρίου

Ιωάννης Κύρκος
ΑΔΤ ΑΚ 121631

Σεραφείμ Κύρκος
ΑΔΤ ΑΖ 549403

Ανδρομάχη Χασόγια
ΑΔΤ ΑΚ 821510

Λουκάς Βλαχάκης
ΑΔΤ ΑΕ 119592
ΑΜΑ 1378

Θεμιστ. Μαρινόπουλος
ΑΔΤ Φ 090045
ΑΜΑ 0100675